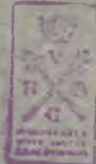
M.p.1.III.44r.

Londyn, dnia 29.II.44r. George B. Fergusson, redaktor kanad. dziennika " Winnipeg free press".
Odczyt o Kanadzie.

Zakończyłem właśnie trzytygodniowy pobyt w W.Brytanii, dokąd przybyłem z wycieczką dziennikarzy kanadyjskich. Pragnę przedstawić słuchaczom ang. kanadyjski punkt widzenia i opisać Kanadę, bosteśmy bowiem krajem, niełatwym do zrozumienia.-
Słyszeliśmy bardzo wiele pochwał pod naszym adresem, przyczym wprawiały one nas nieraz w zakłopotanie, gdyż przypisywano nam wiele zasług, do których się nie poczuwamy. Nietrudno było wyczuć w nich nieraz ton zdziwienia z powodu wielkości wkładu Kanady w obecnej wojnie. Charakterystyczną była pod tym względem zwłaszcza ostatnia debata w Izbie Lordów, w której szereg mówców wyraża wdzięczność za to, czego Kanada dotychczas dokonała.
Muszę na wstępie stwierdzić, że jeśli Kanada prowadzi wojnę, to nie z powodu jakichś długów wdzięczności krwi, tradycyj i przeszłości z W.Brytanią, lecz z przyczyn, które jej bezpośrednio dotyczą. Kanada prowadzi wojnę własną, podobnie, jak W.Brytania, USA., czy też Rosja.
Zdajemy sobie poprostu sprawę z tego, że w razie przegrania wojny cała przyszłość Kanady byłaby zagrożona. Tak samo postąpiła Anglia w r.1940, gdy zdecydowała się walczyć nadal, wiedząc, iż kapitulacja byłaby równoznaczna z upadkiem wszystkiego, co Anglia reprezentuje. Walczymy przy waszym boku i daje nam to wiele radości, ale walczymy o siebie. To samo czynią USA. W stosunku do nich nie mówi się tyle o wdzięczności. Dzięki za to Bogu, gdyby bowiem USA. jedynie wyciągały kasztany z ognia dla W.Brytanii, gdyby grały ~~rolę~~ tylko rolę oddział

ratunkowego, to wnet zaprzestałyby współpracy z Anglią z chwilą minięcia bezpośredniego niebezpieczeństwa. Ponieważ jednak walczą o własną egzystencję, przeto w tym właśnie tkwi gwarancja dalszej współpracy.-
Znane jest powiedzenie, iż gdy zejdzie się sześciu Kanadyjczyków, to padają nawet siedem rozbieżnych zdań na temat Kanady. Dlatego Kanada jest krajem tak trudnym do rządzenia i zrozumienia. Nie jesteśmy tylko angielskim narodem.
Ja osobiście urodziłem się wprawdzie w Szkocji, ale od dzieciństwa żyję w Kanadzie. W podobnej sytuacji jest wielu innych Kanadyjczyków, trzon ludności stanowią jednak ludzie, urodzeni na miejscu. Trzeba jednak pamiętać, że trzecia część ludności, t.zn. około 4.000.000 ludzi do Francuzi. Są to jednak Francuzi kanad., stanowiący kategorię zupełnie odrębną, w szczególności odrębną od Francji europ., z której od XVII-go wieku nie było imigracji, godnej wzmianki.
Dalszych 20% ludności również niema nic wspólnego z Anglosasami. Składają się na nią Szwedzi, Norwegowie, Duńczycy, Rosjanie, Polacy, Ukraińcy, [illegible] Belgowie, Holendrzy, Czesi, Włosi, Chorwaci, Serbowie, Hiszpanie i wreszcie Niemcy.
W ten sposób połowa ludności, to element nieanglosaski. Pozostałą połowę można zaliczyć do Anglosasów, w czym znaczny udział przypada na Amerykanów. Nie jesteśmy więc krajem bryt. w ścisłym tego słowa znaczeniu. Mój poprzednik na stanowisku redaktora, zmarły w styczniu b.r., wywołał swego czasu wiele zgorszenia książką pod tytułem : " Kanada - naród amerykański".
To określenie oddaje jednak właśnie najlepiej charakter naszego kraju. Łączą nas z USA. liczne, podobne cechy : podobne warunki geograficzne i klimatyczne i ta sama mieszanina ras.

rusińskiego. to znaj [illegible] wypracowały wspólnie
z Anglią a [illegible] bezpośredniego zbio-
[illegible]. [illegible] jednak [illegible] o władzę
[illegible], przecież w Nowym Świecie tkwi gwarancja
istnienia niepodległości.
Granica jest nowo odkryta [illegible] gdy już istnieje [illegible]
Kanadyjczyków. to powinien być członkiem wolnie-
wych zdań na temat Kanady. Dlatego zasada jest
dla nas tak trudna do wyjaśnienia i zrozumienia.
Nie jesteśmy tylko angielskim narodem.
[illegible] ustalono się [illegible] w Kanadzie,
ale od najdawniejszych [illegible] pochodzenia
wyznacza jest wiele innych Kanadyjczyków, [illegible]
ludności stanowią jednak ludzie, uodpornieni na
angielszczyznę. Trzeba jednak pamiętać, że trzecia
część ludności, t.zn. około 4.000.000 ludzi do
Francuzi. że to jednak Francuzi Kanady, obszaro-
wo [illegible]
odrębne od Francji cywilizacji, z którą od XVII-go
wieku nie było łączności, [illegible]
Reszty 20% ludności [illegible] nie wszystkiego
z Anglosasami. Składają się ona z Szwedów, Nor-
wegowie, Duńczycy, [illegible], [illegible], Ukraińcy,
[illegible] Belgowie, Holendrzy, Czesi, Rosjan, [illegible]
[illegible], [illegible], Hiszpanie i wreszcie Indianie.
W tym sposób [illegible] ludność, to element zi-
emigracyjny. Pozostały procent zalicza się do
Anglosasów, a ogromny udział przypada na
Amerykanów. Nie jesteśmy więc krajem [illegible]
[illegible] nie [illegible] nie [illegible]
[illegible], [illegible], [illegible]
[illegible] czasu wiele [illegible], pod
tytułem , " Kanada - naród amerykański".
Do [illegible] jednak [illegible] najlepiej
charakter naszego kraju. Każdy sam z tego. [illegible]
[illegible] warunki geograficzne i
[illegible] i [illegible].

Ameryk. audycje radiowe, książki, dzienniki, wogóle cała literatura przeważnie lepiej nam odpowiadają od ang.-
Gdy w r.1940 prem.Churchill w swym sławnym przemówieniu zapowiedział, że Anglicy będą walczyć w razie inwazji o każdą wioskę, każdy dom i każdą ścieżkę, a gdyby zły los zarządził że Wyspy Bryt., czy też ich część dostała się pod panowanie najeźdźcy, to Anglicy udadzą się za Atlantyk, by stamtąd powrócić znowu dla oswobodzenia ojczyzny - miał na myśli zapewne USA. Kanada natychmiast jednak zrozumiała, że i ona znalazła się w niebezpieczeństwie.
Postanowiliśmy uczynić wszystko co w naszej mocy, by je odwrócić. Zawarliśmy z USA.układ, przewidujący ścisłą współpracę w dziedzinie obrony Ameryki Płn. Postanowiliśmy przygotować się do odparcia ewent. ataku na Labrador, Nową Fundlandię i Grenlandię. Amerykanie chętnie posługują się w związku z tym terminem " obrony hemisfFrycznej".
Mówiąc jednak o obronie Ameryki mają zazwyczaj na myśliw w pierwszym rzędzie Amerykę Południową. My jednak sądzimy, że największe niebezpieczeństwo grozi USA. właśnie popprzez Kanadę, mianowicie od strony płn.Atlantyku, wzgl. Oceanu Spokojengo.-
Trasa najazdu mogła była zwłaszcza prowadzić poprzez rejon Bieguna Płn., przy dzisiejszym bowiem stanie techniki lotniczej nie państwo, któreby opanowało Europę byłoby w stanie rozbudować swe bazy aż pod Daleką Północ i tą drogą zaatakować popřzez Kanadę ameryk. ośrodki przemysłowe w Chicago i Saint Louis.
Ta świadomość stała się obecnie jednym z kanonów ameryk.polityki zagranicznej i stąd USA.są zdecydowane zabezpieczyć sobie bazy

[illegible]. unicja [illegible], [illegible], dalmaki, wszyjie [illegible] i [illegible] lepiej sam odpowiadając od nich.

Gdy w r.1940 prem.Churchill w swym słynnym przemówieniu zapowiedział, że Anglicy będą walczyć w ruinie imperji a każdej wiosce, każdy dom i każdej dzielnicy, a gdyby ich zwyciężono, [illegible], gdyby też ich część dostała się pod panowanie niemieckie, to Anglicy ucieknę się do Ameryki, by stamtąd prowadzić nadal dla oswobodzenia ojczyzny - niektórzy myśleli wówczas że Kanada [illegible] jakże zrozumiałe, że i ona znajdzie się w niebezpieczeństwie.

Kanadyjczycy [illegible] wszystko co w swojej mocy, by je odeprzeć. [illegible] a [illegible], [illegible] przewidujący [illegible] w [illegible] obecny Ameryki [illegible] przygotowanie do [illegible] wyspy Labrador, Nowa Fundlandia i [illegible] Amerykanie [illegible] w całym [illegible] [illegible] Obrony [illegible].

Kanada [illegible] o [illegible] Ameryki [illegible] od [illegible] w [illegible] Ameryki Południowej. [illegible] jednak [illegible], że [illegible] [illegible] [illegible] Kanady, [illegible] od strony [illegible] [illegible].

Prasa angielska [illegible] była [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przesyłane w całości i [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bazy

w Kanadzie nawet, gdyby natychmiast po wojnie doszło do powstania międzynarodowej organizacji bezpieczeństwa. Jak już zresztą wspomniałem Kanadę łączą z USA. liczne więzy natury geograficznej, klimatycznej, gospodarczej i kulturalnej, co wraz ze wspólnymi interesami politycznymi w większym stopniu ogranicza swobodę Kanady w jej stosunkach z W.Brytanią, niż jakiegokolwiek innego Dominjonu ang. Niektórzy gorąco kąpani z tej i z tamtej strony Atlantyku wyciągają już stąd wniosek, że Kanada jest na drodze odłączenia się od Imperium Ang. Cóż za niebezpieczny nonsens !
Kanada posiada liczne interesy, pokrywające się z interesami W.Brytanii i Dominjów ang. i tę identyczność interesów uznaje. Zarazem jednak należy sobie zdać sprawę z tego, iż będąc położoną między USA. a W.Brytanią posiada żywotny interes w istnieniu trwałego porozumienia między tymi obu potęgami. Gdyby do takiego porozumienia nie doszło, pozycja nasza stałaby się niebezpieczna, jeśli niebeznadziejna. Stąd wynikają trudności w naszym ustosunkowaniu się do tezy o konieczności wspólnej dla całego Imperium Bryt. polityki zagranicznej. W ustanawianiu tego rodzaju polityki dominujący wpływ posiadałaby w pierwszym rzędzie Anglia. Co się stanie jednak w razie, gdyby ta polityka nie pokrywała się z polityką USA ?
Tylko solidarność między obu mocarstwami może tego rodzaju trudności wyeliminować.-
Zapatrujemy się trzeźwo na sytuację i dobrze zdajemy sobie z tego sprawę, że jesteśmy tylko jednym z licznych małych narodów. Dlatego stoimy na stanowisku, że zabezpieczenie naszej przyszłości nie jest włączenie do jakiegokolwiek imperium

w tamanie naszej, gdyby entuzjaści, że wojnie uczenia dla powstania międzynarodowej organizacji bezpieczeństwa. Jak tuż wcześniej wspomniałem układ Krogg i Stg. Trzeba wtyży natury geograficznej, militarnej, gospodarczej i militarnej, co wraz ze wspólnymi interesami politycznymi w wielkim stopniu ogranicza swobodę Francji w jej stosunkach z Brytanią, ale jednocześnie daleko prowadzi nas. Niektóry naszego Zapadu, wtedy i z tamtej strony Atlantyku wyciągnął już stąd wniosek, że Francja jest na drodze odsunięcia się od Imperium Brytyjskiego. Coś za stebsgnięcisty nonsens!
Kanada posiada liczne interesy, pokrywające się z interesami W.Brytanii i Stanów Zjedn. i te identycznych interesów używają. Sprawa jednak nabiera całe inne oblicze, gdy tu mowa o tym, że każda z państw posiada żywotny interes w istnieniu ścisłego porozumienia między obu potęgami. Gdyby do takiego porozumienia nie doszło, pozycja nasza stałaby się niezwykle trudna, jeśli nie beznadziejna. Stąd wynikają trudności w naszym ustosunkowaniu się do tezy o konieczności zapewnienia dla całego Imperium Bryt. polityki uzgodnionej. W rozumieniu tego rodzaju polityki dominujący wpływ posiadałby w pierwszym rzędzie Anglia. Co się stanie jednak w razie, gdyby ta polityka nie pokrywała się z polityką USA?
Tylko solidarność między obu mocarstwami może tego rodzaju trudności wyeliminować.-
Zastanówmy się teraz na sytuacją i dobrze widzimy sobie z tego sprawę, że jesteśmy tylko jednym z licznych małych narodów. Dlatego stoimy na stanowisku, że zabezpieczenie naszej egzystencji nie jest właściwie do jakiegokolwiek Imperium

objęcie taką czy inną sferą interesów, lecz jedynie włączenie do powszechnego systemu bezczeństwa międzynarodowego, opartego nie na narzucaniu swych interesów przez wielkie mocarstwa mniejszym narodom, lecz na współpracy wielkich mocarstw ze swymi mniejszymi sąsiadami. Pierwszą próbą w tym kierunku była Liga Narodów. Wielu przemądrzałych sceptyków wkładało całą swą energię w zdyskrydytowaniu tej instytucji. Rezultaty tej akcji widzimy teraz, będąc wplątanymi wraz z innymi narodami w drugą wojnę światową. Gdy pokój nastanie, czeka nas zadanie stworzenia tego rodzaju powszechnego międzynarodowego systemu bezpieczeństwa, przedstawiającego coś więcej nawet, niż wspólność polityki zagr. Anglii, Dominjonów i USA. Gdy do tego dojdzie, zbędnym się stanie organizowanie wspólnej polityki zagr. uczestników Imperium Brytyjskiego. Jeśli do tego nie dójdzie świat rozpadnie się na bloki mocarstw, spoglądających na siebie z nieufnością i gotowych w każdej chwili do walki. W tego rodzaju świecie każdy naród będzie zmuszony liczyć wyłącznie na własne siły. Los mniejszych narodów będzie wówczas niewesoły. Nie chcieliśmy tej wojny i nie chcemy wojny następnej. Całą naszą nadzieję pokładamy w przedstawionej wyżej koncepcji bezpieczeństwa powszechnego. Współpraca z naszej strony w dziele powołania do życia tego rodzaju koncepcji jest pewna.-

objęcie tego raz [illegible], tego
jednak w większości niż powszechnego wyrzeku bez-
względna międzynarodowego, otwartego nie ma
narzucania swych interesów prawa wszelkie na-
turalne mniej narodów, jeśli na [illegible]
układów narodów ze swymi sąsiednimi ostatni-
mi. Pierwszą próbą w tym kierunku była Liga
Narodów. Wielu przedwojennych sojuszy wkła-
dało swą ocenę w zdyskredytowaniu tej
instytucji. Rezultaty tej epoki widzimy teraz.
Będzie współżycie w ramach z innymi narodami w dru-
giej światowej. Gdy pokój nastanie, czeka
nas zadanie stworzenia tego rodzaju powszechne-
go międzynarodowego systemu bezpieczeństwa,
przeciwdziałającego nowej wojnie, oto naczel-
ność polityki angl., dominjonów i USA.
Gdy do tego dojdzie, sięgnąć się stanie organi-
zowanie wspólnej polityki zagr. uzasadnione
Imperium Brytyjskiego. Jednak to także nie doj-
dzie dotąd, zaspokoić się na bloki wschodnie,
ugodzi dążeniu stałe z niezależnością i go-
towych w każdej chwili do walki, i tego rodza-
ju inne gdy każdy naród będzie samoistny długo
wyrzucanie na własne sił, obce mniejszych na-
rodów będą wdawać kłopoty. Nie oczekują
też wojny i nie obce wojny następnej.
Choć nasz, zadaniem jesteśmy w przedstawienie
naszej koncepcji współpracy powszechnego.
Współpracy naszej strony w dziele powojennie
do życia tego rodzaju koncepcji jest prawda.-

Londyn,dnia 1.III.44 r.środa, kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Finlandia ; Radio Moskwa ujawniło wczoraj warunki rozejmu, zaproponowane przez Rosję Finlandii. Warunki te zostały wręczone przez posła ros.w Szwecji - p.Kołłątaj, przedstawicielowi Finlandii, który przybył na rokowania do Sztokholmu, Passiwiki. Rząd ros. zaznacza,że jeśli Finlandia będzie skłonną do podjęcia rokowań, to gotów jest wejść w bezpośrednie pertraktacje z obecnym rządem finlandzkim. Warunki brzmią jak następuje :

1/ Finlandia zerwie wszelkie stosunki z Niemcami,
2/ niem. siły zbrojne, przebywające w Finlandii, jak również żegluga niem. w portach fińskich zostaną internowane, przyczym wojska ros. udzielą Finlandii pomocy w wykonaniu tego zadania, gdyby tego zażądała,
3/ ros.-sowiec. traktat pokoju z 1940 r. zostanie przywrócony do mocy obowiązującej,
4/ oddz. finlandzkie zostaną wycofane na granicę z 1940 r.

Dalsze szczegóły zostaną unormowane we właściwym traktacie pokoju.-
Ze źródeł sowiec.stwierdzają, że pogłoski, jakoby Sowiety zamierzały okupować Helsinki, oraz inne miasta fińskie, jak również, jako Rosja żądała bezwarunkowej kapitulacji Finlandii są pozbawione jakichkolwiek podstaw.-
Komentator radia bryt. stwierdza, że na dalekiej północy Finlandii znajduje się obecnie ponad 100.000 wojsk niem. Mogą one przysporzyć Finlandii sporo trudności, jeśli ich reakcja będzie równie energiczna i szybka, jak we Włoszech po kapitulacji rządu Badoglio. Zachodzi jednak istotna różnica, gdyż w odróżnieniu od wojsk sojusz. na froncie śródz. armia ros. nie potrzebuje podejmować ryzykownej operacji desantowej, lecz wystarczy jej przejść do interwencji na froncie lądowym, gdyby Finlandia sama nie

[illegible]

Finlandia. – [illegible] radia moskiewskiego warunki rozejmu
[illegible] Paasikiwi.
[illegible]
[illegible] – przewodniczący [illegible] Finlandii,
który przybył do [illegible], Paasikiwi.
[illegible], że jeśli Finlandia [illegible]
[illegible], to [illegible] jest [illegible]
[illegible] warunki fińskich
[illegible] jak następuje :

1/ Finlandia musi natychmiast zerwać z Niemcami.
2/ Wszystkie siły zbrojne, przebywające w Finlandii, jako również [illegible] w [illegible] fińskich [illegible] wojsko [illegible] Finlandii [illegible] w wykonaniu tego zadania, [illegible]
3/ [illegible] z 1940 r. [illegible]
4/ [illegible] do granicy z 1940 r.

Dalsze szczegóły nowych warunków [illegible] pokoju.-
Te [illegible], że [illegible] Helsinki, [illegible] jako [illegible] Finlandia [illegible]
Komentator radia bryt. oświadcza, że za dalszej [illegible] Finlandii [illegible] 100.000 [illegible] jednak [illegible] jak we [illegible] różnice, gdyż w [illegible] nie [illegible], [illegible] Finlandia sama nie

mogła sobie dać rady z Niemcami.-
Jest rzeczą charakterystyczną, że Rosja bynajmnie nie domaga się demobilizacji Finlandii.-
Rosja: Oddz. ros.zajęły miejscowość, oddaloną tylko o 10 km. na płn. od Pskowa, oraz miejscowość oddaloną o 8 km. na wschód od linii kolej. Psków-Połock. Ogółem na odcinku Pskowa oswobodzono wczoraj około 250 miejscowości.-
Na płn. zach. od Nowych Sokolnik oswobdđzono 60 miejscowości w tej liczbie Nowo-Rżew.-
W łuku Dniepru Rosjanie posuwają się na połud.od Krzywego Rogu wzdłuż biegu rzeki Ingulec i zajęli 70 miejscowości, m.in. Szyrokoje, położone na 30 km. na południe od Krzywego Rogu.-
Front śródz.: Na przyczółku Anzio artyleria npl. rozpoczęła gwałtowną akcję, przewyższającą intensywnością całą dotychczasową działalność.
Koresp. wojenni donoszą, iż jest rzeczą b.prawdopodobną, że Niemcy przygotowują w ten sposób ponowne natarcie na wielką skalę. Poraz pierwszy od 6-ciu dni pogoda się poprawiła. Niemcy mieli wbród czasu na przegrupowanie swych wojsk i w ciągu całego okresu fatalnej pogody, która w pierwszym rzędzie dla nich się okazała korzystną wykazywali wielką agresywność w swych działaniach.
Ze strony sojusz. wzmożona działalność artylerii oraz lotnictwa, które w poniedziałek wykonało 600 lotów indywidualnych. Niem. lotnictwo na przyczółku w dalszym ciągu nieczynne. Lotnictwo sojus atakowało bazy npl. w Gvidonia / na płn. wsch. od Rzymu/, Littoria, oraz linje kolej. we Włoszech central., ponadto zaś wybrzeże dalmatyńskie, oraz rej. Splitu, gdzie został trafiony niem. pociąg wojsk., wiozący oddz. niem.-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk. zaatakowały poraz trzeci w ciągu 10-ciu dni niem. zakłady lotn. w Brunszwiku.
Ameryk. i ang. bombowce wszelkich typów kontynuowały ataki na Francję płn. , mianowicie na okręg

mogła sobie dać rady z Niemcami.-
Jest rzeczą charakterystyczną, że Rosja rządami [illegible] domaga się demokratycznej Finlandii.-
Kowel: Oddz. ros. zajęły miejscowość, oddaloną tylko o 10 km. na płn. od Kowla, oraz miejscowość oddaloną o 8 km. na wschód od linii kolej. Sarny-Kowel. Ogółem na odcinku Kowla oswobodzono wczoraj około 250 miejscowości.-
Na płn. zach. od Nowych Sokolnik oswobodzono 60 miejscowości w tej dzielnicy Nowo-Rżew.-
W łuku Dniepru Rosjanie posuwają się na połud. od Krzywego Rogu wzdłuż biegu rzeki Ingulec i zajęli 70 miejscowości, m.in. Szyrokoje, położone na 30 km. na południe od Krzywego Rogu.-
Front Środz.: Na przyczółku Anzio artyleria ang.-amerykańska [illegible] gwałtowną akcję, przewyższającą intensywnością całą dotychczasową działalność.
Korresp. [illegible] donoszą, iż jest rzeczą zupełnie pewną, że Niemcy przygotowują w tem odcinku ponowne natarcie na wielką skalę. Przez pierwszy od 5-ciu dni pogoda się poprawiła. Niemcy [illegible] na przegrupowanie swych wojsk i w ciągu całego okresu fatalnej pogody, która w pierwszym rzędzie dla aliantów [illegible] lotnictwa wykazywali wielką agresywność w swych działaniach. Ze strony sojusz. wzmożona działalność artylerii oraz lotnictwa, które w poniedziałek wykonało 600 lotów [illegible]. Lotnictwo za [illegible] w całym [illegible]. Lotnictwo sojusz. bombardowało bazy npl. w [illegible] / na płn. wsch. od Rzymu/, Littorię, oraz linie kolej. we Włoszech centralnych, ponadto [illegible] wybrzeża dalmatyńskie, oraz węz. Split, gdzie został trafiony okręt, [illegible] statek, [illegible] odcz. [illegible].-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce amer. zaatakowały [illegible] w ciągu 10-ciu dni [illegible] o Brunszwik. [illegible] 1 ang. [illegible] myśliwców [illegible] na [illegible]

Pas de Calais. Intensywny ogień artylerii p.lotn natomiast ani we Francji, ani w Niemczechnie pojawiły się myśliwce niem. Z operacyj na obu tych terenach nie powróciło 9 samolotów sojusz. Straty npl. trzy samoloty.-
Ub.nocy nalot nielicznej formacji niem.nad W.Brytanią. W Londynie alarm lotn., kilka bomb zrzucono, ofiar w ludziach nie było. Zestrzelono conajmniej dwa bombowce.- W ciągu lutego lotnictwo USA. wykonało 19 dziennych nalotów.-
Szwecja wniosła protest z powodu pogwałcenia neutralności przez samoloty bryt., zakładające miny na szlakach morskich.-
Szwajcaria wniosła protest również z powodu naruszenia neutralności jej terenu przez bomboece RAF., które w nocy z 25 na 26 lutego bombardowały Augsburg.-
Min. lotnictwa Sinclair przedstawił wczoraj w Izbie Gmin sprawozdanie ogólne z działalności jego resortu w związku z omawianiem odnośnego preliminarza budżetowego. Stwierdził on, iż jest rzeczą bradzo prawdopodobną, iż w przyszłości historyk obecnej wojny uzna miesiące luty i marzec b.r. za punkt zwrotny obecnej wojny. RAF. przygotowuje się do zadania, które przypadnie jej w udziale z chwilą rozpoczęcia inwazji. Współpraca między lotnictwem ang. i ameryk. w rej. śródz. stanowi wzór dla współpracy na zachodzie i będzie kontynuowana, wspomagając w ten sposób ofenzywę od zachodu.
Zdjęcia fotograficz. dostarczają wystarczającej ilości dowodów co do rozmiarów szkód, poniesionych przez Niemcy wskutek nalotów. W samym styczniu zrzucono tyle samo bomb, ile Niemcy zrzucili na lądzie od początku wojny. Lotnictwo ameryk. i bryt. wiąże na zachodzie cztery piąte lotnictwa niem., gdy równocześnie Niemcy zmu-

Przy de Gaulle'a. Informacyjny [illegible] artylerii p.lot. natomiast ani we Francji, ani w Niemczech nie po- [illegible] się [illegible] nigdy. I [illegible] terenach nie pojawiło 9 samolotów [illegible] ang. trzy samoloty.-

Ub.nocy samolot nieprzyjacielski [illegible] nisko nad W.Brytanią. W Londynie alarm lotn. Kilka bomb zrzucono, ofiar w ludziach nie było. Jednocześnie [illegible] dwa bombowce.- W ciągu [illegible] lotnictwo ZSA. wykonało 19 dalekich nalotów.-

Szwecja wniosła protest z powodu pogwałcenia neutralności przez samoloty bryt., zakładające miny na szlakach morskich.-

Szwajcaria wniosła protest również z powodu naruszenia neutralności jej terenu przez bombowce ZSA., które w nocy z 25 na 26 lutego bombardowały Augsburg.-

Ang. lotnictwo [illegible] przedstawił wojskowej [illegible] z [illegible] jego resortu w świecie, z amerykańskim [illegible] przedstawicielem [illegible]. Stwierdził on, iż jest rzeczą [illegible], iż w przyszłości historyk obecnej wojny uzna [illegible] luty i marzec b.r. za punkt zwrotny obecnej wojny. [illegible] przygotowuje się do zadania, które wypełnić [illegible] z chwilą rozpoczęcia inwazji. Współpraca między lotnictwem ang. i amerykańskim [illegible] stanowi wzór dla współpracy na zachodzie, i będzie kontynuowana, ważne- [illegible] w ten sposób [illegible] od zachodu.

Zdjęcia fotograficzne, dostarczające wyczerpującej ilości dowodów co do rozmiarów szkód, poniesionych przez Niemcy wskutek nalotów. [illegible] stwierdzono [illegible] sama [illegible], ila Niemcy [illegible] na [illegible] od początku wojny. Lotnictwo amerykańskie i bryt. [illegible] zniszczenia [illegible] [illegible], gdy [illegible] Niemcy [illegible]-

szeni są do odwrotu na froncie ros. Naszym celem jest zniszczenie niem. produkcji i sparaliżowania systemu jej transportów. Nie mam zamiaru iść śladami Goeringa i przyrzekać, że ani jedna bomba niem.nie spadnie na terytorium bryt. Została utworzona spec. formacja myśliwców dla obrony naszego kraju, najlepszą jednak metodą obrony jest atak i dlatego w bombardowaniu Niemiec, oraz rozbijaniu ich przygotowań do działań odwetowych przeciw W.Brytanii pokładamy nasze rachuby co do obrony naszego kraju. Niemcy dotychczas wysyłają przeciw nam mniej bombowców, niż w r.1940, jednakowoż ich bomby są skuteczniejsze niż były wtedy.Odsetek strat RAF. spada, mimo, iż jej zasięg wzrasta.-

Ocean Spokojny : Oddz. ameryk., które wylądowały na jednej z wysp Admiralicji, położonych na płn. zach. pod Rabaul, zupełnie zaskoczyły Japończyków. Ani jeden japon.okręt ani samolot nie przeciwdziałał bombardowaniu z morza i powietrza. Opór na lądzie słaby i Amerykanie niebawem opanowali jedną z lotnisk japon. Gen. Mac Arthur, który obserwował operacje desantowe z okrętu woj. oświadczył,iż 50.000 Japończyków na Nowej Brytanii zostało zupełnie odciętych. Niezależnie od tego z kół urzęd. donoszą, że na archipelagu Salomona dalszych 20.000 Japończyków jest odciętych i los ich pod ogniem okrętów woj. i bombardowaniu z powietrza jest przesądzony. W związku z tym należy się liczyć, że kampania na Morzu Bismarcka zbliża się do końca.-

Ameryk. łodzie podwod. zatopiły na Dalekim Wschodzie dalszych 14 statków japon.-

Węgry : Budapeszt został zarzucony ulotkami z wizerunkiem zegara, wskazującego minutę przed dwunastą.-
Bułgaria : Koresp. radia bryt. w Kairze donosi, że w czterech okręgach Bułgarii działają już oddz. partyzanckie, mianowicie na północy, półn. wschodzie, na wschodzie, gdzie docierają do wybrzeży Morza Czarnego, oraz na zachodzie, gdzie nawiązały łączność z oddz. gen.Tito.-
Argentyna : Podsekretarz Stanu dla spraw zagr. Sttetynius oświadczył wczoraj, że rząd USA. wciąż czeka na wyjaśnienia co do nowych nominacji w łonie rządu argentyńskiego. Rząd podkreślił wobec ambasadora Argentyny powagę sytuacji.-
Palestyna : Komentator radia bryt. charakteryzuje obecną sytuację. Rządy Egiptu i Iraku zgłosiły protest z powodu rezolucji szeregu senatorów ameryk., domagających się przekształcenia Palestyny na państwo żydowskie. Rządy te, jak wiadomo , obydwa zmierzają do uwtorzenia federacji krajów arabskich. Wspomniana rezolucja ameryk. zmierza do zmaioryzowania tubylczej ludności przez Żydóww i solidaryzuje się pod tym względemze Sjonistami, których skrajny odłam nie cofnął się nawet przed akcją terrorystyczną, m.in. zamachami bombowymi w celu przeforsowania swych postulatów. Obawy Egiptu i Iraku są w tym stanie rzeczy zupełnie naturalne. Jak wiadomo, mandant nad Palestyną sprawuje rząd bryt. Komisja mandatowa oświadczyła w r.1937, że nadal stoi na stanowisku deklaracji Balfoura, przewidującej dopomożenia Żydom w utworzeniu w Palestynie swej siedziby narodowej, zarazem jednak będzie bronić interesów miejscowej większości arabskiej. Stanowiko to zostało potwierdzone w r.1939 przez oświadczenie, iż Palestyna winna stać się państwem niepodległym, w którego rzadach będą uczestniczyły element żydowski i arabski, każdy zabezpieczając swe interesy.-

Londyn, dnia 2.III.44r. czwartek. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i polski.

Ocean Spokojny : Następstwa ciężkich strat, poniesionych przez Japończyków wskutek nalotów sojusz. ujawniają się w toku obecnych operacyj desantowych w archipelagu wysp Admiralicji. Dopiero w 24 godz. po desancie na wyspie Momotu na lotnisku Los-Negros Japończycy ściągnęli posiłki z wyspy Manus. Zostali oni zupełnie zaskoczeni, a ich siły lotnicze i morskie nie stawiały żadnego oporu. Lotnisko będzie niebawem oddane do użytku lotnictwu amerykańskiemu.-
Czternasty z rzędu nalot na Rabaul / 150 ton bomb na lotnisko i miasto /, dziewiąty zaś dzień z rzędu brak jakiegokolwiek oporu ze strony japońskiej.-
W lutym b.r. Japończycy stracili napewno 425 samolotów, z czego ponad połowę w Rabaul, ponadto zaś liczne dalsze samoloty zostały przypuszczalnie zniszczone. Stosunek strat lotnictwa japon. i sojusz. przedstawia się jak 10:1.
Na morzu Japończycy stracili w tym samym okresie 2 kontrtorpedowce, 7 pomoc. okrętów woj. i 37 transportowców.-
Piąty z rzędu w ub. miesiącu nalot ameryk. na wyspę Wake. Zniszczono 6 samolotów na ziemi, strat własnych nie było.-

Birma : Prem. Churchill wysłał do dowódcy XIV-ej armii bryt. w Birmie depeszę z życzeniami z powodu zwycięstwa nad Japończykami na terenie dżungli, ich przyrodzonym terenie walki i przykładnej nauczki, udzielonej japon. zarozumiałości.-

Rosja : Między jeziorem Pejpus a wybrzeżem morskim piechota armii gen. Goworowa sforsowała rzekę Narwę poniżej miasta tej samej nazwy i przy poparciu ciężkiej artylerii ros. utworzyła na wsch. brzegu rzeki przyczółek 20-tu mil ang. dług. i 10-ciu mil głębokości. W ten sposób

miasto zostało oskrzydlone od południa, linja kolej., prowadząca do Talina, przecięta i miasto faktycznie otoczone.-
Na połud. od jeziora Pejpus na odcinku Pskowa oswobodzono dalsze 70 miejscowości. Koresp.pras. donoszą, że przed. formacje dotarły już do płn. i wsch.przedmieści Pskówa. Wzdłuż całego frontu na północy na dług. 200-tu mil ang. od Zatoki Fińskiej, aż po linję kolej.Nowe-Sokolniki-Ryga Rosjanie zatym trzymają inicjatywę i postępują. W szczególności osiągnęli również pewne postępy na płn. zach. od Nowych Sokolnik w kier. granicy łótewskiej.-
Pod Witebskiem, gdzie pozycje niem. przedstawiją formę klina,Rosjanie oswobodzili 30 miejscowości. Na pozostałych odcinkach działalność patroli.-
Finlandia : Radio fińskie ogłosiło warunki zawieszenia broni, zaproponowane przez Rosję. W szczególności podano żądania ros.w sprawie zerwania stosunków z Niemcami, przywrócenie granicy z r.1940, jak również dementi ros. na temat pogłosek o domaganiu się bezwarunkówej kapitulacji. Warunki zostały przedłożone parlamentowi, rokowania jeszcze nie rozpoczęto.-
Wczoraj po połud. przybyło do Sztokholmu kilka wybitynch osobistości fińskich, m.in. b.prezyden Banku Fińskiego.-
Komentator radia bryt. podkreśla, że warunki ros. są dalekáx względniejsze, niż oczekiwano. Nie naruszają one w niczym fińskiej niepodległości i neutralności, a ograniczając się do żądania wyrzucenia Niemców, gwarantują Finlandii swobodę ruchów.-
Front śródz.: Niem. ataki na przyczółek sojusz. zostały odbite. Działalność niem. szczególnie intensywna między Carraceto a Cisterna, gdzie czynne są niem. patrole, a od dwóch dni nie

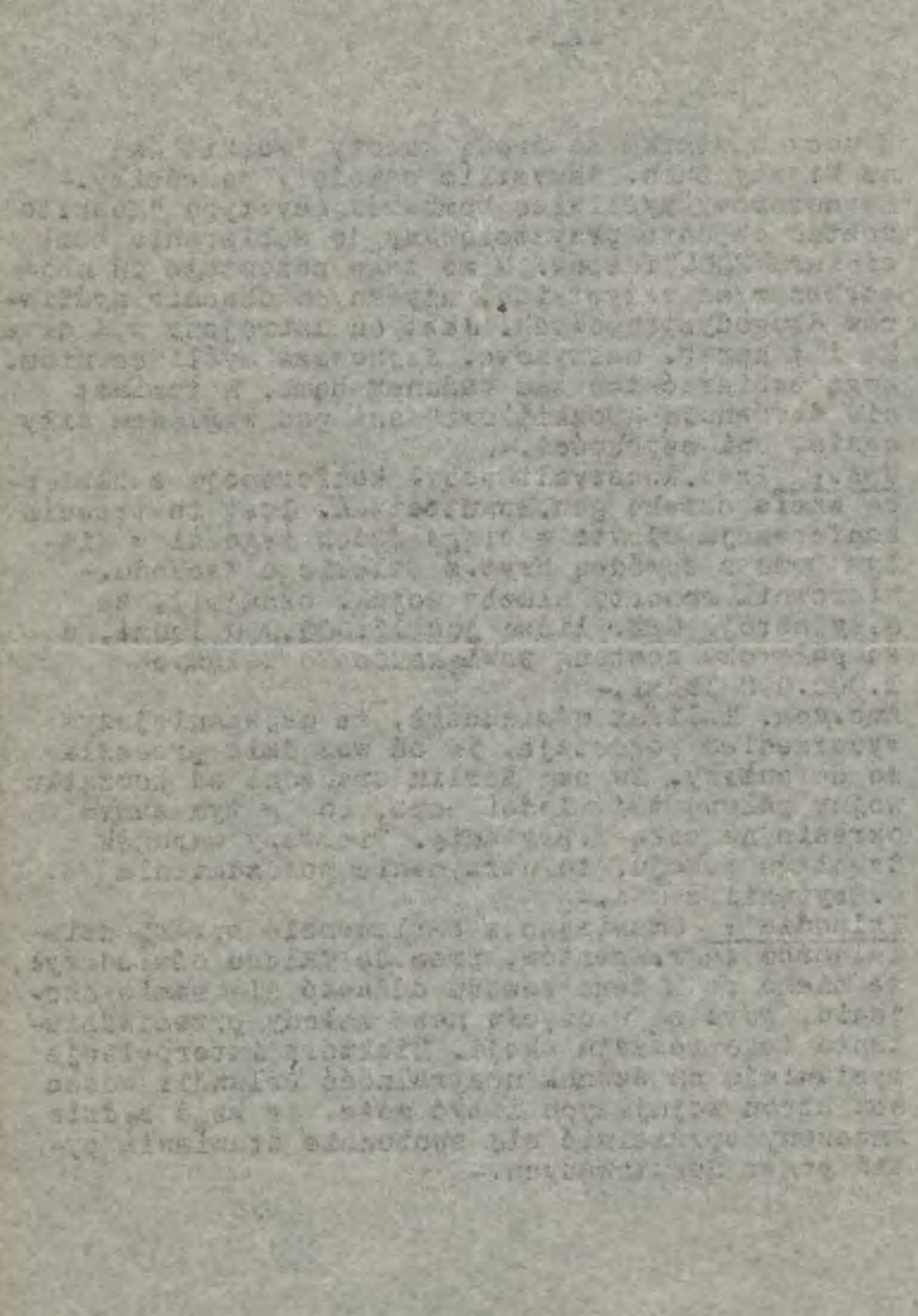
ostaje pojedynek artyleryjski. Silny nalot niem. wykonany na przyczółek w nocy z wtorku na środę jest uważany przez korespondentów za zapowiedź wznowienia działalności lotnictwa niem., a w następstwie dalszych uderzeń ze strony oddz. niem.-
Wczoraj ogłoszono, że tydzień temu Niemcy poraz pierwszy rzucili do walki czołgi bez obsady, kierowane zdaleka i naładowane mater. wybuchowymi. Próba skończyła się niepowodzeniem, 14 czołgów rozbito, zanim jeszcze dotarły do celów. Lotnictwo sojusz. działało nad przyczółkiem, atakowało lotniska na płn. od Rzymu, oraz żeglugę npl. przy wybrzeżach jugosłowiańskich. Straty własne 6 samolotów, npl. również 6.-
Na Morzu Egejskim naloty na żeglugę npl.-
Bułgaria : Oddz. bułgarskie obsadziły w Grecji prowincje Edessa i Florina, graniczące od płn. z Jugosławią, jak również prowincję Kastoria, graniczącą z Albanią. Dzięki temu Niemcy mogli zwolnić swe tamt. garnizony na front włoski.
W związku z tym " Times" stwierdza :"Oto bułgarska odpowiedź na bryt. i sowiec. wezwanie do wycofania się ze współpracy z Niemcami. Wezwanie do rozsądku zostało bezskuteczne, wobec czego będzie trzeba sięgnąć do bardziej drastycznych metod".-
Węgry : Prem. Kallay ma dziś złożyć w parlamencie ważne oświadczenie na temat zagadnień wewnętrz. i zagranicznych.-
Front zach.: Ub. nocy nalot RAF. na Niemcy. Brak jeszcze szczegółów. Źródła niem. donoszą o ataku na okręgi połud. zach.-
Ub. nocy nalot niem. na Anglię. W Londynie nieliczne ofiary w ludziach i nieznaczne szkody, 5 samolotów niem. zestrzelono.-

W nocy z wtorku na środę naloty "Moskit`ów" na Niemcy zach. Wszystkie samoloty powróciły.- Dwumotorowy myśliwiec bombardujący typu "Moskito" został obecnie przystosowany do zabierania bomb ciężaru 2000 funtów. Mimo tego pozostaje on najszybszym ze wszystkich, używanych obecnie myśliwców długodystansowych. Jest on uzbrojony w 4 działka i 4 karab. maszynowe. Najnowsze myśliwce niem. mogą zabierać ten sam ładunek bomb, natomiast nie dorównują "Moskit`owi" ani pod względem siły ognia, ani szybkości.-

USA.: Prez.Roosevelt odbył konferencję z zastępcą szefa sztabu gen.Mountbatten. Jest to trzecia konferencja odbyta w ciągu dwóch tygodni w Białym Domu z dowódcą bryt.z Dalekiego Wschodu.- Kierownik resortu służby wojsk. oznajmił, że siły zbroj. USA. liczą już 12.000.000 ludzi, a za pół roku zostaną powiększone o dalszych 1.000.000 ludzi.-

Amb.ang. Halifax oświadczył, że najważniejszym wydarzeniem pozostaje, iż oś wszędzie przeszła do defenzywy. Na sam Berlin zrzucono od początku wojny połowę tej ilości bomb, co w tym samym okresie na całą W.Brytanię. Pierwszy warunek trwałego pokoju, to utrzymanie porozumienia W.Brytanii z USA.-

Irlandia : Omawiając w parlamencie sprawę działalności zagr.agentów, prem.de Valera oświadczył, że niema co z tego powodu oddawać się zaniepokojeniu, gdyż są w użyciu nowe metody przeciwdziałania tego rodzaju akcji. Niektóre interpelacje wystawiają na szwank neutralność Irlandii wobec obu stron wojujących i być może, że rząd będzie zmuszony sprzeciwić się swobodzie stawiania pytań przez deputowanych.-

Londyn,dnia 2.III.44r. Major Louis Hastings : z przeglądu wojskowego.

Niemcy, którzy zawsze przysięgali na doktrynę Clauzewitza, zmuszeni są dzisiaj sprzyniewierzyć się jednej z jej podstawowych zasad, mianowicie, iż wszelka defenzywa ma sens tylko jako przygotowanie do ofenzywy. Obserwując przebieg walk na froncie ros., trudno mieć wątpliwości co do tego, by Niemcy byli jeszcze w stanie kiedykolwiek pódjąć kontrofenzywę na wielką skalę. Wszelkie ich możliwości w tym kierunku wydają się wyczerpane.
Wielką rolę odegrał tu czynnik, bardzo często niedoceniany, mianowicie związanie przeważnej części niem. lotnictwa na zachodzie. Wiadomo powszechnie, jak wielką rolę w wojnie ruchomej odgrywa działalnowć wywiadowcza. 90% tej działalności przypada na lotnictwo wywiadowcze. Otóż tego zadania lotnictwo wywiad. nie jestłw stanie wykonywać bez osiągnięcia lokalnej przewagi w powietrzu, z kolei uzależnionej od posiadania wystarczającej ilości myśliwców, której Niemcy w Rosji nie pósiadają wskutek przerzucenia gros lotnictwa myśliwskiego na zachód.
Jeśli chodzi o front włoski, nie zamierzam zapuszczać się w jakiekolwiek domysły. Faktem pozostaje jedno, mianowicie, że sojusznicy zmusili Niemców do przejścia od taniej defenzywy do kosztownej i zużywającej wielkie ilości materiału ludzkiego i technicznego ofenzywy. W szczególności skutecznym okazał się pod tym względem desant pod Nettuno. Kesserling, którego linje łączności są coraz silniej zagrażane, został zmuszony do ściągnięcia na ten odcinek wszystkich sił, jakimi rozporządzał.-

Londyn,dnia 3.III.44r.piątek, kom.ang.poranny.,serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Oddz. ros.walczące pod Narwą rozszerzyły wczoraj przyczółek nad rzeką i zajęły szereg umoc. pozycyj niem., a wg. doniesień pras. dotarły one aż do wybrzeża Zatoki Fińskiej, zupełnie odcinając w ten sposób miasto. Kontrataki niem. zostały odparte.-
Na połud. od Pskowa wyparto Niemców z szeregu punktów w pobliżu miasta.- Jeszcze dalej na południe w rej. Ostrowa odzyskano 30 miejscowości. Na pozostałych odcinkach frontu działalność wywiad., oraz lokalne walki patroli.-
W środę na całym froncie zniszczono 23 czołgi, oraz 24 samoloty npl.-
Finlandia : Rząd fiński wciąż jeszcze nie udzielił odpowiedzi na propozycje ros. Radio Helsinki ogłosiło, że Finlandia pragnie pokoju, ale na lepszych warunkach.-
Dziennik " Social Democraten", organ partii socjalistycznej, która posiada w parlamencie najwięcej deputowanych oświadczył : " Rząd fiński gotów do wszelkich wysiłków, by doprowadzić do zawarcia rozejmu".-
Jeden z dzienników konserwatywnych stwierdza, że warunki są zbyt twarde, natomiast dziennik liberalny, reprezentujący odłam ludności, mówiącej po szwedzku, wyraża nadzieję, że w toku rokowań uda się uzyskać łatwiejsze warunki.- Niem. min.spraw zagr. odmówiło wczoraj jakichkolwiek komentarzy. Rząd fiński pozostaje w stałym kontakcie z niem.-W niem. audycji z Londynu scharakteryzowano krótko sytuację Finlandii. Obecne warunki zostały przytoczone już w dniu 17-go lutego przez fiński organ komunistyczny " My Dag". Było publiczną tajemnicą, że pismo to działało w porozumieniu z rządem ros. Pisma konserwatywne powitały wówczas ofertę, przedstawioną przez "My Dag" z wielkim uznaniem. Jak się teraz okazuje, nie wierzyły, by warunki ros. były tak łagodne. Jeśli teraz zarzucają im bezwzględność, to jest to gra taktyczna

obliczona na zyskanie na czasie, bardzo wielu obawia się bowiem trudności ze strony Niemców i liczy na to, że w międzyczasie połud.brzeg Zatoki Fińskiej zostanie przez Rosjan oczyszczony i tymsamym zniknie z tej strony zagrożenie niem. Zdaniem komentatora jest to jednak gra ryzykowna, gdyż nadspodziewanie łagodne warunki ros.winny być przyjęte natychmiast.-
Front śródz.: Oddz. walczące na przyczółku odzyskały cały teren, utracony we wtorek wskutek natarcia niem. W natarciu tym wzięły udział 3 dywizje niem. i 100 czołgów, przeważnie najcięższych typu "Tiger". Te siły zmasowane na odcinku dług. 1 km. przedały się na 1,5 km.wgłąb pod same central. pozycje aljanckie. Po gwałtownym przygotowaniu artyler. sojusznicy rozpoczęli przeciwnatrcie, odzyskali teren, zniszczyli liczne czołgi i wzięły do niewoli 500 Niemców. Głównodowodzący gen.Clark oświadczył, że sytuacja jest wpełni opanowana, jednakowoż wspomniane wyżej trzecie natarcie niem. nie będzie zapewne ani ostatnim, ani najbardziej gwałtownym.-
300 ciężkich bombowców sojusz.atakowało przedwczoraj npl. pozycje na przyczółku.-
Jugosławia : Z kwatery gł. gen.Tito donoszą o powstrzymaniu niem. ofenzywy w Słowenii. Oddz. powstańcze zdobyły miasto Glina / 60 km na połud. od Zagrzebia/ oraz port Zeng na płn. odcinku wybrzeża dalmatyńskiego. W starciu na wybrzeżu dalmatyńskim Niemcy stracili ponad 1000 zabitych. Na rzece Soka zniszczono 4 mosty Niemcy stracili około 500 ludzi.-
Włochy : Przedstawiciele partii komunistycz., socjalistycz., i t.zw. partii akcji uchwalili 10-cio minutowy strajk demonstracyjny, jako protest przeciw ostat. oświadczeniu premiera Churchilla na temat sytuacji politycznej we Włoszech. Władze sojusz.zakazały strajku.-

Obecnie toczą się rokowania z przedstawicielami komitetu robotniczego, którzy gotowi są skutki przerwy odrobić dodatkową pracą w ciąg 15-tu minut.-

Front zach. W piątek o trzeciej rano 600 ciężkich bombowców RAF. zaatakowało Sttutgart Ponadto atakowano Monachium i inne objekty. Tylko 4 bombowce nie powróciły. Bombowce "Moskito", które w godzinę później powtórzyły atak na Sttutgart stwierdziły na miejscu wielkie pożary. Sttutgart był poraz ostatni atakowany 21.II., kiedy to RAF. zrzuciła na miasto 2000 ton bomb.-

Wczoraj w ciągu dnia potężne formacje ciężkich bombowców ameryk. zaatakowały Niemcy połud. zach. Popołud.inne formacje zaatakowały ośrodek wyszkolenia lotn. i lotnisko w Chartres. Straty ameryk.11 bombowców i 3 myśliwce. Eskorta myśliwska zestrzeliła 18 myśliwców niem., ilość myśliwców, zestrzelonych przez bombowce jeszcze nie ustalona.-

Przez cały wczorajszy dzień śred. i lekkie bombowce sojusz.atakowały Pas de Calais i inne miejscowości w płn. Francji, jak również ośrodek kolej. w Amiens. Z pośród 400 bombowców ameryk, które uczestniczyły w nalotach, tylko jeden nie powrócił.-

Sprawozdanie min. lotnictwa z lutego stwierdza, że był to miesiąc pod względem warunków atmosferycznych bardzo niedogodny. RAF.zrzuciła w tym czasie na Niemcy 11.700 ton bomb, tracąc 245 własnych aparatów. Niemcy atakowali Anglię w ciągu 12-tu nocy i stracili 55 samolotów.-

Anglia : Wczoraj odbyła się w Izbie Gmin debata nad preliminarzem budżet.min.wojny. W związku z tym minister wojny, Sir James Grigg złożył sprawozdanie na temat organizacji armi. Z wielu stron słychać zarzuty z powodu ciągłych zmian w organizacji armii, oraz za małej ilości żołnierzy na placach boju. Armia ang.została jednak stosunkowo później poddana organizacji, niż inne rodzaje broni. Jest ona mniej liczna, niż armia, którą Anglia dysponowała w ciągu wojny ub., posiada jednak znacznie większą siłę ognia. Przy dzisiejszym stanie mechanizacji działy techniczn. i administracyjne wymagają bez porównania większej liczebności, niż w wojnie poprzedniej. Prawie jedna trzecia stanu jest potrzebna w służbach łączności, oraz do utrzymywania sprzętu woj., drugie tyle zaś dla obrony p.lotn., ochrony wybrzeży, ważnych punktów strategicznych i t.d. Tylko jedna trzecia armii może być użyta jako siła expedycyjna.Można powiedzieć, że armia posiada dzisiaj dłuższy ogon i w stosunku do niego mniej zębów, natomiast są one znacznie groźniejsze, niż były dawniej. Gen. Montgommery przywiózł z sobą znakomicie przeszkolony sztab specjalistów i pod względem przeszkolenia armia stacjoniwana w Anglii przewyższa nawet VIII-mą armię gen.Montgommery. Całe zapotrzebowanie na sprzęt woj. jest już zaspokojony i obecnie chodzi jedynie o zabezpieczenie rezerw, oraz ustawiczne przystosowywanie uzbrojenia do aktualnych potrzeb, co wymaga wielkiego nakładu pracy wobec szybkości, z jaką różne rodzaje wyposażenia i broni stają się w obecnej dobie przestarzałe. Z drugiej strony lotnictwo wciąż jeszcze nie osiągnęło kulminacyjnego punktu uzbrojenia, podczas gdy armia lądowa już go ma za sobą. Przy samej produkcji ciężkich bombowców zatrudnionych jest teraz więcej ludzi, niż przy fabrykacji sprzętu dla armii. Ostatnio pozwalniano z szeregów dziesiątki tysięcy ludzi, których przerzucono do

przemysłu lotniczego. Bardzo wielkim zadaniem jest przygotowywanie sztabu administrac., który będzie wykonywał zarząd na terenach Rzeszy po pobiciu Niemiec. Równocześnie muszą być przygotowane odpowiednie zmiany w uzbrojeniu, by po upadku Niemiec przerzucić armię lądową na Daleki Wschód przeciw Japonii. Niemcy nie są w stanie sprostać zadaniom obsadzenia wszystkich odcinków, na których toczą się walki, bądź też może nastąpić inwazja. W Rosji lotnictwo niem. jest znacznie słabsze od ros.-
Minister produkcji Lyttleton rozprawił się z obawami kryzysu gosp. w Anglii po wojnie. Niebezpieczeństwo grozi nie z powodu braku dóbr, lecz niewłaściwego rozdziału zasobów. Stąd najważniejszą rzeczą jest utrzymanie najwyższego stopnia ruchliwości i możliwości przerzucania sił ludzkich z jednego działu do drugiego. Pod względem zręczności i przeszkolenia robotnik ang. jest bez konkurencji.-
Turcja : Ang. i ameryk. dostawy broni dla Turcji zostały wstrzymane. Jest to następstwem rozbicia się rokowań, prowadzonych w Ankarze przez misje Anglii i USA., które w tych dniach powróciły do Kairu. Koresp. dyplomatycz. "Times'a" stwierdza w związku z tym, iż Turcja posiada już dość sprzętu, by bronić się przeciw atakowi z jakiejkolwiek strony. Ani rząd, ani naród turecki nie zamierzają przystąpić do wojny.
Ze względu na zapotrzebowanie na frontach włoskim i ros. niepodobna dostarczać Turcji nadmiernej ilości broni wzamian za ewentualność jej przystąpienia do wojny. Decyzja zaprzestania dostaw ma charakter strategiczny, nie zaś polityczny. W.Brytania pamięta twardą postawę Turcji wobec Niemiec w r.1941. Po zmianie sytuacji woj. wskutek zwycięstw pod El-Alamein i Stalingradem Turcja zamknęła sobie drogę do przystąpienia po stronie aljantów przez swą politykę czystej defenzywy, nie może zatym oczekiwać dostaw, przekraczających potrzeby obrony.

Sprawy polskie : Polski min. spraw wewnętrz. przedstawił wczoraj obszernie rezultaty polskiej akcji oporu przeciw Niemcom. Wykolejono 83 transporty, wykonano 474 ataków na pociągi z mater. woj., wysadzono 6 mostów i 9 dworców kolej., w drodze sabotażu uszkodzono 2013 lokomotyw i 9980 wagonow kolej., naskutek wyroków sądów polskich zabito 1163 Niemców, w tym 18-tu dygnitarzy partyjnych. Polskie siły oporu wiążą 300-400.000 zbroj. sił niem.-

Ocean Spokojny : Na wyspach Los Negros w archipelagu Admiralicji lądują dalsze posiłki sojusz. Jak się okazuje, pierwszy desant został wykonany jedynie przez siły wywiad., które jednak wprowadziwszy Japończyków w błąd,zaskoczyły ich i pokonały mimo przewagi liczebnej przeciwnika.- Nalot na Rabaul.- Pod Nową Gwineą zatopiony transportowiec japon. 7000 ton.-

USA.: Podsekretarz Stanu dla spraw zagr.Sttetynius wystąpił z wnioskiem o przedłużenie na dalszy rok ustawy o sprzedaży i najmie sprzętu woj. Jest to najlepsza odpowiedź na npl. propagandę, zmierzającą do poróżnienia aljantów, a praktycznie równie niezbędne, jak połączenie zasobów ludzkich w wspólnej walce.-

Francja : Z pośród 11-tu oskarżonych oficerów rządu Vichy trybunał w Algerze 8-miu skazał na śmierć. Prokurator stwierdził, że warunki w obozach koncentrac. były gorsze, niż na osławionych Wyspach Djabelskich.-

N.p.4.III.44r.

Berno Szwajcarskie, prof.v.Saliss : z przeglądu tygodniowego. / Tylko fragmenty z powodu silnych przeszkód w odbiorze.

Jakkolwiek ub.tydzień przyniósł szereg ważnych wydarzeń zarówno w dziedzinie działań wojennych, jak i w sferze polityki, to jednak punkt ciężkości spoczywa w dalszym ciągu na wielkich zmaganiach się na połud.frontu ros., których wynik posiada decydujące znaczenie dla rozwoju wypadków. Bitwa na Ukrainie przekształca się na bitwę o Bałkany. Wojska ros. ścigają bez wytchnienia pobitego przeciwnika. Tempo ich pochodu dorównywa szybkości pochodu niem. w kampanii franc. w r.1940, kiedy to Niemcy przełamali front franc.-ang.
Przyszły historyk będzie dopiero w stanie ocenić, czy tak szybkie porzucenie przez Niemców pozycyj obronnych nad Dnieprem i Bohem był wynikiem niem. planu strategicznego, czy też nastąpił poprostu z braku możliwości oporu i niewystarczającej siły obronnej niem. pozycyj.
Po 3-ch dniach walk Rosjanie osiągnęli w dn.12bm. Boh, następnie w dn.19.III.Dniestr,w dn.23.III. Prut, a obecnie tę rzekę także już sforsowali w szeregu punktów. Jeśli to tempo zostanie utrzymane, w takim razie Rosjanie w ciągu 14-tu dni dojdą do dolnego Dunaju.-
Żukow w ciągu 8-miu dni przełamał linję Tarnopol-Płoskirow, zdobywszy Gorodok, a następnie Kamieniec Podolski doprowadził do odcięcia Tarnopola. Równocześnie dalej ku połud. zach. Rosjanie zajęli Kołomyję i Czerniowce.
W następstwie tereny naftowe w rej. Stanisławowa zostały zagrożone.-

Armia gen.Koniewa posuwa się równocześnie ku płn.Rumunii i zagraża Jassom.-
Cały ten przebieg wypadków pociąga za sobą szerek konsekwencyj zarówno militarnych, jak i politycznych. Wystarczy wspomnieć o obsadzeniu Węgier przez Niemców i o konferencjach z kierownikami Rumunii i Bułgarii w kwaterze gł.Hitlera. Obsadzając Węgry i przeprowadzając swego rodzaju zamach stanu Niemcy wykazali, że dotychczasowy rząd węgierski nie uważali ze swego stanowiska za godny zaufania. W stosunku do Rumunii tego rodzaju kroki nie były potrzebne wobec postawy rządzących nią kół wojskowych. Ważna rola przypada Bułgarii w związku ze zbliżaniem się armii ros. Niewątpliwym plusem skrócenia frontu jest zastąpienie wyczerpanych oddz. gen.Mansteina świeżymi rezerwami, uzupełnionymi posiłkami węgierskimi i rumuńskimi.-
Nad decyzjami dztwa niem. ciąży niewątpliwie groźba inwazji sojusz. od zachodu.
W Berlinie poraz pierwszy stwierdzono zupełnie otwarcie, że groźba ta jest poważna.
Wynika stąd dla Niemiec niewątpliwa konieczność przerzucenia znacznej ilości sił na zachód.
W związku z tym zasługuje na uwagę opinia szwedzkiego pisarza wojsk., oceniającego strategiczne rezerwy Niemiec na 40-50 dywizyj.-

Londyn, poniedziałek, dnia 6.III.44 r. Kom. ang. połud. Serwis zamorski.

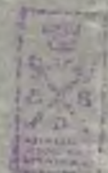
Front śródz.: Dzisiejszy kom. kwatery gł. donosi, że niepomyślna pogoda tamowała działalność zarówno lądową, jak i powietrzną. Na lądzie odparto na przyczółku na połud. od Rzymu npl. kontrataki.- Na odcinku V-ej armii ostrzeliwano npl. pozycje artyler. Na odcinku VIII-ej armii ataki niem., stosunkowo gwałtowne i przewyższające intensywnością natarcie z szeregu ostat. dni. Niskie zachmurzenie i deszcze utrudniały działalność lotniczą. Lotnictwo wykonało 250 lotów, w czasie których atakowano npl. pozycje artyler., oraz żeglugę przy wybrzeżu dalmatyńskim. Wszystkie samoloty powróciły, 4 npl. zestrzelono.-

Jugosławia : Kom. kwatery gł. gen. Tito donosi o udziale podoficerów ameryk. w atakach na pozycje npl. na Wyspie Chwar / fragment niezrozumiały, być może, że chodzi o udział zwolnionych jeńców - uwaga słuch./.-

Rosja : Ogłoszony wczoraj wieczór spec. rozkaz Stalina donosi o nowej ofenzywie ros., rozpoczętej w sobotę rano na odcinku central., gdzie od upadku Szepietówki panował przez trzy tygodnie zastój. Ofenzywą kieruje marszałek Żukow, obrońca Moskwy i Stalingradu, który objął dztwo po gen. Watutinie, który ustąpił z dztwa wskutek. Natarcie postępuje wzdłuż frontu dług. 100 mil ang. i doprowadziło do postępów do 20-tu mil ang. wgłąb. Rozbito 4 dywizje czołgów i 8 dywizyj piechoty, odzyskano dotychczas około 500 miejscowości. Oddz. ros. zbliżają się do Wołoczysk i walczą już w pobliżu wspomnianej stacji kolej., położonej przy linii kolej. do Odesy.-
Na pozostałych frontach bez zmian.-
Na Morzu Barenta lotnictwo sowiec. zatopiło dwa transportowce niem. pojemn. 8000 ton i 6000 ton, a na trzecim wznieciło pożar.-

Finlandia : Radiostacja moskiewska przytoczyła dziś długi artykuł wstępny "Prawdy" na temat postawy fińskiej w stosunku do ros. warunków zawieszenia broni. Artykuł stwierdza, że warunki te są wspaniałomyślne i potępia stanowisko większości pism fińskich, krytykujących ofertę ros. Finów czeka gorzkie rozczarowanie, jeśli wyrozumiałość Rosjan uważają za dowód słabości. Finowie stoją przed decyzją wycofania się z wojny, bądź też dzielenia losu Niemiec.-
Przywódcy finlandzcy objeżdżają kraj w celu wybadania nastrojów ludności.-
Jutro odbędzie się zebranie parlamentu.-
Front zach. : Ub.nocy naloty "Moskit`ów" na Niemcy zach. Wszystkie samoloty powróciły.-
Ub.nocy myśliwce RAF. zestrzeliły 4 myśliwce npl. nad ich bazami.-
Wczoraj w ciagu dnia ciężkie bombowce ameryk. pod eskortą myśliwców atakowały z dobrymi rezultatami lotniska niem. w Coniac i Bergerac, przyczym zestrzeliły 13 npl. myśliwców. Straty własne 4 bombowce i 5 myśliwców. Śred. bombowce ameryk. atakowały równocześnie płn. Francję, tracąc jeden aparat.-
Ocean Spokojny : Oddz. ameryk. na wyspach Los Negros likwidują niedobitki Japończyków. Wyspy te są oddalone o 11 mil ang. od głównej wyspy w archipelagu Admiralicji, mianowicie Manus. Pas wody przedzielający te wyspy jest tak płytki, że przy niskim stanie może być przebywany wbród. Wyspa Manus jest wąska i długa / 50 mil ang.dług./ pokryta górami.-
Na Nowej Gwinei patrole ameryk. dalej postępują w kier. Madang, od którego dzieli je jeszcze 40 mil ang.-
W nocy z piątku na sobotę i w sobotę nalot na Rabaul / 100 ton bomb/. Poraz pierwszy pojawiły się myśliwce japon. w niewielkiej liczbie. Jeden został zestrzelony, resztę zmuszono do odwrotu.-

Australia : Prem.Curtin wystąpił ostro przeciwko strajkującym górnikom węglowym, oświadczając, że rząd nie ustąpi przed siłą wobec górników którzy rzucili wyzwanie nietylko rządowi, ale i własnym przywódcom, sprzeciwiającym się strajkowi.-
Min.spraw zagr. Evatt oświadczył, że rząd nie będzie tolerował strajku w Nowej Połudn. Walii, za którym zresztą opowiedziała się mniej niż połowa 3000 górników w okręgu, dotkniętym strajkiem.-
Turcja: Niebawem uda się do Londynu misja turecka celem dalszego prowadzenia rokowań w sprawie dostaw sprzętu wojennego.-
Jutro zbiera się parlament. Oczekiwane są ważne oświadczenia.-
Dziennik " Watan" stwierdza : Anglia dostarczyła dotąd 4% sprzętu, obiecanego w czasie konferencji w Adanie. Turcja zawsze gotowa jest wziąć udział w wojnie, pod jednym warunkiem jednak, mianowicie odpowiedniego wyposażenia w sprzęt wojenny.-
Argentyna : Rząd ang. oświadczył, że poprze w zupełności wszelką postawę rządu USA. w stosunku do argentyńskiego rządu Farrela.-

Londyn, wtorek, dnia 7.III.44r. Kom.ang.wieczorny. Serwis kraj.

Ocean Spokojny : Głównodowodzący floty ameryk. na Pacyfiku adm. Nimitz oświadczył, iż łodzie ameryk. podwod. zatopiły dotychczas tyle transportowców i cystern japon., że flota japon. w pierwszym rzędzie a wogóle japon. siły zbroj. coraz dotkliwiej odczuwają trudności w organizacji dostaw. Jeśli Japończycy wycofują obecnie swe okręty woj. z bazy na na wyspie Truk, to jedynie z braku paliwa, którego nie mają czym dowozić. Liczebność ameryk. łodzi podwod. wciąż wzrasta.-

Wojna morska : Dziś rano w czasie debaty w Izbie Gmin nad preliminarzem budżet. mar. woj. Pierwszy Lord Admiralicji Alexander złożył sprawozdanie za ub.rok. W tym okresie wojny morskiej trzy wydarzenia wysunęły się na pierwszy plan :
1/ zatopienie "Scharnhorst'a" w dniu 26 listopada 1943 r., 2/ przejęcie wszystkich większych jednostek floty włoskiej w dn.11 grudnia ub.r., 3/najważniejszym jednak jest nagły spadek strat w tonażu handl. w ciągu ostat. dekady marca 1943r. w rozmiarach trudnych prawie do wiary.
Od kilku miesięcy łodzie podwod. zupełnie zaniechały działaniam na płn. Atlantyku. W ciągu wspomnianej ostat. dekady marca 1943r. straty spadły nagle o dwie trzecie, podczas gdy jeszcze w pierwszej połowie miesiąca wyglądało na to, jak gdyby cały system konwojów miał zawieść. W ciągu pierwszej połowy 1943 r. straty wynosiły przeciętnie jeden statek na trzystaczterdzieści cztery, natomiast w drugiej połowie mniej, niż jeden na tysiąc.
Te sukcesy należy przypisać nietylko zastosowaniu nowych środków obronnych, ale również rozbudowaniu lotnictwa przybrzeżnego i zacieśnieniu jego współpracy z flotą. W szczególności uległa znacznemu zwiększeniu ilość samolotów o bardzo wielki zasięgu. Oprócz fregat, korwet, kontrtorpedowców i ścigaczy eskorta morska rozporządza również dziesiątkami pomoc. lotniskowców, dzięki czemu niema

odcinka trasy, któryby nie korzystał z ochrony lotniczej. Straty w personalu mar.handl.w ub.roku wynoszą połowę strat za r.1942. Mimo strat, jakie poniosły niem. łodzie podwod., obecna ich liczba jest taka sama, jak z początkiem ub.roku.

Fakty tego rodzaju, jak używanie samolotów o bardzo dalekim zasięgu i budowa wielkiej ilości schronów betonowych dla łodzi podwod. dowodzą niezbicie, że Niemcy są zdecydowani w dalszym ciągu posługiwać łodziami podwod. w maxymalnych rozmiarach. Dzięki sukcesom na Morzu Śródz. powiększyliśmy nasz tonaż o 1.000.000 brutto. W styczniu nasza mar. woj. była tylko niewiele słabsza, niż z początkiem ub.wojny. W ub.roku wybudowaliśmy więcej statków handl., niż w czasie całej wojny ub. Ponadto budujemy wielkie ilości statków desantowych, które w ub.roku liczyły się na setki. Stosunek naszych sił morskich do npl. jest korzystniejszy, niż był kiedykolwiek od upadku Francji. Nasze konwoje do Rosji ponosiły ciężkie straty, jednak 80% dostaw dotarło na miejsce. W czasie kampanii na Sycylii i we Włoszech nasza flota woj. wykonała 716 bombardowań. Desant pod Nettuno kosztował nas dwa krążowniki, dwa kontrtorpedowce i pięć mniejszych jednostek. Całość strat mar. [illegible] i marynarek innych państw europ.od rozpoczęcia kampanii na Sycylii wynosi : 2 krążowniki, 1 stawiacz min, 10 kontrtorpedowców, 7 łodzie podwod. i 10 mniejszych jednostek. Na Dalekim Wschodzie nasze łodzie podwod. ściągają coraz większy haracz z Japończyków. Gdy nadejdzie pora, nasza potęga mor odegra decydującą rolę w zadaniu śmiertelnego ciosu Japonii.

Londyn, wtorek, dnia 7.III.44r. Kom.ang.poranny. Serwi[s] zamorski i franc. europ.

Front zach.: Wczoraj potężne formacje ciężkich bombowców ameryk. pod osłoną setek długodystansowych ameryk. myśliwców wykonały pierwszy w ciągu obecne[j] wojny wielki nalot dzienny na Berlin. Począwszy od granicy holend., samoloty ameryk. staczały zaci[ę]te walki z licznymi myśliwcami niem. Eskortujące myśliwce zestrzeliły 83 samoloty niem., tracąc tylko 11 własnych. Jest to najwyższa z cyfr myśliwców niem., zestrzelonych dotychczas w czasie jednej operacji przez myśliwce sojusz. Ilość samolotów, zestrzelonych przez bombowce nie została jeszcze ustalona, wiadomo jednak dotychczas, że jedna tylko formacja zestrzeliła ich conajmniej 40.
W ten sposób wg. prowizorycznych obliczeń straty niem. w ciągu tego nalotu wynoszą 123 myśliwce. Nie powróciło 68 bombowców ameryk., z których 4 lądowały przymusowe w Szwecji. Atakowane były zakł[a]dy przemysł., lotnicze i objekty wojsk.
Urzęd. kom. określa uzyskane rezultaty, jako dobre. Ameryk. samolot wywiad. stwierdził po nalocie, potę[ż]ne pożary. Dwie dzielnice Berlina w płomieniach. W ciągu ostat. 3-ch dni był to drugi nalot sojusz. na stolicę Rzeszy.-
Wczoraj w ciągu dnia 300 śred. bombowców ameryk. pod eskortą myśliwców sojusz. atakowało we Francji okręg Pas de Calais, lotniska na płn. od Paryża, oraz dworce towar. w pobliżu granicy belgijskiej. Wszystkie bombowce powróciły, z eskortujących myśliwców nie powrócił jeden.-
Ub. nocy nalot RAF. na tery okupowane. Szczegółów jeszcze brak.-
Rosja : Oddz. gen. Żukowa przecięły w kilku punktach między Płoskirowem a Tarnopolem linję kolej Lwów-Odesa.

Została zajęta miejscowość Wołoczyska.
Na prawym skrzydle wzdłuż linii Szepietówka-Tarnopol Rosjanie zajęli Zbaraż, zbliżając się na 10 mil ang. do Tarnopola, który w ten sposób jest zagrożony od płn. i wschodu. Oddz. ros. walczą już w odległ. 50-ciu mil ang. od Dniestru. Wskutek przecięcia wspomnianej linii kolej. Niemcy nie mogą korzystać z połączenia, którym dostarczali dwie trzecie dostaw dla armii Mansteina. Pozostała jedna trzecia może być dostarczana tylko przeciążonymi linjami w Rumunii. W ciągu 24-ch godz. tej ofenzywy Niemcy stracili 15.000 zabitych, 3000 jeńców, 280 czołgów i 250 dział zniszczonych, 120 czołgów i 200 dział zdobytych przez Rosjan.-

<u>Finlandia :</u> Mimo upływu tygodnia od ujawnienia ros. warunków rozejmu brak jakichkolwiek oznak gotowości ich przyjęcia przez rząd fiński.
Jeden z członków komisji dla spraw zagr. senatu USA. zaznaczył wczoraj, że jest w interesie własnym Finlandii jaknajprędzej warunki przyjąć, gdyż jej sytuacja jest beznadziejna.-

<u>Turcja :</u> Wczoraj odbyło się w Ankarze zebranie czołowych polityków turec., na którym omawiano kwestię dostaw broni i postanowiono wysłać komisję ekspertów do Londynu.-

<u>Front śródz.:</u> Śniegi i deszcze w dalszym ciągu tamują działania wojenne. Straty niem. na przyczółku na połud. od Rzymu od chwili wylądowania sojuszników są obliczane ogółem na 24.000 ludzi, w tym 3500 jeńców.-

<u>Włochy :</u> Do Medjolanu przybyły posiłki niem. w związku z naprężoną sytuacją na tle strajków.-

<u>Jugosławia :</u> W ciągu niedzieli naloty lotnictwa sojusz. na porty dalmatyńskie.-Z kwatery gł.gen. Tito donoszą o sukcesach oddz. powstańczych na wyspach Chwar i Bracz. Na pierwszej z tych wysp oddz. powstańcze walczą pod dztwem ameryk.oficerów i podoficerów.

W okręgu Prijedor w Bośni zostały odparte ataki niem.-
<u>Ocean Spokojny :</u> Oddz. sojusz. wykonały nowy desant na tyłach japon. na Nowej Gwinei, mianowicie na 30 mil ang. na zach. od Saidor.-
W grupach wysp Admiralicji Amerykanie, walczący na wyspie Los Negros posunęli się z lotniska Momote na płn. w kier. japon. bazy zaopatrz. Salawi. Inne oddz. ameryk. posuwają się na zach. w kier. wyspy Manus.-
<u>Francja :</u> Gen. de Gaulle powrócił z inspekcji wojsk franc. na odcinku Cassino.-
Prez. Roosevelt wysłał depeszę do dowódcy wojsk franc. we Włoszech, gen. Juin, gratulując świetnych wyczynów armii franc., która dała Niemcom przekonywujący dowód, że Francja żyje.-

M.p.7.7.III.44.

Londyn, dnia 3.III.44r. Colston Sheppaxrd. koresp. lotn. " Sunday Times" : z przeglądu lotniczego.

W nalotach niem. na Londyn nie bierze teraz udziału więcej samolotów, niż około 100. W r.1940 cyfra ta dochodziła do 450-ciu. Bomby niem. są jednak obecnie skuteczniejsze i wspomniana cyfra jest wystarczająca, by nam przysporzyć nie jednego kłopotu. Jeszcze kłopotliwsza jednak jest sytuacja Niemców. Potrzebują oni bombowców, by niszczyć nasze przygotowania do inwazji. Do tego jednak potrzebują oni,zakxmxixkxkxj jeśli te naloty mają być skuteczne, eskorty myśliwskiej. Równocześnie jednak myśliwce są im potrzebne.dla ochrony własnego kraju przed nalotami sojusz., co więcej zaś muszą sobie część zarezerwować na moment inwazji sojusz., by chronić własne bombowce, które będą atakować lądujące siły sojuszników. Tymczasem myśliwce nie mają chwili wytchnienia muszą bronić zaplecza niem. dniem i nocą przed nalotami sojusz., które ostatnio zaczynają się już odbywać koncentrycznie równocześnie od południa i północy. Rzecznik ameryk. oznajmił niedawno, że od początku bież.roku wskutek nalotów sojusz. potencjał produkcyjny niem. zakładów lotn., wyrabiających myśliwce dwumotorowe został zredukowany o 80%, zaś tych, które wyrabiają myśliwce jednomotorowe, o 60%. Jesteśmy tutaj usposobieni dość sceptycznie w odniesieniu do statystyk i wolimy naszych rachub na tych danych nie opierać. W każdym razie jednak brak myśliwców daje się Niemcom coraz więcej odczuwać. Mamy przytym w pamięci doświadczenia bitwy o Anglię, którą wygraliśmy nietylko dzięki odpieraniu nalotów niem. bombowców, ale także dzięki temu, że poztafiliśmy w zarodku zniszczyć naszymi nalotami niem. przygotowania

R.P.T.T.III.44.

Londyn, dnia 3.XII.44r. Wolston Sheppard, koresp. lotn. "Sunday Times" o przyszłości lotniczego.

W nalotach niem. na Londyn nie bierze teraz udziału więcej samolotów, niż kilka lub. W 1940 cyfra ta dochodziła do 450-500. Gdyby nawet, że jednak obecnie okoliczności z wspomnianych cyfr jest wystarczające, by nas przekonać nie jednego kto- kolwiek. Jeszcze niegodliwsza, jaką jest sytuacja Niemców. Potrzebują, cuż osobności, by zniszczyć miasta przygotowania do inwazji. Do tego jednak potrzebują oni, nawet więcej jeśli te naloty mają być skuteczne, czego by szukiwali. Równocześnie jednak wydaje się to wyjaśniać, dla czego wielu nasze kraju przed nalotami sojuszn., co więcej zaś zdają sobie często sprawę z tego na zmianie innych sojusz., by spowodować zatrzymanie bombowców, które byłyby zastosować Londynie zbyt nowoczesnych. Tymczasem myśliwce nasze najlepiej wyposażone przez bry- nalotach niem. dzisiaj i nocą przez sojuszni sojusz., które całkowicie mają się już odbywać koncentrycznie równocześnie od północy i południa. Rzecznik amer. czasopismi oznajmił, że od począt- ku obecnego okresu nalotów sojusz. potencjał produkcyjny niem. samolotów lotn., wyrabiających myśliwce dwumotorowe został zmniejszony o 60%, zaś tych, które wyrabiają myśliwce jednomotorowe, o 30%. Jesteśmy zatem zapobiegli dość zastoso- wanie w odniesieniu do statystyk i wolimy naszych rządów na tych danych nie opierać. W każdym ra- zie jednak brak myśliwców daje się Niemcom co- raz więcej odczuwać. Mamy przykład w pamięci doś- wiadczenia bitwy o Anglię, którą wygraliśmy nie tylko dzięki odpieraniu nalotów niem. bombowców, ale także dzięki temu, że posiadaliśmy w zarodku zniszczyć naszymi nalotami niem. przygotowania

do inwazji. Tych dwóch zadań Niemcy nie będą mogli ze swej strony wykonać w stosunku do inwazji lotn. sojuszników i równocześnie grożącej inwazji lądowej. Składają się na to trzy powody:
1/ niszczenie przez nasze naloty nowych urządzeń obronnych niem.we Francji, do których należy zaliczyć również tak często omawiane nowe, w tajemnicy trzymane, rodzaje broni,
2/ wzrastające zapotrzebowanie na myśliwce, broniące Niemiec i wzrastające straty, ponoszone przez myśliwstwo niem. wskutek ustawicznych nalotów sojusz.
3/ stałe redukowanie potencjału produkcyjnego niem. fabryk myśliwców.-
W rezultacie niem.szanse odparcia sojusz. inwazji lądowej stale maleją. My ze swej strony zaś posiadamy dość myśliwców nietylko dla obrony przed nalotami niem., lecz również dla atakowania samej Rzeszy.-

Londyn,dnia 2.III.44r. <u>A.J.Mac Whinnie : z przeglądu morskiego.</u>

W ciągu ostat. dni miało miejsce starcie między naszymi łodziami podwod. a konwojem niem. na wodach Kanału, którego przebieg był bardzo charakterystyczny. Z pośród 4-ch statków niem. 2 zostały zatopione, poczym nasze łodzie podwod. się zanurzyły. Eskorta niem.rozpoczęła wówczas ostrzeliwać zanurzone łodzie podwod...... z artylerii p.lotn. Jest niewątpliwy dowód dezorganizacji i i zupełnego stracenia głowy.
Od dłuższego czasu dochodzę do przekonania, że duch bojowy niem. marynarzy upada.
Rzecz prosta, że zawcześnie jeszcze mówić o jego załamaniu się, w każdym razie poziom załóg nie jest już ten, co dawniej.

od [illegible]. Tym dwóch zaś wiemy gdzie będą
mogli na razie, atomy wyrzucić w szeregu do in-
[illegible] lotów. Administracja więzienna przygotowuje
[illegible]. Jeśli idzie o to, to tego dowody:
1/ urzędnicy przez nas naciski nowych przebiegów
[illegible] co [illegible]
[illegible] słowo, w [illegible]
[illegible], rodzaju broni.
2/ [illegible] zapory [illegible] a [illegible] tro-
[illegible] i [illegible] jego [illegible], [illegible]
[illegible] nie [illegible] na-
[illegible].
3/ [illegible] po [illegible]
[illegible] :-
W [illegible] odpowiedzi [illegible] łącznej
[illegible] . Wy [illegible] już [illegible]
[illegible] iloraz
[illegible] dla [illegible]
nia nasze [illegible].

Londyn, dnia 2.III.44 r. A.D. na wniosek : 3 prze-
[illegible].

W ostatnim czasie, dali się wyczuć [illegible] więcej
[illegible], a [illegible]. Na
[illegible] przez [illegible] się [illegible] cha-
rakterystycznych, z [illegible] 4-ch [illegible] nie. Z
[illegible] zatopione, [illegible] można podo-
[illegible] rozpoczęła wówczas
ostrzeliwać [illegible] pociski .... a
[illegible] nie było w [illegible]
[illegible] i [illegible] stanowiska głowy.
Od [illegible] nasz [illegible] co przekonania, że
[illegible] uwaga.
[illegible] może [illegible] ego
[illegible], o [illegible] pozycji [illegible]
[illegible] jak dom, co [illegible].

W ciągu ostat. dni miałem sposobność do rozmawiania z załogami sojusz. samolotów i okrętów, walczących na Atlantyku z łodziami podwodnymi.
Jak wiadomo, załogi niem. łodzi podwod. stanowią elitę niem. mar. woj. Otóż wszyscy, którzy w ciągu ost.3-4-ch miesięcy mieli doczynienie z wziętymi do niewoli załogami, stwierdzają, że ich zachowanie jest już znacznie mniej pewne siebie i wyzywające, niż dawniej.
Trudno przypuścić, by niem. propagandzie udało się przed nimi ukryć stratę 200 łodzi podwod. i 10.000 marynarzy od początku b.r.
Sami Niemcy zresztą podają, że w marcu 1943 r. zatopili 851.000 ton żeglugi sojusz., natomiast w lutym b.r. tylko siódmą część tej cyfry.
Mimo tego, jak już wspomniałem w ub.miesiącu, liczę się ze wznowieniem działalności niem. łodzi podwod. w marcu i kwietniu. Powód tkwi w tym samym, co skłoniło Hitlera do narzucenia Goeringowi obecnych ataków lotn. na Londyn. Chodzi o dodanie otuchy niem. opinii. W rezultacie, podobnie jak Goering musiał obecnie naruszyć swerezerwy strategiczne i rzucić na Londyn bombowce, przeznaczone do zwalczania inwazji, tak obecnie admirał Doenitz musiał rzucić do walki łodzie podwod., przeznaczone pierwotnie do atakowania naszych dostaw z chwilą rozpoczęcia inwazji.-
Przewidywań na przyszłość nie można oczywiście opierać na rachubach na załamanie się niem marynarki. Biorąc jednak pod uwagę wszystkie czynniki, zarówno moralne, jak i materialne, muszą stwierdzić, że nigdy jeszcze z taką ufnością w przyszłość nie spoglądałem.-

Londyn, środa, dnia 8.III.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach.: Ub. nocy nalot RAF. na terytoria okup. Szczegółów jeszcze brak.-
Wczoraj w ciągu dnia nalot lotnictwa sojusz. na lotnisko, położone o 80 mil ang. na zach. od Paryż[a] oraz rej. Pas de Calais. Opór myśliwców słaby, dwa zestrzelono. Wszystkie bombowce powróciły.-
W nocy z poniedziałku na wtorek RAF. wykonała gwa[ł]towny atak na węzeł kolej., położony 25 km. na połud. wsch. od Paryża. Równocześnie "Moskit`y" atakowały Niemcy płn. zach. Wszystkie bombowce powróciły.-
W nalocie dziennym na Berlin, wykonanym w poniedziałek, uczestniczyło około 800 ciężkich bombowców i 700 myśliwców. Wg. ostatecz. obliczeń myśliwce zestrzeliły 93 myśliwce niem., a bombowce ameryk. dalszych 83. W ten sposób Niemcy stracili łącznie 176 samolotów, podczas gdy aljanci stracili 68 bombowców i 11 myśliwców.-
Samoloty wywiad. stwierdziły gwałtowne pożary jeszcze w 24 godz. po nalocie. Dzisiejsze dzienniki zamieszczają zdjęcia fotograficzne ze skutk[ów] nalotu. Jedno z nich przedstawia fabrykę, zupełnie zniszczoną rzutem bomby w samo centrum, inne formację "latających fortec" w skupionym szyku, oraz grad pocisków p.lotn., wybuchających obok nich.-
W lutym RAF. zrzuciła 11.000 ton na Niemcy, z cze[go] go 10.000 w pięciu wielkich nalotach. Od 21-go stycznia lotnictwo niem. wykonało dziesięć nalotów na W. Brytanię, zrzucając ogółem 1600 ton bomb.-
Ocean Spokojny: Amerykanie opanowali zupełnie wyspy Los Negros w archipelagu Admiralicji. Lotnisko Momote na tych wyspach zostało już przygotowane mimo ulewnych deszczów do użytku.

Na Nowej Brytanii oddz.piech. ameryk., posuwające się od Przylądka Gloucester wybrzeżem ku górze, wykonały desant morskina tyłach linij npl.- Naloty sojusz. na pozycje japon. na wyspach Manus.- "Liberator`y " ameryk. zaatakowały wyspy Ponape i Kusoje we wschod. części archipelagu Carolinów, jak również wyspę Nauru i cztery atolle we wschod.części archipelagu Marshall`a.-
Rosja : W zach. Ukrainie Rosjanie pogłębili klin , wbity w linje niem., zdobywając dalszych 200 miejscowości. [illegible] M.in. Pod-Wołoczyska. W ręku Rosjan znajduje się już odcinek 30-tu km. linii kolej. Odesa-Lwów.
Od Lwowa Rosjanie są oddaleni o 67 mil ang. od wschodu.-Dalsze postępy wzdłuż szerokiego frontu na połud. wsch. od Szepietówki w kier. odcinka między Płoskirowem a Żmerynką.
Oddz. Mansteina podjęły serię gwałtownych kontrataków z udziałem potężnych formacyj czołgów i piechoty, wszystkie zostały jednak odparte.-
Po przecięciu linii kolej. Odesa-Lwów Niemcom pozostają do dyspozycji boczne linje, które jednak są tylko jednotorowe, a trzy mosty na Dniestrze, przez które te linje przebiegają są narażone na naloty ros.-
W łuku Dniepru, gdzie liczba wojsk niem. jest oceniana na 16 dywizyj, lokalne postępy ros. wzdłuż biegu rzeki Ingulec.-
W rej. Narwy zdobyto kilka pozycyj niem.-
Na całym froncie zestrzelono 55 niem. samolotów.
Front śródz.: Polepszenie warunków atmosferycz. i w związku z tym ożywienie działalności lotn. Lotnictwo sojusz. wykonało 500 lotów, atakując trzy lotniska na płn. wsch. od Rzymu, objekty kolej. w pobliżu Florencji, oraz skupienia npl. w rej. Anzio.-

Na lądzie bez zmian.-
Wczoraj w ciągu dnia ameryk. "latające forteco" zaatakowały ze swych baz we Włoszech schrony łodzi podwod., urządzenia port. i składy towar. w Tulonie. Jeden statek śred. pojemn. został zatopiony.-
Dowódca VIII-ej armii wysłał depeszę powitalną do dztwa korpusu polskiego, wcielonego obecnie do jego armii.-
Włochy : Radio Rzym ogłosiło nowe ostre zarządzenia władz niem. przeciwko strajkującym. Robotnicy strajkujący zostają automatycznie zwolnieni z pracy i tracą prawo do wynagrodzenia, ponadto zaś mają być aresztowani i stawieni przed trybunałem specjalnym.-
USA.: Rzecznik depart.mar.oznajmił, że flota woj. USA. liczy obecnie 900 okrętów różnego typu
Została zapowiedziana konferencja ang.-ameryk. w sprawie korzystania ze złóż naftowych.
Ze strony ameryk. zostali powołani na delegatów sekretarz Stanu Hull i min.spraw wewnętrz. Ickes, będący zarazem kierownikiem gospodarki naftowej. Nazwiska delegatów ang.nie zostały jeszcze ujawnione.-

M.p.9.III.44r.

Londyn, dnia 8.III.44r. Aleksander Worth ; korespondencja z Moskwy.

Ostatnich kilka miesięcy nie przyniosły widocznych zmian w zewnętrz. trybie życia w Rosji. Co najwięcej uderza, to wzrastające pragnienie jaknajszybszego zakończenia wojny. Brak dóbr konsumcyjnych daje się odczuwać coraz dotkliwiej. W szczególności zwraca uwagę nędzny wygląd odzieży nabycie bowiem artykułów odzieżowych jest prawie niemożliwością. Mimo tego uczuciem dominującym wśród Rosjan jest duma z osiągnięć czerwonej armii. Rosja właściwa została już całkowicie wyswobodzona, a to samo byłoby z Ukrainą, gdyby nie wyjątkowo łagodna zima, utrudniająca działania wojenne. Ros. pewność zwycięstwa jest zarazem powodem wzrastającego zainteresowania problemami powojennymi, a szczególnie zagadnieniem bezpieczeństwa. Wielka ilość pism i książek jest poświęcona temu tematowi. Z drugiej strony jednak nie brak objawów lekkomyślnego optymizmu, jak gdyby zwycięstwo było już za pasem. Objawy te są energicznie zwalczane. Jedno z pism ogłosiło list do redakcji pewnego żołnierza ros., który uskarża się na brak dyscypliny wśród uczniów szkoły, którą odwiedził i cytuje z oburzeniem słowa jednego z uczniów, że przecież przeszkolenie wojsk. jest niepotrzebne, bo niebawem będzie już po wojnie.- O ile chodzi o Finlandię, to powszechnie się podkreśla, że Rosja zamierza wpełni poszanować jej niepodległość i nie wysuwa żadnych żądań terytorialnych poza przywróceniem stanu z r.1940 Rosji przypadłyby w takim razie Przesmyk Karelski, oraz baza na wyspie Hünge. Nieulega wątpliwości, że gdyby na początku wojny ros.-niem. te bazy nie były w rękach ros., to Leningrad nie byłby się uratował. Rosjanie podkreślają z naciskiem, że

[illegible]

Londyn, dnia [illegible] 44r. [illegible] – Korespondencja z Polski.

Ostatnich kilka miesięcy nie przyniosły widocz-
nych zmian w [illegible]. Trzeba żyć w Polsce,
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Finlandia raz nazawsze musi przestać być bazą do jakichkolwiek ataków na Rosję.
Ilość wojsk niem.,przebywających obecnie w Finlandii jest oceniana na 8-10 dywizyj.
Ros-janie szczególnie nalegają na szybką decyzję Finlandii, gdyż Niemcy gotowi są wykorzystać przewlekanie rokowań, by w międzyczasie uchronić swe siły przed internowaniem i wycofać je, tymczasem zaś metodą Rosjan było zawsze likwidowanie Niemców, nie zaś zezwalania im na odwrót.
Jeśli Finowie poddadzą się dopiero po wycofaniu się Niemców, Rosjanie nie zawrą rozejmu na podstawie obecnych, korzystnych warunków.
Dalszy warunek rozejmu, na który Rosjanie kładą nacisk, to częściowa bądź całkowita demobilizacja po zakończeniu wojny, odszkodowania za zniszczenia wojenne, a wreszcie unormowanie sprawy Petsamo. Od r.1941 była to jedna z głównych niem. baz powietrz., z których były atakowane konwoje bryt. Przypominam sobie podróż z jednym z takich konwojów, jaką odbyłem na wiosnę 1942 r.
Przeżyliśmy wtedy 6 dni nieustających ataków przez niem. bombowce nurkowe. Mar. bryt.straciła wtedy wiele statków i dzielnych żeglarzy.
W jednym tylko dniu 8 statków zostało zatopionych. Kirkeness i Petsamo były wówczas na ustach wszystkich. Petsamo służy również do chronienia niem. dowozów z płn. Norwegii i z Finlandii, z której Niemcy sprowadzają drzewo i nikiel. W razie odpadnięcia Finlandii i opanowania przez Rosjan Estonii dostawy te urwałyby się, zarazem zaś Rosjanie zyskaliby na wybrzeżu Estonii bazy dla łodzi podwod. i samolotów, co umożliwiłoby im przecinanie linij dostaw niem. ze Szwecji.
Tak więc zostałaby zatkana znaczna wyrwa w murze blokady, otaczającym Niemcy.

Panuje powszechne przekonanie, że Finlandia powinna wykorzystać sposobność i przyjąć korzystne warunki, zarazem jednak w dalszym ciągu Rosjanie odnoszą się do Finlandii z wielkim rozgoryczeniem z powodu zachowania się wojsk finlandzki na okup. terenach, oraz udziału w ataku na Leningrad.-
Troska o bezpieczeństwo decyduje również o postawie ros. w stosunku do Polski. Rosjanie kładą szczególny nacisk na konieczność ścisłego współdziałania z polskim ruchem oporu i uniknięcia sytuacji, jaka powstała wGrecji i Jugosławii wskutek wewnętrz. rozdwojenia. Rosja nie jest zadowolona z obecnego stanu rzeczy, ujawniającego się w niewystarczającej współpracy z polskim ruchem oporu, a wiadomo przecież, że na oswobodzonych terytoriach znaczna część ludności polskiej powitała wojsk ros., jako oswobodzicieli. Przemówienie prem. Churchilla spotkało się z wielkim uznaniem i znacznie uspokoiło opinię ros. W szczególności dotyczy to ustępu przemówienia, wskazującego na aprobowanie przez premiera linii Curzona. Wielkie znaczenie przywiązują również do ostat. przemówieniam ang. min. spraw wewnętrz. Morrissona, który podkreślił bezwzględną konieczność ang.-ros. jedności zarówno w czasie obecnej wojny, jak i po jej zakończeniu.-

Londyn, czwartek, dnia 9.III.44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach.: Wczoraj lotnictwo ameryk. wykonało najbardziej skoncentrowany ze wszystkich nalotów dziennych, jakie dotychczas sprzymierzeni przeprowadzili. Ponad 1000 ciężkich bombowców ameryk., mianowicie "Liberator'ów" i "latających fortec", pod eskortą 1000 długodystansowych myśliwców ameryk wykonało nalot na fabryki łożysk kulkowych na przedmieściu Berlina "Erkner", oddalonym o 15 mil ang. na połud. wsch. od śródmieścia. Zrzucono 10.000 bomb wybuchowych i ponad 350.000 zapalających, wagi ogólnej około 1800 ton. Odkąd fabryki łożysk kulkowych w Schweinfurcie i Sttutgarcie zostały ciężko uszkodzone, analogiczne fabryki "Erkner" spełniają ważną rolę w zaopatrywaniu lotnictwa niem. w części, pokrywając przeszło połowę tego zapotrzebowania. Rezultaty bombardowania zadawalające. Kłęby dymu nad fabryką sięgały 10.000 stóp wysokości. Opór myśliwców npl. b.silny. Startowały one w grupach od 30-40 maszyn z poszczególnych lotnisk, myśliwce ameryk. przeważnie jednak rozpraszały je, zanim zdążyły skupić się w formację i uderzyć. Mimo tego stoczono szereg zaciekłych walk. W jednej z nich lotnictwo ameryk. było atakowane równocześnie przez 200 myśliwców. Ameryk. myśliwce zestrzeliły 83 myśliwce niem., t.zn. tyle samo co w poniedziałek, ilość, zestrzelona przez bombowce, jeszcze nieustalona. Straty własne 38 bombowców i 15 myśliwców.-
Wczoraj w ciągu dnia śred. bombowce ameryk. atakowały równocześnie dwa lotniska niem. na zach.Holandii, wyrządzając silne szkody. Wszystkie bombowce powróciły, jednego myśliwca brak.-
Myśliwce RAF. atakowały żeglugę przy wybrzeżach holenderskich.-
Ub.nocy lotnictwo niem. zrzuciło niewielką ilosć bomb na połud. Anglię. Szkody nieznaczne, ofiar w ludziach nie było.-

[illegible] 7.XII.1967 [illegible]
[illegible]

[illegible] który [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 1900 [illegible]
[illegible]
[illegible] 13 [illegible]
[illegible]
10.000 [illegible]
[illegible] wagi ogólnej około 1500 ton, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 300 [illegible]
[illegible]
[illegible] tylko samo co w [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ulicami [illegible]
[illegible]
w zakładach [illegible]

W nocy z wtorku na środę silna formacja bombowców RAF. atakowała węzeł kolej. Le Mans, na połud. zach. od Paryża, oraz Niemcy zach. Wszystkie samoloty powróciły.-
Rosja : Rosjanie rozszerzają swoje pozycje między Płoskirowem a Tarnopolem. Zajęli oni miejscowość, położoną o 10 mil ang. na zach. od Płoskirowa, który jest zagrożony z trzech stron. Inna miejscowość zajęta znajduje się w odległ. 20-tu mil ang. na płn. od Płoskirowa. Postępy również w kier. na Tarnopol, od którego jedna z kolumn jest oddalona tylko o 6 mil ang. Ogółem wyswobodzono w zach. Ukrainie około 100 miejscowości. Armia Mansteina przypuściła liczne kontrataki z udziałem czołgów i piechoty, jednak bez rezultatu. Rosjanie donoszą, że Niemcy porzucają wielkie ilości czołgów i dział, które pogrzęzły w błocie. Niemcy donoszą o atakach ros. na połud. od Krzywego Rogu, oraz między Berezyną i Dnieprem. Zródła ros. zachowują w tej sprawie milczenie.-
Finlandia : Ze Sztokholmu wczoraj doniesiono, jakoby rząd finlandzki udzielił odpowiedzi na propozycje ros. i domagał się wyjaśnienia poszczególnych punktów. Sejm fiński uchwalił znaczną większością głosów, by rząd kontynuował rokowania. Jeden z dzienników węgierskich donosi, że Niemcy obserwują przebieg rokowań fińsko-ros. bez niepokoju, ale z napięciem. W każdym razie nieulega wątpliwości, iż oddz. niem., stacjonowane na północy Finlandii nie będą internowane.-
Ocean Spokojny : Lotnisko Momote na wyspie Los Negros zostało już oddane do użytku lotnictwu sojusz. Japończycy próbowali lądować na zach. wybrzeżu wyspy, ale próba skończyła się niepo-

wodzeniem.-
Na Nowej Brytanii oddz. ameryk., które wylądowały na 100 mil ang. na wsch.od Przylądku Gloucester konsolidują swe pozycje. Są one obecnie oddalone w linii powietrz. o 130 mil od Rabaul.-
W archipelagu Salomonów lotnictwo sojusz. korzysta z baz na wyspach Green.-
Na Nowej Gwinei dalsze postępy oddz. sojusz., walczących o 35 mil ang. na zach. od Saidor.-
Trzynasty nalot lotnictwa ameryk.na wyspę Paramuszir w grupie Kuryłów. Gwałtowny ogień artylerii p.lotn., wszystkie pówróciły.-
Nalot na cztery lotniska japon. we wschod.części archipelagu Marshall'a.-
Front śródz.: Lekka poprawa warunków atmosferycz. ułatwiła działalność lotnictwa śródz., które we wtorek wykonało 1300 lotów, tracąc 4 samoloty. Lotnictwo niem. wykonało 25 lotów, tracą tylko 5 samolotów.- Na lądzie działalność tylko patroli. Na przyczółku pod Anzio daje się zauważyć ożywiony ruch po stronie npl., wskazujący na przegrupowywanie wojsk. Koresp.donoszą, że przyczółek jest obecnie tak silnie wyposażony w artylerię, że stanowi, jak gdyby fortecą. Ogień artylerii okazał się szczególnie skuteczny przeciwko czołgom, które poruszająo się dolinami i wąwozami stanowią wymarzony cel. Od wyladowania zniszczono 240 czołgów niem.-
Gen. Alexander oświadczył, że sytuacja jest dziś znacznie lepsza, niż trzy tygodnie temu. Nie jest ona jeszcze wciąż łatwa, ale spoglądam w przyszłość z bezwzględnym zaufaniem.-
Włochy : Na płn. Włoch potworzyły się tajne komitety robotnicze, kierujące ruchem strajkowym. Sami Niemcy oceniają ilość strajkujących na 200.000. Dzienniki faszystowskie oskarżają przedsiębiorców o wspomaganie strajkujących.

wodzaniu.-
[illegible] trywanii ciężkie [illegible], które wyrzucono na 100 mil mag. na wsch. od Przylądka [illegible] [illegible], swe ponieśli [illegible] [illegible] w [illegible], o 150 mil od [illegible].-
W [illegible] Jolanda Zelandii [illegible] [illegible] z [illegible] wyspach [illegible].-
Na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 50 mil [illegible] na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] p. [illegible], wszystkie [illegible].-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] we [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] m.-
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1908 [illegible], [illegible] 4 samoloty. [illegible] [illegible] [illegible] 23 [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] samolotów.- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] 240 [illegible].-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 200.000. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Niemcy są zmuszeni używać przeciw strajkującym czołgów.-
Jugosławia : Z kwatery gł.gen.Tito donoszą o skutecznym odpieraniu niem. prób opanowania kopalni rudy żelaz. w Bośni centralnej.-
Anglia : Kierownik resortu USA. stosunków gosp. zagranicą oświadczył przed senacką komisją spraw zagr., że świadczenia wzajemne Imperium Bryt. wzamian za dostawy USA. w ramach ustawy o sprzedaży i najmie sprzętu woj., sięgają dotychczas wartości pół miljarda funtów ster. Samo Zjednoczone Królestwo zaspakaja jedną trzecią zapotrzebowania ameryk. sił zbroj., stacjonowanych w W.Brytanii. Bez tych dostaw obecna ofenzywa lotn. na Niemcy nie byłaby do pomyślenia. W szczególności lekkie zbiorniki zapsowe na benzynę, wyrabiane w Anglii, umożliwiają myśliwcom ameryk. eskortowanie własnych bombowców wgłąb terytorium niem.-
Sprawozdanie Admiralicji ~~skrmśła~~ podkreśla skuteczność akcji stawiaczy min, które przysporzyły Niemcom olbrzymich strat.-
Min.produkcji Lyttleton oświadczył w Izbie Gmin, że od rozpoczęcia wojny W.Brytania wyprodukowała 90.000 samolotów, 83.000 czołgów i 150.000 dział. Program odbudowy przewiduje wybudowanie 300.000 domów w okresie 2-ch lat po zakończeniu wojny. Niezależnie od tego w ciągu 10-ciu lat zostanie wybudowanych wiele mieszkań prowizorycznych.-
USA.: Za kilka tygodni ma się zebrać w Filadelfii 26-ta konferencja Międzynarodowego Biura Pracy. Opracowany obecnie raport stwierdza konieczność dostarczenia pracy po wojnie 130.000.000 ludziom W szczególności ważne będzie zapewnienie zatrudnienia w przejściowym okresie przestawiania produkcji wojennej na pokojową. Zarobki winny być uzależnione jedynie od efektu pracy, bez względu na to, czy pracującym jest mężczyzna, czy kobieta

[illegible] aż [illegible] przecie [illegible]
cznych.-

[illegible] : W [illegible] że [illegible] o [illegible]
[illegible] niemal przed [illegible] kapitał
[illegible] w Europie centralnej.-

Anglia : [illegible] raportu USA. [illegible] gosp.
zagranicznej [illegible]
[illegible], że [illegible] Imperium [illegible]
[illegible] na dostawy [illegible] w ramach dostawy [illegible]
[illegible] mogą [illegible]
[illegible] pół miliarda funtów szt. Także Zjednoczo-
ne Królestwo [illegible] jedną trzecią [illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible]
[illegible] nie [illegible] do [illegible]
[illegible] na benzynę. [illegible]
w Anglii, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] produkcji [illegible] w [illegible]
[illegible]
90,000 [illegible], 35.000 [illegible] i 150.000 [illegible]
[illegible] przewiduje wybudowanie 300.000
domów w okresie 2-ch lat po zakończeniu wojny.
Niezależnie od tego w ciągu 10-ciu lat zostanie
wybudowanych [illegible].-
[illegible] odbędzie się [illegible] w [illegible]
konferencja [illegible]
[illegible] raport [illegible]
[illegible] 150.000.000 ludzi
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
na co, [illegible] jest najważniejsze, czy [illegible]

<u>Sprawy polskie :</u> Patrioci polscy zabili gubernatora dystriktu Galicji we Lwowie / nazwisko niezrozumiałe/, oraz dyrektora jego biura, Henryk Sobneidera.-
<u>Czechosłowacja :</u> We wtorek Niemcy rostrzelali w Pradze 10-ciu Czechów za ukrywanie ludzi, poszukiwanych przez Gestapo. Między ofiarami znajduje się 60-ciu/letni lekarz i 4 kobiety.-

M.p.10.III.44r.

Londyn,9.III.44r.M.J.Mac Whinnie : przegląd morski.

Znana jest szkocka gadka na temat różnicy między optymistą a pesymistą. Gdy postawić przed nimi nalaną do połowy butelkę whisky, to optymista powiada, że jest do połowy pełna, a pesymista, że do połowy próżna. Przypomniała mi się, gdy ostatnio słuchałem sprawozdania, wygłoszonego w Izbie Gmin przez Pierwszego Lorda Admiralicji A.B. Alexandra w Izbie Gmin na temat działalności jego resortu. Pierwsze wrażenie, to, że przemówienie jego tchnęło większą, niż kiedykolwiek dawniej ufnością, oraz dumą z osiągnięć królewskiej mar. woj. Spróbujmy zanalizować niektóre punkty. Omawiając operacje we Włoszech, oświadczył on, że desant pod Nettuno kosztował nas 2 krążowniki, 2 kontrtorpedowce i pięć większych /kom. wieczorny z 7 b.m. wspomina o " mniejszych" - uwaga słuch./ - okrętów pomocniczych. Należy jednak pamiętać, że w desancie w Afryce Płn. uczestniczyło 850 jednostek morskich, a pod Sycylią ponad 3000. Ile zatym brało udział w akcji na wybrzeżu włoskim ? Wydaje się, iż te straty w stosunku do osiągnięć są niskie. Tak by niewątpliwie powiedział optymista. Na intensywny udział floty wskazuje również cyfra 716 bombardowań morskich, wykonanych w czasie działań pod Sycylią i Włochami. Całość strat naszej mar. woj. od desantu na Sycylię wyniosła : 7 łodzi podwod., 2 krążowniki i 10 kontrtorpedowców, 1 stawiacz min, 10 mniejszych okrętów. Jestem zaskoczony niskością tej cyfry, zważywszy, iż obejmuje ona okres 8-miu miesięcy, w czym należy również uwzględnić ciężkie walki pod Salerno. W cyfrach bezwzględnych jest to jednak niewątpliwie dużo.-

My w W.Brytanii jesteśmy jednak nauczeni tradycją, liczącą kilka wieków, że za zwycięstwo trzeba płacić wysoką ceną w drogocennych okrętach i jeszcze cenniejszym życiu marynarzy.- Konwoje na płn. Rosji opłaciliśmy stratą 13 okrętów woj., oraz 88% /kbm.z 7 b.m. wieczór wspomina o 80% - uwaga słuch./ - konwojowynych statków.-
Z punktu widzenia pesymisty są to straty wysokie. Ze swej strony optymista wskaże na ewolucję, jaka się pod tym względem zarysowała od r.1941. W owym roku nasze konwoje, płynące do Rosji, traciły jeden statek na sto osiemdziesiat jeden, w roku 1942 jeden na dwieście trzydzieści trzy, w roku 1943 jeden na trzysta czterdzieści cztery, w roku 1944 mniej niż jeden na tysiąc. W świetle tych danych rozumiemy dobrze oświadczenie kanad. ministra mar., że obecnie konwoje, płynące przez Atlantyk, mają zapewnione prawie stuprocentowe bezpieczeństwo. Pesymista zauważy, że czekają nas jednak jeszcze niejedne ciężkie chwile. Łodzie podwod. bynajmniej nie zostały jeszcze pobite / w jesieni ub.roku Churchill wyraził się jednak, że niebezpieczeństwu łodzi podwod." skręcono kark" - uwaga słuch./.
Być może, że czeka nas wznowienie kampanii łodzi podwod., podobnie, jak to było z początkiem 1943 r. Mimo intensywnego bombardowania stoczni i baz łodzi podwod. brak najlżejszej oznaki, którаby wskazywała na to, że nieprzyjaciel porzucił zamiar ich użycia. Niemcy w dalszym ciągu wytężają wszystkie swe siły w kierunku zwiększenia sprawności swej broni podwodnej. Wskazuje na to zwłaszcza intensywna rozbudowa betonowych schronów dla łodzi. Wobec oświadczenia Pierwszego Lorda, iż niem.flota podwodna jest obecnie mniej-więcej równie liczna, jak w początkiem 1943 r.

Oznacza to, że Niemcy wciąż jeszcze rozporządzają liczbą około 500 łodzi podwodnych. Ta cyfra musi optymiście dać do myślenia. Dopóki ostat. łódź podwod. nie zostanie pod naszą eskortą odstawiona do portów bryt., niema mowy o tym, by niebezpieczeństwo z tej strony przeminęło. Optymista może jednak ze swej strony powołać się na ewolucję, jaka w wojnie morskiej zaznacza się, począwszy od roku 1941. Min. Alexander zaznaczył, że ~~przed~~ mar. ang. czekają jeszcze ciężkie ofiary. Miał przytym na myśli nietylko walkę z łodziami podwodnymi i inwazję na Europę, ale również czekające nas potym jeszcze walki na Dalekim Wschodzie. Opierając się jednak na dotychczasowych wynikach działalności marynarki, miał pewne dane ku temu, by spoglądać w przyszłość z ufnością.-

Londyn,piątek,dnia 10.III.44r.Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Wczoraj wieczorem Stalin ogłosił dwa rozkazy spec., z których pierwszy donićał o nowej ofenzywie ros. na połud. zach. od Krzywego Rogu, drugi zaś o postępach I-ej armii ukraińskiej marszałka Żukowa. Pierwszy z rozkazów donosi, że w łuku Dniepru oddz. ros. sforsowały rzekę Inguleo na przestrzeni 170-ciu km.? / Przypuszczalnie chodzi raczej o front tej długości/.uwaga słuch./, i oswobodziły 200 miejscowości, posuwając się na niektórych odcinkach na 60 km. wgłąb. W ciągu 4-ch dni, odkąd ta ofenzywa się rozpoczęła, Rosjanie dotarli na odległ.70-ciu km. na płn. od Nikołajewa, oskrzydlając zarazem Cherson od płn., a nadto przecięli linję kolej. Nikołajew-Dolinskaja / węzeł kolej., w którym odgałęzia się boczna linja do Krzywego Rogu od linii Znamienka-Nikołajew, Wskutek przecięcia tej jedynej linii kolej., prowadzącej w łuku Dniepru na południe Niemcy są tutaj zdani jedynie na drogi kołowe. W wymienionym okresie Niemcy stracili 8000 zabitych i 1000 jeńców, ponadto Rosjanie zdobyli 67 czołgów, 175 dział i 2000 pojazdów mechanicznych.-
Drugi rozkaz spec. donosi o postępach I-ej armii ukraińskiej wzdłuż całego frontu od Koziatyna po Tarnopol. Na tym odcinku oswobodzono wczoraj około 100 miejscowości, m.in. w toku natarcia na Płoskirow zdobyto Stary Konstantynów. Czołowe formacje ros. walczą już na przedmieściach Tarnopola. Między Koziatynem a Winnicą, t.zn. na wschod.odcinku tego frontu wyswobodzono 40 miejscowości.-
Wzdłuż całego frontu ros. zniszczono wczoraj 87 czołgów sowieckich.-
Finlandia : Ze Sztokholmu donoszą, że rząd finlandzki udzielił Rosji odpowiedzi na jej propozycje którą to odpowiedź przesłał w wersji, poprawionej i przeredagowanej według rady szwedzkich kół politycznych.-

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia lotnictwo ameryk. wykonało drugi w ciągu 24-ch godz., a czwarty w ciągu ostat.6-ciu dni nalot dzienny na Berlin. Miasto zostało zaatakowane przez kilka formacyj równocześnie z kilku stron. Zachmurzenie było silne, tak, iż lotnictwo posługiwało się specjalnymi metodami, by trafić w objekty. Nie napotkano ani jednego myśliwca niem., natomiast ogień artylerii p.lotn. był b.silny. Równocześnie inne formacj USA. atakowały objekty w Niemczech central. Straty ameryk. : 7 bombowców i 1 myśliwiec.- Omawiając ten nalot, komentator radia bryt. podkreśla trzy fakty :
1/ nader niskie straty ameryk., 2/ mimo, iż zła pogoda uniemożliwiła zupełnie działalność myśliwców niem., to jednak myśliwce ameryk. potrafiły się z tymi trudnościami uporać, 3/ w odróżnieniu od poprzed. nalotów Amerykanie tym razem zupełnie nie próbowali zmylić Niemców co do objketów natarcia, co dowodzi ich wzrastającej pewności siebie.
Niemcy, pisząc o obronie Berlina, rozwodzą się znowu nad swą taktyką " elastycznej obrony", używając frazesu,mającego już ustaloną markę, odkąd Niemcy zaczęli się nim posługiwać w odniesieniu do walk lądowych na froncie ros.-
Wczoraj popołud. "Moskit'y" RAF. pod osłoną myśliwców atakowały Francję płn. Wszystkie samoloty powróciły.-
W czasie nalotu na Berlin w środę trafiono cztery główne zabudowania fabryki łożysk kulkowych na przedmieściu Erkner. Wg. ostat. obliczeń bombowce i myśliwce ameryk.zestrzeliły wówczas łącznie 125 samolotów, czyli że w ciągu dwóch nalotów w poniedziałek i w środę Niemcy stracili ogółem 301 samolotów.

W ciągu wspomnianych dwóch nalotów lotnictwo ameryk. zrzuciło około 2000 ton bomb.-
Dztwo lotnictwa ameryk. ogłosiło sprawozdanie z nalotów na Niemcy, wykonanych w miesiącu lutym z baz w W.Brytanii i we Włoszech. Ataki były skierowane przeciwko objektom lotniczym, mianowicie dwadzieścia razy atakowano fabryki lotnicze i dwadzieścia dwa razy lotniska. Szereg fabryk zniszczono zupełnie, inne silnie uszkodzone. Zrzucono 24.000 ton bomb i zniszczono 905 myśliwców niem, co wg. opinii expertów lotniczych przekracza miesięczną produkcję niem. myśliwców. xxxxxxxx xxxxxxxx Między 21 lutym a 2 marca Niemcy wykonali 16 nalotów na Anglię, wyłącznie w nocy, w czasie których zrzucili ogółem 1700 ton bomb. W tym samym czasie lotnictwo bryt. i ameryk. zrzuciło na Niemcy 36.000 ton bomb.-
Fotografie, wykonane przez samoloty wywiad., wykazują, że w czasie nalotu na Lipsk, wykonanego w dn. 19 i 20 lutego pięć zakładów lotn. zostało zniszczonych bądź uszkodzonych.-
Front śródz. : Złe warunki atmosferycz. w dalszym ciągu tamują działalność lądową. Lotnictwo sojusz wykonało 900 lotów, tracąc 9 samolotów, lotnictwo niem 15 lotów, tracąc 6 samolotów.-
Konwój sojusz., płynący wzdłuż wybrzeży Płn.Afryki został zaatakowany przez 50 samolotów niem. Pięć z pośród nich zestrzelono. Straty własne dwa samoloty, konwój zaś żadnych strat nie poniósł.
Włochy : We Włoszech płn., w szczególności w Medjolanie, Turynie i Genui w dalszym ciągu wielkie strajki.-
Jugosławia : Król Piotr jugosłowiański przybył do W.Brytanii w towarzystwie premiera i ministra spraw wewnętrznych.-

Z kwatery gł.gen.Tito donoszą o odparciu ataków niem. w zach. Bośni w rej. Prijewa.
W Czarnogórze zdobyto miejscowość Cewo, położoną na płn. od Cetynii.-
Grecja : Gen. wojsk nowozelandzkich, który brał udział w kampanii greckiej w r.1941 i obecnie został zwolniony z włoskiego obozu jeńców po kapitulacji Włoch oświadczył w wywiadzie dziennikarskim, że nie ma wprost słów dla bohaterstwa Greków w ich walce z najazdem niem. w r.1941 i dla ich koleżeństwa w stosunku do wojsk nowozelandzkich. Nowa-Zelandia najchętniejby Greków niejako zaadeptowała, przyjmując na siebie zadanie zaopatrywania ich i opiekowania się nimi po wojnie.-
Francja : W toku ptocesu, jaki odbywa się obecnie w Algerze, przeciw byłemu ministrowi spraw wewnętrznych rządu w Vishy,Pucheau, prokurator żażądał na niego kary śmierci.-
Wojna morska : Miesięczne sprawozdanie angloameryk. za miesiąc luty z wojny przeciw łodziom podwod. donosi, że w tym miesiącu straty w tonażu aljanckim były najniższe od grudnia 1941r., a w ciągu całej wojny w jednym tylko miesiącu były jeszcze niższe. Ilość zatopionych łodzi podwodnych była większa, niż ilość zatopionych statków aljanckich, a ponadto większa, niż w styczniu. Wiadomo, iż w styczniu zatopiono z kolei więcej łodzi podwod., niż w poprzed. miesiącach.-
Wg.obliczeń fachowców przez cały ub.rok zatopiono 200 łodzi podwodnych.-
Ocean Spokojny : Ameryk. łodzie podwod.zatopiły 16 statków japon.-

Sprawy polskie : Ang. minister lotnictwa Sir Archibald Sinclair, otwierając wczoraj wystawę polskiego lotnictwa myśliwskiego w Londynie, złożył hołd waleczności polskich lotników, oraz oświadczył, że w czasie bitwy o Anglię zestrzelili oni 200 samolotów niem., od tego czasu zaś jeszcze dalszych 400.-
Rząd sowiec. udzielił odpowiedzi na nową propozycję rządu polskiego, którą ten rząd po porozumieniu z rządem bryt. przesłał Rosji za pośrednictwem przedstawicielstwa bryt. Koresp dyplomatycz. "Times'a" donosi, że rząd sowiec. uznał odpowiedź polską w zasadzie za niewystarczającą. Rząd polski proponował odłożenie rozgraniczenia terytorialnego do zakończenia wojny, a narazie wytyczenie tymczasowej linii demarkacyjnej, między zakresem ros. a polskiej administracji, żądając, by ta linja przebiegała na wschód od linii Curzona, pozostawiając Lwów i Wilno pod administracją polską.
Odpowiedź sowiecka żąda : 1/ przyjęcie linii Curzona, 2/ ustąpienie niektórych polskich ministrów, nastawionych antysowiecko i zastąpienia ich innymi osobistościami z pośród Polaków, przebywających w W.Brytanii bądź też w Ameryce.-

Londyn,11,III.44r.sobota, kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Wczoraj wieczorem spec.rozkaz Stalina doniósł o nowej ofenzywie ros., tym razem rozpoczętej przez II-gą armią ukraińską pod wodzą gen.Koniewa 4 dni temu. Doprowadziła ona do zdobycia Humania i położonej na płn. od tego miasta Krystynówki, oraz do posunięcia się na głębokość od 40-70 km. wzdłuż frontu 175 km. długiego. Zajęto ogółem 300 miejscowości i zmuszono do odwrotu 14 dywizyj niem., w tym 6 pancernych, zadając im ciężkie straty. Niemcy stracili 20.000 zabitych i 2500 jeńców, 500 czołgów i dział na ciągnikach / w tej liczbie 200 ciężkich czołgów w doskonałym stanie/, 600 dział polowych 1200 ciężarówek. Jeńcy niemieccy zeznają, że ofenzywa zupełnie Niemców zaskoczyła, którzy nie oczekiwali natarcia ros. w chwili, gdy grunt jest tak rozmokły, że przedstawia jedno bagno. Drogi są zatłoczone porzuconym przez Niemców sprzętem wojennym.
Doniesieniaz z Moskwy stwierdzają, że odwrót Niemców w niczym nie przypomina wycofywanie się w porządku.-
I-sza armia gen.Żukowa walczy na ulicach Tarnopola, a zagrożenie Płoskirowa i Winnicy stale się wzmaga.-
III-cia armia gen.Malinowskiego, walcząca w łuku Dniepru zdobyła 150 miejscowości i niektóre formacje są już oddalone tylko o 30 mil ang. od Nikołajewa. Szereg grup niem. otoczono i obecnie są one likwidowane.-
Cały połud. front niem. przedstawia obecnie półkole dług.600 km. od Nikołajewa aż po Tarnopol. Łuk ten w żadnym punkcie nie jest zabezpieczony przed przerwaniem.-
Koresp. szwajcarskiej " Gazette de Lausane" w Budapeszcie donosi o nowej fali paniki w Rumunii. Generalicja rumuńska domaga się jakoby skonectrowania wszystkich sił między Dniestrem, Prutem i Seretem w celu obrony złóż naftowych w Ploesti.-

Komentator radia bryt.przeprowadza rekapitulację wydarzeń ostat. tygodnia na froncie ros. W odróżnieniu od poprzed. lat, kiedy topnienie lodów szło w parze z krzepnieniem linij bojowych, tymrazem wygląda na to, że także i linje npl. zaczynają topnieć. Być może, że jesteśmy świadkami otwarcia się nowej, największej ofenzywy ros., której skutków wojsk. i politycznych niesposób jeszcze przewidzieć.
4 b.m. rozpoczęła się z nienacka ofenzywa ros. przeciwko " wierzchołkowi" frontu niem. pod Szepietówką. Rosjanie posuwają się na froncie dług. 100 mil, przecinają kolej Lwów-Odesa i rozbijają 12 dywizyj niem. 6.III. rozpoczyna się inna ofenzywa od dolnego końca półkola, mianowicie na połud. zach. od Krzywego Rogu. Rezultaty podobne : na dług. 100 mil posunięcie się aż do 40 mil wgłąb pozycyj npl., 9 dywizyj rozbitych. Los sił niem. o ujścia Dniepru wydaje się przesądzony , t.zn. będą one zmuszone chronić się odwrotem przed oskrzydleniem. Wreszcie w dniu 5.III. trzecia ofenzywa w rej. Humania, rozpoczęta między podjęciem uderzeń od płn. i południa. Na dług.100 mil postępy na 40-50 mil ang. wgłąb, straty poniesione przez Niemców przewyższają rezultaty dwóch pozostałych ofenzyw.
Cała prasa londyńska podkreśla niezwykłą zręczność militarną Rosjan, którzy tak wspaniale potrafili wszystkie te uderzenia skoordynować. Należy jednak zaznaczyć, że często zbyt dużo wagi przywiązuje się do trudności komunikac. Niemców z powodu poprzecinania ich linij kolej. na Ukrainie przez Rosjan.
W wojnie zmotoryzowanej transport kołowy został zbyt udoskonalony na to, by można mówić o zupełnym uzależnieniu operacyj wojsk. od sieci komunikacyjnej.-

Finlandia : Radio ros. ponownie przestrzegło Finlandię przed niebezpieczeństwami, jakie jej grożą w razie przewlekania decyzją. Naród fiński może liczyć na pomoc ros. w internowaniu oddz. niem. i uratowaniu w ten sposób swej niepodległości. Tylko od Finów samych zależy, czy swą niepodległość ocalą.-
Ze Sztokholmu donoszą, że naczelne dztwo fińskie uprzedziło Niemców, że w razie upadku Narwy pozycja armii niem. i finlandzkiej staje się nie utrzymania.-
Wczoraj odbyło się zebranie parlamentu, poświęcone sprawom bieżącym. Następne zebranie we wtorek.-
Front zach.: Dztwo sojusz. donosi, że straty lotnictwa USA. w dziennym nalocie na Berlin, wykonanym we czwartek, wynoszące : 7 bombowców, stanowią około 1% całej formacji.-
Ocean Spokojny : Oddz. sojusz. wylądowały na płn. wybrzeżu Nowej Brytanii na Półwyspie Willaumes i zajęły tam lotnisko Talasea, które jest oddalone od Rabaul w linii powietrz. tylko o 160 mil ang. W ten sposób Rabaul jest obecnie atakowany z powietrza z dwóch stron, mianowicie z Talasea od zachodu baz na Salamona od wschodu. Było ono ponownie atakowane, zupełny brak myśliwców japon., jeden samolot zestrzelony przez artylerię p.lotn.-
Lotnictwo ameryk. z baz na Los Negros zaatakowało wyspę Manus.-
Oddz. ameryk., walczące na płn. zach. wybrzeżu Nowej Gwinei osiągnęły ponowne postępy na drodze do Madang.-
Lotnictwo ameryk. zaatakowało 6 baz japon.na Carolinach.-
Front śródz.: W nocy z czwartku na piątek RAF. przebyła ze swych baz w W.Brytanii trasę dług. 2000 km., by zaatakować zakłady lotn. w Marignane w pobliżu Marsylii. Zrzucono bomby dwu i czterotonowe. wywołując m.in. b.wielką explozję.

Myśliwców npl. nie było zupełnie. Szereg ataków wykonano z niskiego lotu. Zakłady lotnicze wyrabiają 6-motorowe hydroplany, oraz przerabiają niektóre typy samolotów na transportowce.-
Wczoraj w ciągu dnia lokalne utarczki pod Anzio. W nocy z czwartku na piątek krótki, ale gwałtowny nalot niem. na pozycje sojusz. na przyczółku. Lotnictwo sojusz. wykonało 900 operacyj, atakując m.in. objekty kolej. pod Rzymem. Dwa samoloty nie powróciły.-
Od początku kampanii włoskiej wzięto do tej pory 15.000 Niemców do niewoli.-
W Neapolu epidemia tyfusu opanowana.-
Turcja : Ambasador turec. w Londynie ustąpił ze stanowiska. Od 3-ch miesięcy przebywał on poza Londynem.-
Irlandia : Rząd ameryk. skierował w dn.22 lutego do prem.de Valera notę, w której stwierdza, że dzięki geograficznej pozycji Irlandii jej neutralność faktycznie działa na korzyść państw osi, gdyż agenci osi, tam przebywający, mają otwartą drogę do szpiegowania działalności dztwa sprzymierzonych w płn. Irlandii i w.W.Brytanii. Teraz, gdy przygotowuje się wielka inwazja na zachód, tego rodzaju działalność jest równoznaczna z narażaniem na śmierć tysięcy żołnierzy.
Poselstwo niem. i konsulat japon. w Dublinie, to dwie furtki, którymi do państw osi przeciekają informacje wojskowe. Byłoby nieszczerością ze strony rządu ameryk., gdyby w tym stanie rzeczy nie zaproponował wprost Irlandii zerwania stosunków z osią. W odpowiedzi, udzielonej w dn.29 lutego, prem.de Valera oświadczył, że nie może przychylić się do tego żądania, gdyż zerwanie przez rząd irlandzki z neutralnością byłoby rownoznaczne z uczynieniem kroku w kierunku wplątania Irlandii w wojnę. Obecna pozycja Irlandii jest następstwem tradycji historycznej, oraz narzuconego podziału terytorium narodowego. Rząd podjął wszelkie kroki, by zapobiec działalności obcych

agentów. Premier stwierdził na zakończenie, że stylizacja noty ameryk. nie harmonizuje z faktami, ani z tradycyjną przyjaźnią między Irlandią a USA.-

USA. w odpowiedzi zapewniły Irlandię, że nie zamierzają zastosować przeciw niej środków militarnych i to zapewnienie zostało przez Irlandię z uznaniem przyjęto do wiadomości.-

Sekretarz Stanu Hull ma dziś złożyć w tej sprawie dalsze wyjaśnienia.-

Anglia : Parlament ang. zwrócił się do Kongresu USA. z zaproszeniem o wysłanie delegacji do W.Brytanii na pobyt kilkutygodniowy w celu odbycia wspólnych narad z członkami obu Izb parlamentu ang. Tego rodzaju zaproszenie do parlamentu innego kraju jest bez precedensu w historii Anglii. Rezolucja stwierdzała doniosłość ścisłej współpracy między parlamentami obu krajów.-

USA.: Koresp. radia bryt.w Waszyngtonie omawia doniosłość problemu naftowego dla gospodarki ameryk. Badania złóż naft. w USA. zostały zakończone niepokojącym odkryciem, że przy obecnych rozmiarach konsumcji zostaną one za 15 lat wyczerpane. Można wprawdzie liczyć, że po zakończeniu wojny stopień zużycia będzie mniejszy i zostaną opracowane inne metody zdobywania paliwa.

Mimo tego jednak rząd już obecnie proponuje nowe środki zaradcze. W ub.miesiącu kierownik gosp. naft., min. spraw wewnętrz Harold Ickes wystąpił z wnioskiem o upoważnienie rządu do budowy rurociągu naft. dług. 1200 mil ang. z Zatoki Perskiej przez Arabię Saudyjską do wybrzeży Morza Śródz. Wydatki rządu zostałyby zwrócone przez korzystające z rurociągu przedsiębiorstwa naftowe po upływie 25-ciu lat. Projekt powołuje się na olbrzymie zapotrzebowanie ameryk. armii i mar. nietylko teraz

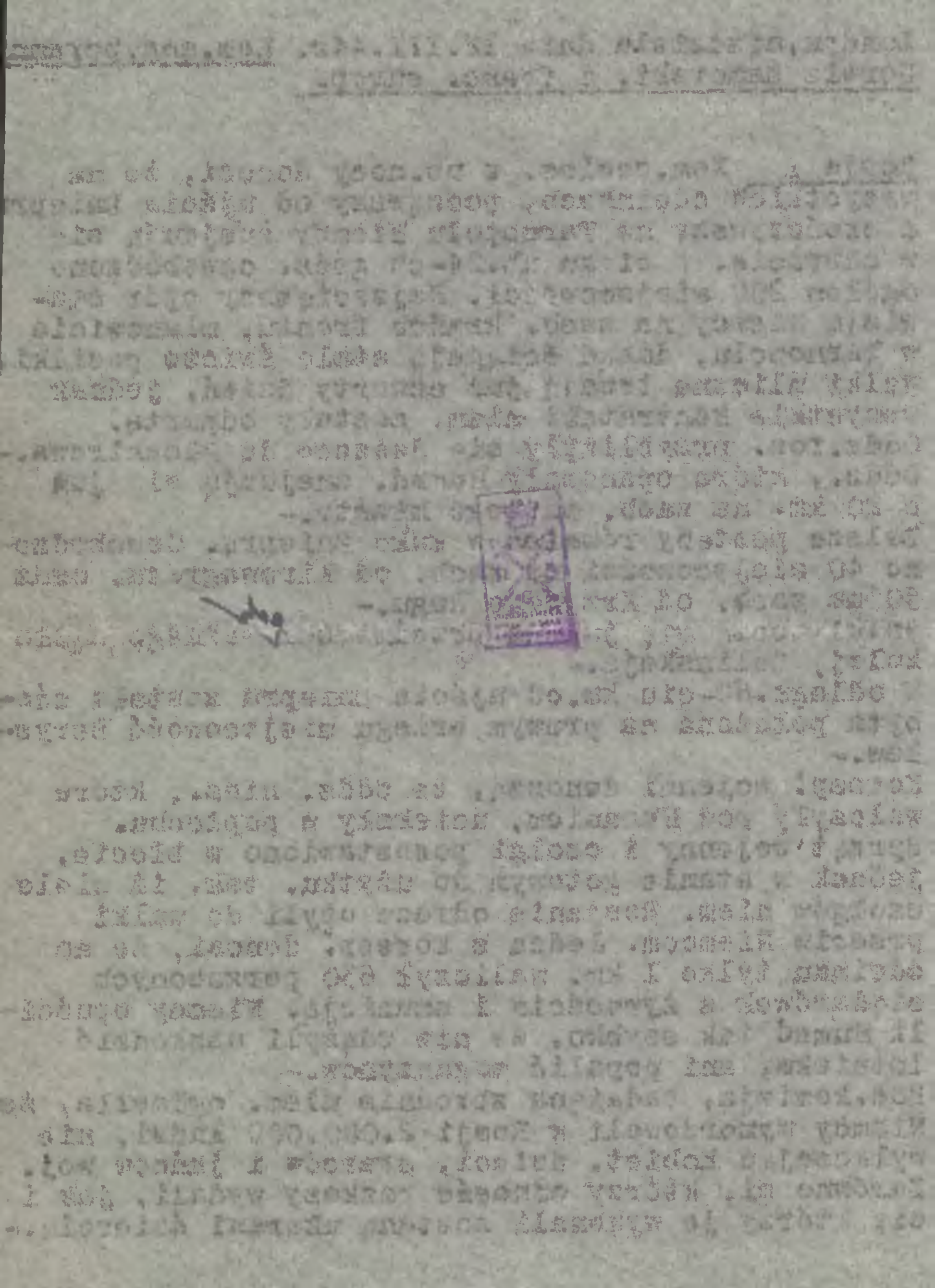
ale i po wojnie ze względu na udział USA. w międzynarodowym systemie bezpieczeństwa zbiorowego. Projekt cieszy się pełnym poparciem prezydenta, oraz dztwa sił zbrojnych.
Ze strony opinii nie brak zastrzeżeń. Interwencja rządu w sprawach gosp. spotyka się zawsze z nieufnością, zwłaszcza o ile chodzi o exploatację nafty, stanowiącą tradycyjnie domenę przedsiębiorczości prywatnej. Inni obawiają się wyniknięcia na tym tle rywalizacji z W.Brytanią.
Najważniejszy zarzut jednak opiera się na założeniu, iż gosp.polityka w sprawach nafty ma zbyt daleko sięgające skutki, by można ją oddzielić od zasadniczej linii w polityce zagranicznej.
W związku z tym wskazuje się na konieczność zastosowania wobec Bliskiego Wschodu polityki " dobrego sąsiedztwa", która dała tak dobre rezultaty w stosunkach z Ameryką Łacińską, a opiera się na popieraniu postępu gosp. zainteresowanych krajów.
Bez tego trudno liczyć na współudział zainteresowanych krajów na Bliskim Wschodzie, przez który tereny rurociąg ma przebiegać. W razie dojścia do porozumienia z W.Brytanią i Rosją wszystkie trzy państwa rozciągnęłyby kontrolę nad 95% światowych zasobów nafty..Takie porozumienie miałoby fundamentalne znaczenie dla zabezpieczenie pokoju.
W związku z tym należałoby jednak porozumieć się co do zastosowania punktu 4 Deklaracji Atlantyckie przewidującego dostęp wszystkich narodów do źródeł surowców.-

<u>Belgia :</u> W Brukseli został zabity przez nieznanych sprawców zastępca komendanta policji Leon Deschanp

<u>Szwecja :</u> Sądy skazały kilka osób za dostarczani informacyj wojsk.obcym mocarstwom, oraz donoszenie o działalności uchodźców.-

Londyn,niedziela dnia 12.III.44r. Kom.ang.poranny
Serwis zamorski. i franc. europ.

Rosja : Kom.sowiec. z ub.nocy donosi, że na wszystkich odcinkach, począwszy od ujścia Dniepru a skończywszy na Tarnopolu Niemcy znajdują się w odwrocie. W ciągu ub.24-ch godz. oswobodzono ogółem 200 miejscowości. Najzaciętszy opór stawiają Niemcy na zach. krańcu frontu, mianowicie w Tarnopolu, dokąd ściągają stale świeże posiłki. Walki uliczne trwają już czwarty dzień, jednak wszystkie kontrataki niem. zostały odparte.
Oddz.ros. przybliżyły się jeszcze do Płoskirowa.-
Oddz., które opanowały Humań, znajdują się już o 20 km. na zach. od tego miasta.-
Dalsze postępy również w łuku Dniepru. Oswobodzono 40 miejscowości na zach. od Kirowogradu, oraz 50 na zach. od Krzywego Rogu.-
Walki toczą się już na przedmieściach ważnego węzła kolej. Dolinskaja.-
W odległ.60-ciu km.od ujścia Dniepru została zdobyta położona na prawym brzegu miejscowość Beryssław.-
Koresp. wojenni donoszą, że oddz. niem., które walczyły pod Humaniem, uciekały w popłochu. Sprzęt wojenny i czołgi pozostawiono w błocie, jednak w stanie gotowym do użytku, tak, iż wiele czołgów niem. Rosjanie odrazu użyli do walki przeciw Niemcom. Jeden z koresp. donosi, że na odcinku tylko 1 km. naliczył 630 porzuconych ciężarówek z żywnością i amunicją. Niemcy opuścili Humań tak szybko, że nie zdążyli uszkodzić lotniska, ani popalić magazynów.-
Ros.komisja, badająca zbrodnie niem. ogłosiła, że Niemcy wymordowali w Rosji 2.000.000 ludzi, nie wyłączając kobiet, dzieci, starców i jeńców woj. Zarówno ci, którzy odnośne rozkazy wydali, jak i ci, którzy je wykonali zostaną ukarani śmiercią.-

Ze źródeł sojusz. donoszą, jakoby Manstein zamierzał przenieść swą kwaterę główną do Jassów.
Front zach.: Ub.nocy nieliczna formacja bombowa niem. atakowała Anglię połud: wsch. Ofiary w ludziach i straty nieznaczne.-
Dziś rano dalekonośne działa niem. ostrzeliwały przez półgodziny wybrzeża Dovru.-
Wczoraj w ciągu dnia niewielka formacja ciężkich bombowców ameryk. pod osłoną myśliwców zaatakowała Monastyr. Inne formacje sojusz. atakowały rej. Pas de Calais, oraz inne objekty we Francji. Poraz pierwszy zdarzyło się, że z dziennych operacyj powróciły wszystkie bombowce. Formacje myśliwskie postradały 4 aparaty. Poprzed. nocy lotnictwo sojusz. atakowało fabryki lotn. i łożysk kulkowych we Francji.-
Front śródz.: Na lądzie w dalszym ciągu bez zmian. Na odcinku VIII-ej armii gwałtowne utarczki patroli sojusz., m.in. polskich z npl.-
Ożywiona działalność w powietrzu.
Lotnictwo sojusz.poraz pierwszy zaatakowało w ciągu dnia Florencję, mianowicie dworzecz towarowy. Ameryk. "Liberator`y" wykonały drugi w ciągu 5-ciu dni nalot na niem. bazę łodzi podwod. w Tulonie. Obrona p.lotn. słaba, objekt pokryty płomieniami.-
Ameryk. "Liberator`y " zaatakowały dworzec kolej. w Prato, a " latające fortece" w Padwie.
Jugosławia : Poseł jugosłowiański w Moskwie Simicz, oraz jego attachè wojsk.oświadczyli, że nie uznają więcej rządu króla Piotra i zgłosili się na usługi gen.Tito.-
Wojna morska : Bryt. łodzie podwod. zaatakowały o wybrzeży norweskich dwa konwoje niem. Jeden z nich, liczący 4 statki, został w całości zatopiony, z drugiego uszkodzono 5 statków.

ze środz sezonu. Jednak, jakowy zasiedla za-
mieszkań prasowych się bardzo głodną do Anglii,
Trójki Stadt., Gdańsk mieliśmy formacje bombowe
[illegible], stratosfery szalle porządku., oficery w le-
dzieach i samoloty na lotniskach.-
Jaki tam dalekomórs trzeba placu, oparcialiśmy
przed półgodziny wybrzeża Dovru.-
Zarobaj w ciągu dnia niebieskie formacje ciąg-
nika bombowców ennegów, pod osłoną myśliwców
nasłuchowców Komandyr. Inna formacja sezonu
atakowały ryj. Tak do całości, czyli nowe objęt-
ne Trzecia. Potem zaczęłam gdzieś się, że
z dalekich operacji powracały samoloty bom-
bowe. Formacje myśliwskie powracały i spraw-
dzając. nocy lotniskowe sygnał, sztuczne to-
gruntu lota. I lodych królewycz we Francji.-
Porty Brooks, Wielkiej i Wielkiej drugi nad
Bałtykiem. Na okienku TILL-ej ciało podłoże nasz
sami patroli sojusz., m.in. polecha z gdy.-
Organizowana dzielnicy w powietrzu.
Ideologię sojusznicze pierwszy następnie
w ciągu mała kierownictwa, miasto cmentarz
bombowy, energie. "Liberator'y" wykonały drugi
w ciągu 3-ciu dni nalot na nich, tamy Ruhry
podczas w 7 linie. Obronne g.lak. stawa, objek-
towy płonących.-
Energie. "Liberator'y" zaatakowały dworzec
kolej. w centro, a "Latające fortece" w zachodniej
Europie. Kilka jugosłowiańskich w Komawie
Blącz, oraz jego ataków zajęcia działalności,
na ale zanad, wielkiej rzeki Pilota i zajęcie
się na ostro pan.Tito.-
Sojusz morskie : Flot. zostały podczas, keształowe
o wybrzeży normandzkiej nad konwoje nieba. Jeden
z nich, zajęty 4 statki, zapobiegł w całości
transporty, a drugiego zatonęło 5 statków.

Francja : Były min.spraw wewnętrz. rządu w Vichy Pucheu został zasądzony przez trybunał wojsk. w Algerze na karę śmierci.Został on uznany winnym 10-ciu z pośród 14-tu zarzutów, zawartych w akcie oskarżenia. Przeciwko wyrokowi zapowiedział skargę do trybunału kasacyjnego. W razie jej uwzględnienia proces zostanie powtórzony.-

USA.: Wczoraj upłynęły 3 lata od uchwalenia przez Kongres USA. ustawy o sprzedaży i najmie sprzętu woj., t.zw. " lease - lend bill".
W związku z tym prez.Roosevelt w sprawozdaniu z wykonania ustawy stwierdził, że w 1943 r. dostawy były jedenaście razy większe, niż w roku 1941. Większość dostaw stanowił sprzęt woj., na ktgry w r.ub. przypadło 67% całości dostaw. Prezydent szwierdza, że wielki wzrost transportów do W.Brytanii umożliwił wzmożenie ofenzywy lotn. na Niemcy, a obecnie umożliwi wielką ofenzywę lądową, która niebawem nastąpi.-
Ang. minister produkcji lotn., Sir Staffort Cripps zobrazował w przemówieniu radiowym świadczenia Anglii w dziedzinie dostaw dla sojuszników. Do końca ub.r. Anglia otrzymała z USA. na podstawie wspomnianej ustawy dostawy łącznej wartości 2750 miljonów funtów ster. W.Brytania, aczkolwiek liczy trzy razy mniej ludności, niż USA.wyprodukowała w tym samym czasie i dostarczyła innym narodom zjedn. dostaw ogólnej wartości 2500 miljonów funtów ster., czyli ~~9xxxxxxxx~~ rźwnowartość 90% tego, co sama otrzymała. Ponadto przekazała w drodze świadczeń wzajemnych za dostawy ameryk. dostawy wartości 700 miljonów funtów ster. Ameryce, Rosji iinnym narodom sprzymierzonym.-

Szwecja : Jednaście osób zostało skazanych przez sądy za szpiegostwo, z który dwie należały do organizacji " Brunatnej gwardii". Skazano również kilku agentów Gestapo, którzy prowadzili działalniść wywiad., korzystając z stałej komunikacji na promach między Danią a Szwecją.-
Dania : Patrioci duńscy zabili jedną z najniebezpieczniejdzych agentek Gestapo, która występowałana zewnątrz, jako uczestniczka organizacyj patriotycznych.-

Londyn,dnia 13.III.44r., poniedziałek. Kom.ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : W dniu wczorajszym Rosjanie zdobyli na całym froncie ukraińskim dalszych 200 miejscowości. Najgwałtowniejsze walki toczą się w dalszym ciągu w Tarnopolu. Doniesienia stwierdzają, że pod względem zaciętości można je porównać jedynie z walkami ulicznymi w Stalingradzie. Mimo gwałtownego oporu Niemcy są powoli wypierani w walkach ulicznych, rozgrywanych dosłownie o każdy dom. Położenie garnizonu niem. w Płoskirowie pogarsza się, gdyż po odcięciu linii kolej. na zach. od miasta została przecięta druga, prowadząca w kier. połud. zach.-
Armia gen.Koniewa dotarła do Bohu, gdzie zajęła miejscowość Gajworow, oddalony o niecałe 90 km. od granicy bessarabskiej. W ciągu 48-miu godz. oddz. ros posunęły się już o 50 km. na zach. od Humania.-
W łuku Dniepru oswobodzono 50 miejscowości na zach. od Krzywego Rogu, oraz zdobyto węzeł kolejowy Dolinskaja. Rzeka Inguł, stanowiąca

stanowiąca ostat. zaporę od wschodu na drodze do Nikołajewa.-
Korespondenci donoszą, że niem. odwrót pod Bohem wciąż jeszcze odbywa się w nieładzie. Niemcy porzucili nad rzeką 35 czołgów i 2000 ciężarówek.
Czechosłowacja : Rząd czechosłowacki w Londynie nadał przez radio do kraju rozkaz, polecający przejście z oporu biernego do czynnego, tworzenie oddz. partyzanckich i miejscowych komitetów narodowych.-
Komentator radia bryt. określa ten rozkaz, jako nową złowróżbną zapowiedź dla Niemców. Rząd czeski niewątpliwie nie wydawałby tego rodzaju polecenia, gdyby miały stąd wyniknąć jedynie niepotrzebne ofiary. Zapewne nie upłynie wiele czasu, jak podobne rozkazy zostaną wydane również ludności innych krajów okupowanych.-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia amerykańskie "Liberator'y" bez osłony myśliwców atakowały rej. Pas de Calais. Niem.myśliwce nie pojawiły się, wszystkie bombowce powróciły.-
Zdjęcia wywiad. wykazują szkody, wyrządzone w czasie nalotów na Augsburg wykonanych 25.II. w porze dziennej przez lotnictwo ameryk., oraz następ. nocy dwukrotnie przez RAF. Zakłady fabryczne M.A.N., produkujące głównie silniki Diesel'a" dla łodzi podwod. i zajmujące przestrzeń 60 hektarów,zostały b.silnie uszkodzone.-
Front śródz.: Na lądzie bez zmian.-
W nocy z soboty na niedzielę naloty na Florencję i Padwę. W sobotę Niemcy stracili ogółem 35 myśliwców.-
Jugosławia : Kontrtorpedowce bryt. bombardowały bazy niem. na dalmatyńskiej wyspie Korcula.-
Włochy : W Neapolu odbyło się wczoraj pierwsze demonstracyjne zebranie polityczne od czasów oswobodzenia połud. Włoch.

umocnionych punktów, z których pod [illegible] na drodze
do [illegible].-
Korespondenci donoszą, że nocą [illegible] walki
wojsk jeszcze odbywa się w mieście. Niemcy po-
[illegible] 15 oficerów i 2000 [illegible].
Czechosłowacja : Rząd czechosłowacki w Londynie
nadał przez radio do kraju rozkaz, polecający
przejście z oporu biernego do czynnego. Tworzenie
oddz. partyzanckich i [illegible] komitetów naro-
dowych.-
Komentator radia bryt. określił ten rozkaz, jako
nowy [illegible] odpowiedź dla Niemców. [illegible]
[illegible] nie wywarły tego rodzaju [illegible]
nia, gdyby [illegible] jedynie [illegible]
za ofiary. Zapewne nie wszystkie [illegible], jak
[illegible] wydane również [illegible]
innych krajów okupowanych.-
Front zach.: [illegible]
"Liberatory" [illegible]
[illegible]
się, wszystkie bomby [illegible].-
[illegible] wywiad, [illegible] wyrzucone w
[illegible] 25.I. w
[illegible], czas
[illegible]. Zakłady fabry-
[illegible], produkujące [illegible]
dla [illegible]
[illegible].-
Front afryk. : Na froncie bez zmian.-
W nocy z soboty na niedzielę naloty na [illegible]
i Palermo. W sobotę Niemcy stracili ogółem 35
myśliwców.-
Tunezja : [illegible] bryt. bombardowały
bazy [illegible], na [illegible] wyspie [illegible].-
Włochy : W [illegible]
[illegible] od [illegible]
[illegible].

Zostało ono za zgodą władz sojusz. zwołane przez socjalistów, komunistów i aktywistów włoskich. Ta demonstracja zastąpiła proponowane przez te partie demonstracyjny strajk. Uchwalono rezolucję żądającą abdykacji króla i powołania demokratycznego rządu w miejsce obecnego rządu marszałka Badoglio.-

Watykan : Papież wystosował wezwanie do oszczędzania Rzymu w walkach lądowych i powietrznych. Wprawdzie nie jedna stolica europ. nie została oszczędzona przez działania woj., ale Rzym przedstawia znaczenie dla całego świata.-

W kołach sojusz. podkreślają, że jeśli Rzym zostanie zniszczony, to odpowiedzialność za to spadnie wyłącznie na Niemców, którzy używają Rzymu, jako bazy komunikac., oraz pozakładali tam szereg urządzeń wojsk.-

Francja : W Algerze odbyło się pierwsze od 1940 r. zebranie kongresu franc. partii socjalistycznej, z udziałem przedstawicieli Imperium Franc., oraz ruchu podziemnego we Francji. Uchwalono zaufanie dla Komitetu Wyswobodzenia Narodowego.-

Irlandia : Rząd bryt. zabronił wszelkiej komunikacji między W.Brytanią, a Irlandią płn. i połud. Jest to następstwo odmowy zerwania stosunków Wolnego Państwa Irlandzkiego z osią. Idywidualne wyjątki będą uwzględniane tylko w przypadkach wyjątkowej wagi.-

Ocean Spokojny : Oddz. sojusz.zajęły w archipelagu Marshall'a wyspę Wotho na 70 mil ang. na płn.zach. od wyspy Kwadżelin.- Nad Wewak zniszczono 26 samolotów japon.-

M.p.14.III.44r.

Londyn, dnia 12.III.44r. Alister Cook : tygod.przegląd amerykański.

Na wstępie kilka obrazków z życia przeciętnego obywatela ameryk. Udając się rano do pracy ma przed sobą trudny problem zdobycie miejsca w autobusie wobec niemożności korzystania z prywat. auta. Opiekę nad domem musi pozostawić najstarszemu dziecku, bo wszyscy dorośli ptacują.
W drodze do miejsca pracyx przegląda fotografie ze zbombardowanego Berlina i dowiaduje się z dziennika, że sam Einstein formularz zeznań podatkowych przesłał swemu koledze matematykowi, bo ze skomplikowanymi łamigłówkami, jaki te formularze są przepełnione, nie mógł sobie dać rady. Dzienniki są przepełnione wiadomośmiami o wzrastającej przestępczości wśród młodzieży, a niestety również i wśród dorosłych.
Walka między prezydentem a Kongresem trwa dalej. Jeden z najbardziej zaufanych doradców prezydenta, a takich doradców posiada prezydent sześciu został wezwany przez senacką komisję do złożenia zeznań, co do informacji, które w drodze poufnej otrzymał od prezydenta. Na odmowę zeznań zagrożono mu karą, przypominając, że żadnemu obywatelowi niewolno od zeznań się uchylić. Na to prezydent oświadczył, że będzie szczęśliwy jeśli sam osobiście będzie mógł przed komisją stanąć i złożyć zeznanie. Kongresx ze swej strony ograniczył uprawnienia prezydenta do transferu kredytów z jednej pozycji budżet. do drugiej. Jest to objaw wzmagającej się tendencji Kongresu ograniczania na każdym kroku dyskrecjonalnej władzy prezydenta. Nad wszystkim jednak góruje problem zasobów ludzkich. Zapotrzebowanie sił zbrojnych bezustannie wzrasta. W lipcu będą one liczyły 11.300.000 ludzi.

Już dotąd jednak ludzki deficyt armii sięga 200.000 ludzi. Wymagania co do warunków fizycz. są obniżane. Mimo wszysto jednak nie będzie innej rady, jak sięgnięcie do rezerwuaru kwalifikowanych robotników w przemyśle wojennym, liczącego 8.500.000 ludzi. Armia będzie musiała przypuszczalnie z tego rezerwuaru odciągnąć około miljona ludzi. Charakterystyczną jest zmiana, jaka w stosunku do liczebności armii dokonała się w opinii publicz., a zwłaszcza w Kongresie. Podczas, gdy poprzednio żądanie ósmiu miljonowej armii wywołało w Kongresie krzyk protestu, to teraz ani jeden głos nie podniósł się przeciwko armii 11.000.000. Swiadomość olbrzymiego zapotrzebowania na siły ludzkie, które cechuje nowoczesną wojnę, stała się powszechna. Jeszcze ważniejszym jest drugi moment. Znaną jest powszechna inklinacja przeciętnego Amerykanina w kierunku udoskonaleń technicznych. Każdy młody człowiek pragnąłby służyć w jakiejś broni technicz., zarówno z powodu naturalnego zamiłowania w tym kierunku, jak i ze względu na korzyści, które po powrocie do życia cywilnego zapewnia specjalizacja techniczna. Łączyło się z tym przekonanie, że dzięki przewadze technicz. będzie można osiągnąć zwycięstwo bez wielkich ofiar ludzkich.
Tymczasem wiadomość, że w jednym tylko nalocie dziennym straciliśmy 68 bombowców ciężkich z ich licznymi załogami, podziałała jak gwałtowny wstrząs. Zrozumiałym się stało wyrażenie jednego z dowódców, że froncie śródz. potrzebujemy więcej ciał. Generał ameryk., który kierował walkami na Aleutach, oznajmił, że piechota stanowiła wprawdzie tylko 18% sił zbroj., uczestniczących w akcji, ale za to na nią przypadło 72% całości poniesionych strat.

Przebieg walk na wyspie Attu w niczym nie przypominał popularnych wyobrażeń na temat nowoczesnej wojny. Tysiące piechurów, którzy wylądowali, musiały się przedzierać przez nieprawdopodobne gąszcze, pełzając na brzuchach, a w najlepszym razie nie korzystając z innego środka lokomocji poza własnymi nogami.
Musieli oni walczyć po 48 godz. bez wytchnienia, zabierając z sobą tylko najniezbędniejszy ekwipunek. Amerykanom otworzyły się nagle oczy na istotną rolę, jaka przypada w udziale szaremu żołnierzowi piechoty zwycz., czy też marynarki.
Wojna na Pacyfiku wykazała, że nowoczesna technika ma też swoje granice. Jednym z ostat. przebowjów na rynku księgarskim jest książka koresp. woj., który brał udział w desancie na wyspę Tarawa w archipelagu Gilberta. Powodzenie książki jest tym znamienniejsze, że w gruncie rzeczy jest ona deprymująca. Obrazuje ona niesłychanne trudności i krwawość walk, które tam się odbywały.-
Amerykanie nie uskarżaj się z powodu odwlekania inwazji na kontynent, jedynie zastanawiają się nad tym, kiedy liczebność armii dojdzie do stanu, umożliwiającego przeprowadzenie tej inwazji. Wszyscy sobie z tego zdajemy sprawę, że na ziemi franc. czeka nas jeszcze nie jedna Tarawa.-

M.p.14.III.44r.

Londyn,dnia 11.III.44r. : Generał Sir Douglas Brownrigg : przegląd wojskowy.

Na przyczółku na połud. od Rzymu V-ta armia ameryk. odparła trzeci, najgwałtowniejszy z dotychczasowych atak niem. Znaczenie tego sukcesu nie pozostaje w żadnym stosunku do liczebności uczestniczących w walce wojsk, oraz rozmiarów terenowych, cały przyczółek bowiem sięga tylko na 10 mil ang. wgłąb. Desant sojusz. w zupełności zaskoczył przeciwnika, na co nie można liczyć przy podobnych operacjach przeciwko " wałowi atlantyckiemu". Natomiast wykorzystanie pierwszego sukcesu zawiodło i tym się tłumaczy rozczarowanie opinii z powodu przebiegu walk na połud.od Rzymu. Z drugiej strony jednak, gdyby dztwo sojusz. było zaryzykowało natarcie oddz., posiadających tylko lekkie uzbrojenie, w takim razie łatwo mogły one ulec zmiażdżeniu przez samą tylko przewagę ciężkiego sprzętu strony przeciwnej.
Jest to jednym z paradoksów nowoczesnej walki zmotoryzowanej, że rozszerzenie przyczółka jest dzisiaj operacją powolniejszą, niż chociażby w czasie poprzed. wojny światowej. Nie samo wysadzenie oddziałów na ląd, ale rozszerzenie przyczółka stanowi najtrudniejszą część operacji desantowej. W pierwszej fazie strona atakująca korzysta z licznych atutów : atakujący wybiera sobie punkt uderzenia, wybiera najkorzystniejszy moment pod względem warunków atmosferycznych, jego lotnictwo wywiad. ma możliwość ustalenia, jak npl. oddz. są rozmieszczone, wreszcie można odpowiednio przygotować poparcie ze strony własnego lotnictwa bombardującego i floty wojennej. Z chwilą,gdy raz wojsk lądowe zostały wysadzone, dztwo ich musi być przygotowa-

ne na liczne niespodzianki. W miarę posuwania się wgłąb oddz. lądujące wydostają się poza zasięg artylerii okrętowej, warunki atmosferycz. mogą ulec pogorszeniu z dnia na dzień i pomoc ze strony lotnictwa stać się problematyczną.
W rezultacie konsolidacja rozszerzenie przyczółka jest zadaniem żmudnym i przewlekłym.
Mimo wszystko musi być ono wykonane. Do trudności czysto militarnych przybywają jeszcze administracyjne. W razie wylądowania na zachodzie trzeba się liczyć z systematycznym niszczeniem i ogołocaniem opuszczonych terenów przez ustępujące wojska niem. Obsługa łączności staje w związku z tym przed coraz cięższymi zadaniami, obejmującymi zaopatrywanie nietylko własnych wojsk, ale również wygłodzonej ludności miejscowej.
Przypomnijmy sobie, że desant sojusz. na Sycylii zupełnie zaskoczył nieprzyjaciela. Ustawiczne naloty sojusz. doprowadziły do tego, że ani jeden samolot niem., zdatny do użytku nie znajdował się na lotniskach niem. w chwili desantu.
Niemcy, zaskoczeni desantem, rozporządzali początkowo tylko trzema dywizjami. Sojusznicy nie byli obciążeni zadaniem żywienia wygłodniałej ludności. Mimo tego wszystkiego obsadzenie całej Sycylii wymagało 38-miu dni czasu.
Łatwo stąd wywnioskować, o ile dłużej będzie trwało obsadzanie wybrzeży na zach. Europy.-
Z kolei pragnę przejść do omówienia znacznie większego, chociaż bynajmniej nie ważniejszego frontu. Jeśli Rosjanom się uda zdobyć Narwę i Psków, to Niemcy raz jeszcze zostaną zmuszeni do wycofania się z krótszej linii obronnej na dłuższą.-
Na froncie połud. Rosjanie byli w ub. miesiącu zbyt pochłonięci likwidowaniem otoczonych 10-ciu i 7-miu dywizyj niem., by doprowadzić do jakichś radykalnych zmian na froncie. 5-go marca jednak rozpoczęła się wielka ofenzywa marszałka Żukowa na froncie dług. 100-tu mil ang., która doprowadziła do zajęcia Wołoczysk na zach. od linii

[illegible] na [illegible] niespodzianki. [illegible]
cie wgłąb [illegible] wydawały się pod [illegible]
[illegible] artylerii [illegible]
[illegible]
[illegible]
W rezultacie koncentracja [illegible]
jest [illegible] i przemieszczenia.
Mimo wszystko musi być ono wykonane. Do trudności
[illegible] militarnych [illegible]
[illegible]. W razie wyładowania na Zachodzie [illegible]
ty się liczyć z [illegible] i
[illegible] terenu przed [illegible]
[illegible] nim. [illegible] etapie w związku
z tym przed czasem [illegible]
[illegible] zaopatrywanie niektórych [illegible]. Dla
powodzenia [illegible].
Przypomnijmy sobie, że [illegible] na Sycylii
[illegible]
alianci sojusz. dopuszczali do tego, że [illegible]
[illegible] samolot niemiecki [illegible] do [illegible]
[illegible] się na lotniskach [illegible]. W ciągu [illegible]
Niemcy, [illegible] po-
czątkowo tylko trzema dywizjami. [illegible] się
byli [illegible]
ludności. Mimo tego [illegible]
[illegible] wymagało 38-miu dni czasu.
Łatwo stąd wywnioskować, o ile dłużej [illegible]
[illegible] wypadki na [illegible].
Z kolei przejdę do omówienia zagadnienia
[illegible]
[illegible] jeśli dostaniemy się [illegible] i [illegible],
to Niemcy raz jeszcze zostaną zmuszeni do wyco-
fania się z [illegible] linii obronnej [illegible]
na froncie [illegible]
[illegible]
i [illegible]
[illegible] na froncie. [illegible]
[illegible]
na froncie [illegible], która [illegible]
[illegible] na [illegible] od [illegible]

kolej. Odesa-Lwów. W rezultacie w razie dalszych postępów ros. armia Mansteina będzie zmuszona do uzależnienia swych dostaw od linij kolej., przebiegających z Rumunii, Węgier i Bułgarii, co pociągnie za sobą trudności nietylko techniczne, ale również i dalsze, wynikające z niepokoju w tych krajach, zwłaszcza zaś w Bułgarii.-
Na froncie III-ej armii ukraińskiej, działającej w łuku Dniepru wszystko wskazuje na to, że zanosi się na wielki odwrót niem.-
Intensywność nalotów sojusz. na zachodzie, która jest bez precedensu, stanowi przygotowanie do otwarcia drugiego frontu, podobnie, jak swego czasu naloty na Włochy były przygotowaniem do pierwszego desantu sojusz.na kontynencie europ.-
Oba dztwa sojusz.,ameryk. i ang. przyjęły za zasadę, że najpierw muszą być pobite Niemcy, a później dopiero Japonia. Od tej zasady nie odstąpiły. Tymbardziej pocieszające są obecne postępy sojuszników zarówno w Birmie, jak i na Pacyfiku. Znaczenie obecnych działań wojennych na Dalekim Wschodzie, jest tym większe, że podobnie, jak walki pod Anzio, stanowią one zapowiedź na przyszłość.
Na podkreślenia zasługują zwłaszcza sukcesy V-ej i VII-ej dywizji na froncie Arakan, gdzie Japończycy, którzy zamierzali je otoczyć, ponieśli klęskę na "własnym terenie dżunglowym".-
Upływa cztery lata, odkąd w Anglii została powołana do życia gwardia krajowa, mająca za zadanie bronić kraju przed inwazją. Osiągnęła ona obecnie wysoki stopień wyszkolenia i może być z powodzeniem używana, zwłaszcza w dziedzinie obrony p.lotn. Umożliwi to zarazem [illegible] gen. Montgommery jeszcze większej ilości wojsk regularnych do ataku na kontynent.-

gdzie. [illegible]. W realizacji wrażeń [illegible]
[illegible]
do [illegible] od linii [illegible]
[illegible] z [illegible] i [illegible]
[illegible] na [illegible] wszystko [illegible]
się [illegible] i dalszej, wynikające z niego [illegible]
w tych [illegible], [illegible] w [illegible].
W Teatrze XVII-ej [illegible]
- jedna [illegible] wszystko [illegible] że [illegible]
że na własnej [illegible] miejsc.
Intensywność [illegible]
[illegible]
[illegible] drugiego [illegible], [illegible] jak [illegible]
[illegible] być [illegible] do
[illegible] na [illegible]

[illegible]
[illegible] był [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] z [illegible], jak [illegible] na
[illegible]
[illegible], jest [illegible]
[illegible], [illegible] one [illegible]
[illegible].
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible] i może być
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Londyn, wtorek, dnia 14.III.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamòrski i franc. europ.

Rosja : Oddz.ros. zdobyły Chersoń. Obecnie posuwają się one w kier.Nikołajewa dwoma kolumnami, z których jedna podąża równolegle do biegu Dniepru, druga zaś wzdłuż rzeki Inguł.-
Na połud. zach. od Humania armia ros.koncentruje się do dalszego uderzenia.-
W rej. Winnicy odzyskano 50 miejscowości, m.in. Lipowiec.- Na połud. wsch. od Tarnopola Rosjanie zajęli Skałat.- Lotnictwo sowiec.wykonało nalot na Talin, trafiając szereg pociągów z niem. wojskiem i amunicją.-
Radio finlandzkie donosiło o konecntracjach wojsk finlandzkich pod Murmańskiem.-
Finlandia : Ze Sztokholmu donoszą, że rząd ros. udzielił odpowiedzi rządowi fińskiemu na jego kontrpropozycje, wzywając go do przyjęcia w ciągu niewielu dni propozycji ros., w pierwszym rzędzie nastając na internowanie wojsk niem., przywrócenie granicy z 1940 r. i zwolnienie jeńców ros.-
Komentator radia bryt. stwierdza, że opinia bryt. ujawnia zupełnie widoczne zniecierpliwienie z powodu zwlekania Finlandii z przyjęciem warunków ros., które są uważane za niezwykle łagodne. Ros. argument o konieczności zabezpieczenie Leningradu jest przez wszystkich rozumiany.-
Rumunia : Z Turcji donosza o wzrastającym zaniepokojeniu z powodu postępów ros.na połud. Ukrainy. Koresp. "Daily Telegraphu" w Ankarze donosi o żądaniu generalicji rumuńskiej wycofania wszystkich wojsk rumuńskich z Rosji i skoncentrowania ich na linii Prutu.-
Turec. dziennik półurzęd. "Ulus" stwierdza, że sytuacja Rumusnii jest obecnie gorsza nawet od sytuacji Finlandii.-

Komentator radia bryt.przytacza pogłoski, jakoby jeden z najwybitniejszych polityków rumuńskich, pozostający poza obecnym rządem, mianowicie książe Sturzo udał się do Kairu w celu nawiązania kontaktu z przedstawicielami sojuszników. Nasuwa się samo przez się analogia z misją byłego premiera Finlandii, Passikiwi.-
Włochy : Marszałek Badoglio oświadczył, że rząd włoski zamierza nawiązać stosunki dyplomatyczne z Rosją Sowiecką. Naród włoski jest świadomy wielkiego wysiłku wojennego ze strony Rosji i pragnąłby utrzymywać przyjazne stosunki z Rosją.- Radiostacja w Bari oznajmiła, że po 6-ciu miesiącach uczestnictwa w wojnie po stronie aljantów Włochy pragną lojalnej i bez żadnych zastrzeżeń współpracy z narodami zjednoczonymi.-
Front śródz.: Na lądzie bez zmian.-
Bryt. lotnictwo i mar. zatopiły 10 statków npl.-
W niedzielę wskutek bardzo niepomyślnej pogody lotnictwo sojusz.wykonało tylko 300 lotów.-
Trybunał.morski w Gibraltarze zarządził konfiskatę statku hiszpańskiego, zatrzymanego przez mar. bryt. na pełnym morzu, który wiózł dostawy dla Niemiec.-
Front zach.: Ub.nocy nalot RAF. na terytorium okupowane. Brak jeszcze szczegółów.-
Ub.nocy niewielka liczba samolotów niem.atakowała objekty na połud. i połud. wsch. wybrzeżu Anglii. Były ofiary w ludziach i szkody.-
Wczoraj w ciągu dnia lotnictwo bryt. i ameryk. atakowało objekty npl. w płn. Francji. Dwa bombowce i jeden myśliwiec nie powróciły. Ani jeden myśliwiec niem. się nie pojawił.-
W ub.miesiącu w W.Brytanii zginęło z powodu nalotów 961 osób, a 1712 zostało rannych.-
W Londynie podkreślają, jako objaw bardzo znamienny zupełną nieobecność niem myśliwców w czasie dziennych nalotów ameryk., wykonanych

w czwartek na Berlin i w sobotę na Monastyr.
Przewidywana jest możliwość rozpoczęcie dzienny nalotów także przez RAF.-
Eksperci wojskowi podkreślają doniesienia z frontu ros., stwierdzające, że Niemcy zaczynają idczuwać brak czołgów. Wynika to z nalotów sojusz na zakłady niem., produkujące podwozia.
Z pośród 9-ciu fabryk, 5 zostało zniszczonych bądź uszkodzonych. Skoncentrowanie działalności lotnictwa sojusz. na naloty dzienne łączy się z radykalną reorganizacją niem. produkcji lotn. polegającą na rozdzieleniu produkcji poszczególnych części składowych między małe i zrzadka rozsiane fabryki. Są to cele trudne do trafienia i stąd wynika konieczność atakowania ich w porze dziennej.-
Irlandia : Rządy Australii i Kanady odrzuciły prośbę de Valery o interweniowania u rządu USA., by wycofał swą notę, żądającą zerwania stosunków z osią.-
Komentator radia bryt.przypomina, że jeszcze dwa lata temu prem.de Valera sam przyznał, że podziemna organizacja, t.zw. " Irlandzka Armia Republikańska " / w skrócie " Ira " /, prowadziła agitację za przystąpieniem do wojny przeciwko W.Brytanii po stronie osi. Obecnie w płn. Irlandii zaaresztowano kilka członków tej organizacji, którzy prowadzli działalność wywiad. na rzecz Niemiec.-
Francja : Z Zurichu donoszą o wywiezieniu zaaresztowanych profesorów uniwersytetu w Strasburgu do obozów koncentrac. w Niemczech.-
Ocean Spokojny : Oddz. ameryk. wylądowały na dwóch dalszych wyspach w archipelagu Admiralicji.- Na wyspie Bougainville oddz. japon., liczące około 3-4000 ludzi przypuściły atak na pozycje sojusz. Został on odparty, przyczym Japończycy stracili około tysiąca zabitych.-

Lotnictwo USA. zaatakowało wyspy Wake, Nauru, oraz trzy dalsze bazy na wschod. wyspach archipelagu Marshall'a.-

Birma : Bryt. i indyjskie oddz. XIV-ej armii zdobyły ważną bazę japon. Boutheydaung w prowincji Arakan, położoną o ujściu rzeki Mayu i zarazem na końcu ważnej japon. linii łączności. Walki o tę bazę toczyły się od dłuższego czasu.- Znaleziono rozkaz japon. kwatery głównej, przypominającej żołnierzom japon., że każdy żołnierz, który wpada żywy w ręce nieprzyjaciół cesarza, ściąga na siebie wieczną hańbę.-

niecenzur

Londyn, wtorek, dnia 14.III.44r. Kom. ang. poranny. Serwis krajowy.-

Irlandia : Dziś rano prem. Churchill oznajmił w Izbie Gmin, że rząd ang. poczynił kroki celem przeciwdziałania niepomyślnym następstwom, jakie pociąga dla sojuszników neutralność Irlandii. Nadeszła pora do podjęcia środków, któreby izolowały Irlandię nietylko od W.Brytanii, ale również od całego świata zewnętrznego wobec tego, iż wojna zbliża się do fazy krytycznej.
Podjęcie tego rodzaju zarządzeń jest dla rządu ang. tym przykrzejsze, iż tylu Irlandczyków walczy w szeregach po stronie Anglii. Nikt nie może jednak zarzucić Anglii nieprzejednanego stanowiska w stosunku do Irlandii. Przeciwnie, Anglia była wyrozumiała do ostatecznych granic. Teraz jednak chodzi nietylko o ocalenie życia tysięcy ludzi, ale również o sprawę zasadniczą dla przyszłości, jeśliby bowiem sojusznicy ponieśli klęskę wskutek działalności japon. i niem. agentów w Irlandii, powstałaby między Irlandią z jednej, a W.Brytanią i USA. z drugiej strony przepaść, której całe generacje nie potrafiłyby zasypać. Rząd musi wypełnić swoje obowiązki nietylko wobec własnego narodu, ale również wobec USA. Obecne zarządzenia, znoszące ruch osobowy między Irlandią a W.Brytanią stanowią, jak już wspomniałem, pierwszy krok na drodze zupełnego odizolowania Irlandii.-
Front zach.: Ub. nocy nalot ciężkich bombowców RAF. "Halifax" na węzeł kolej. Le Mans, położony o 110 mil ang. na połud. zach. od Paryża i stanowiący ważną bazę zaopatrz. dla Francji zach. i w Bretanii. Atakowano składy towarowe. Tej samej nocy "Moskit'y" atakowały Niemcy zach., m.in. Frankfurt n/Menem, a inne samoloty zakładały miny na wodach npl. Ze wszystkich tych operacyj nie powróciły dwa bombowce, oraz jeden myśliwiec, uczestniczący w nalocie dywersyjnym na lotnisko niem. w Holandii.-

Dziś w ciągu dnia myśliwce ameryk.wykonały zagony nad Francją. Nie napotkały ani jednego myśliwca niem.-
Birma : Admirał Mountbatten w towarzystwie swego zastępcy generała USA. Stillwella odbył inspekcję frontu w Birmie. Na konferencji pras.oświadczył, że obecna kampania w Birmie została opracowana przez obu dowódców jeszcze 6 miesięcy tęmu.- Korespondenci donoszą , że oddz. sojusz przekroczyły górny bieg rzeki Czingwin w odległ.80-ciu mil ang. na połud. zach. odxoddz. chińskich, walczących w dolinie Hu-Kong.-
USA.: Ambasador ang.w Waszyngtonie Lord Halifax oświadczył, że wszystkie wysiłki niem. propagandy zmierzają obecnie w kierunku przekonania sojuszników o niemożliwości zniszczenia narodu niem. i potrzebie zawarcia " rozsądnego pokoju", przyczym Niemcy starają się równocześnie o rozdwojenie wśród sojuszników, spekulując m.in. na rzekomych nieporozumieniach co do wykonania ustawy o dostawie i dzierżawie sprzętu woj. O bezskuteczności tych wysiłków Niemcy sami się przekonali.-
Anglia : Izba Gmin jednomyślnie uchwaliła rezolucję, zapraszającą przedstawicieli Kongresu USA. do Anglii.-

Londyn,środa,dnia 15.III.44r.Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : III-cia armia ukraińska gen.Malinowskiego osiągnęła dalsze postępy na odcinku między ujściem Dniepru a dolnym Bohem. Trzy kolumny nacierają koncentrycznie na Nikołajew od płn.zach.,płn. wsch. i połud.wschodu, przyczym wszystkie trzy zbliżyły się do Nikołajewa na odległ.mniejwięcej 20-tu mil ang. Mimo błota poszczególne formacje

[illegible] w ciągu dnia myśliwce amer. wykonały zadania nad [illegible]. Nie napotkały ani jednego myśliwca [illegible].-

[illegible] : Admirał [illegible] swego następcy generała [illegible] odbył inspekcję frontu w [illegible]. Na konferencji pras. oświadczył, że obecna kampania w [illegible] zostanie [illegible] [illegible] tymu.-

Korespondent [illegible], że oddz. [illegible] przebo- [illegible] z odległ. 50-ciu mil ang. na [illegible], [illegible] w dolinie Hu-Kong.-

USA : Ambasador ang. w Waszyngtonie Lord Halifax oświadczył, że [illegible] [illegible] obecnie w [illegible] Japończyków o [illegible] [illegible], a potrzebie [illegible] rosnącego poło- [illegible], przyczym [illegible] stwarzają się [illegible] o [illegible] między [illegible], [illegible] [illegible] nania pokoju o [illegible] i [illegible] [illegible] przeszkodzi.-

Anglia : [illegible] jednogłośnie [illegible] [illegible], [illegible] przedstawiciel [illegible] [illegible] do Anglii.-

Londyn, Środa, dnia [illegible].XII.'44. Kom-ang. [illegible].
Serwis amerykański i franc. [illegible].

[illegible] : 11-ta armia [illegible] gen. [illegible] osiągnęła dalsze postępy na odcinku [illegible] a dolnym [illegible]. [illegible] ją koncentrując się na [illegible] od [illegible] pn. [illegible] i połud.wschodu, przyczym [illegible] zbliżyły się do [illegible] na odległ. mniej więcej 20-tu mil ang. [illegible]

przebyły w ciągu doby do 18-tu mil ang. Jednym z następstw pomyślnej ofenzywy ros. jest otoczenie nad rzeką Inguł,w odległ. 70 km. na płn.zach. od Nikołajewa pewnej ilości dywizyj niem. Otoczone formacje straciły już dotychczas 10.000 zabitych i 4000 jeńców, a nadto wiele sprzętu woj., m.in. 300 dział.-
Bombowce ros. wywołują zamieszanie na tyłach linij niem. na zach. od Odesy, blokując drogi szczątkami porozbijanych kolumn transportowych.-
Niemcy donoszą o wznowieniu walk na Krymie i o świeżych natarciach ros. na Kercz i Perekop. Ze źródeł ros. brak potwierdzenia.-
Na płn. od Chersonia między Kirowogradem a Humaniem Rosjanie wyswobodzili 70 miejscowości.-
Dalsze postępy II-ej armii ukraińskiej gen. Koniewa na zach. i połud. od Humania, gdzie odzyskano 60 miejscowości i rozszerzono pozycje nad środkowym biegiem Bohu. Na Winnicę nacierają dwie kolumny ros., z których każda dotarła na 10 mil ang. do miasta.-
Nader zacięta obrona Płoskirowa, na który Rosjanie nacierają z trzech stron.-
Korespondenci z frontu podkreślają dwa momenty : 1/ przewagę lotnictwa ros. nad niem., ujawniającą się ustawicznym bombardowaniem niem. kolumn przy braku zasługującej na uwagę interwencji lotnictwa niem., 2/ szybkość postępów ros. mimo rozmokłego gruntu i obfity łup wojenny.-
Niem. komentator wojskowy, gen. Ditmar, w tygod. przeglądzie radiowym sytuacji wojsk., wygłoszonej ub.nocy, zużywszy dużo trudu na wytłumaczenie niepowodzeń niem.na froncie ros. stwierdził, że Niemcy nie zostali wprawdzie zaskoczeni uderzeniami ros., ale zostały one wykonane w zbyt wielu różnych punktach, by móc je wszystkie odeprzeć. Bardzo pomocne okazały się dla Rosjan również roztopy.-

[illegible] w ciągu [illegible] 11. [illegible]
a następnie [illegible] ręce. Jest [illegible]
nie ani [illegible] 70 szt. na godz. [illegible]
od [illegible] pewnej [illegible] dyskusji niem.
[illegible] jak [illegible]
[illegible] i [illegible], nacierając [illegible]
wojs., m.in. [illegible]
[illegible], wywołując znaczne zamieszanie [illegible]
[illegible], do [illegible] od [illegible], [illegible]
[illegible] Kolumna transportowa [illegible]
[illegible] w Brygadę
[illegible] rok. na [illegible]
[illegible] ros. [illegible].-
[illegible], od [illegible] Włocławka w [illegible]
[illegible] 70 [illegible]ności.-
[illegible] 11-ej armii [illegible]
[illegible], od [illegible], [illegible]
[illegible] i rosyjskiego [illegible]
[illegible]. Na [illegible]
[illegible]
10 sil ang. do [illegible].-
[illegible] obronie [illegible], na której [illegible]
nie nastąpiły z trzech stron.-
[illegible] w frontu podzieliła [illegible]
1/ [illegible] frontu ros. nad niem. [illegible]
się ustawicznym bombardowaniem niem. kolumn
przy [illegible] nacierającej na [illegible] interwencji
[illegible]. 2/ [illegible] ros. [illegible]
rosyjskiego [illegible] wojsk.-
niem. [illegible] wojskowy, gen. [illegible], w [illegible]
[illegible] sytuacja [illegible] angielskiej
[illegible] dużo [illegible]
niespodzianki na froncie ros. stwierdził, że
[illegible] nie zostały wyrzucone z [illegible]
[illegible] ros., ale [illegible] wycofanie [illegible]
[illegible] punktach, by [illegible] całego
frontu. Bardzo [illegible] okazały się dla [illegible]
[illegible].-

Finlandia : Ameryk. koresp. jednego z dzienników, przebywający w Helsinkach donosi, że wczoraj odbyła się tajna sesja parlamentu w sprawie ros. warunków rozejmu. W Helsinkach wciąż nastrój pesymistyczny. Rząd ros. odrzucił prośbę rządu fińskiego o zmianę warunków i zakreślił termin do ich przyjęcia.- Rzecznik min. spraw zagr. oświadczył, że dzisiaj odbędzie się następna sesja parlamentu, na której poszczególne partie wypowiedzą się na temat propozycyj rządu fińskiego.-
Rumunia : Wczoraj opuścił Ankarę b. premier rumuński, Książe Stirbe / nie Sturzo, jak wczoraj mylnie podano - uwaga słuch./. W poniedziałek udał się on do ambasady ang. w Ankarze, gdzie otrzymał glejt bezpieczeństwa na dalszą drogę do Kairu. Udał się on do Kairu w towarzystwie członka ambasady.-
Ocean Spokojny : Nowy desant sojusz. na płn. wybrzeżu Nowej Brytanii, mianowicie na 35 mil ang. na połud. zach. od Talasea, gdzie 9 dni temu został wykoany poprzed. desant ameryk., t.zn. na zach. wybrzeżu Półwyspu Wilamus.-
Okupacja dwóch wysp w archipelagu Admiralicji została zakończona.- W ciągu ostat. trzech dni zestrzelono nad Wewak w Nowej Gwinei 52 samoloty japon. napewno, a 13 dalszych przypuszczalnie, tracąc 4 własne.-
Ponowny nalot na Rabaul, na który zrzucono 120 ton bomb. Poraz pierwszy słaby opór myśliwców japon. Straty npl. 5 samolotów, straty własne 2.-
Front Śródz. : Pod Anzio oddz. sojusz. przeprowadziły akcję wywiad. na większą skalę, w czasie której zyskały nieco terenu i wzięły jeńców.-
Na odcinku VIII-ej armii odparto pięć ataków npl.-
Naloty na objekty kolej. pod Rzymem.-
Na Morzu Śródz. biorą udział po stronie sojuszników dwa polskie kontrtorpedowce.-
Korespondenci donoszą, że jeńcy niemieccy, wzięci spod Anzio byli wszyscy niedożywieni, a wielu

z nich cierpiało na chorobę, znaną jeszcze z wojny światowej pod nazwą " puchliny okopowej ", t.zn. odmrożenia i opuchnięcia nóg od wilgoci i chłodu w rowach strzeleckich.-
Prez.Roosevelt oświadczył ub.nocy, że nikogo nie dziwi wiadomość o używaniu przez Niemców dla celów obronnych Świętego Miasta Rzymu. Jest to jedna z licznych zniewag Hitlera wobec religii.-
Sekretarz Stanu USA.Hull, odpowiadając na wezwanie papieża o oszczędzaniu Rzymu oświadczył, że sojusznicy muszą wziąć pod uwagę sytuację wojsk., wytworzoną przez Niemców. Gdyby Niemcy nie fortyfikowali miast, nie byłoby wogóle żadnego problemu.-
Front zach.: Ub. nocy nalot niem. na Londyn. Niemcy używali rac świetlnych, mimo tego jednak bomby były rzucane przeważnie naoślep. Zrzucano głównie pociski zapalające. Dzieki nowej taktyce straży pożar., która, nie czekając na wezwania, przybywała na każde miejsce, na które zrzucano bomby zapalające, udało się nie dopuścić do większych pożarów. Były jednak ofiary w ludziach i szkody. Ogień artylerii p.lotn. b.silny.
Siedem samolotów zestrzelono nad Anglią a dwa dalsze nad bazami npl.-

M.p.16.III.44r.

Londyn,dnia 16.III.44r. Jim Griffith - sytuacja węglowa w Anglii./Z cyklu perspektywy światowe/.

Strajk 100.000 górników węgl. w Walii wywołał z wielu stron odruchy oburzenia i zniechęcenia. Powszechne są zapytania, jakie powody skłoniły górników do porzucenia pracy w obecnej tak ważnej chwili. Będąc sam od szeregu lat górnikiem i zasiadając z ramienia mych towarzyszy pracy w Izbie Gmin, pragnę wyjaśnić tę sprawę, która bynajmniej nie jest tak prosta, jak by się na pierwszy rzut oka wydawała. Na wstępie muszę przypomnieć, że przywódcy górników strajk potępili i wezwali do podjęcia pracy. Czyniliśmy wszelkie wysiłki w tym kierunku. Musimy jednak z drugiej strony wejść w położenie tych ludzi i zrozumieć ich rozgoryczenie, które ich skłoniło do ich decyzji.
Trzeba sobie z tego zdać sprawę, że ludzie nieszczęśliwi nie mogą owocnie współdziałać w wysiłku wojennym. By położenie górników węgl.zrozumieć nie wystarczy zaznajomić się jedynie z ich aktualnymi troskami. Sprawa sięga wstecz aż do wojny ub.
Po jej zakończeniu w jednej trzeciej wszystkich kopalni zaprzestano produkcji. W połud. Walii 55% górników było bezrobotnych, a ogółem bez zatrudnienia pozostawało pół miljona. Trzeba zrozumieć uczucie goryczy i rozczarowanie tych ludzi, skazanych przez lata całe na bezczynność. Te wspomnienia pozostawiły w ich umysłach niezatarte ślady.
Powszechna jest obawa, że po obecnej wojnie powtórzą się nieszczęsne doświadczenia wojny poprzedniej. Trzeba przytym pamiętać, że są to nietylko świetni pracownicy, spełniający swe obowiązki w warunkach ciężkich i niebezpiecznych, ale tak samo doskonali żołnierze, którzy jeszcze w ub.wojnie się wyróżnili. Ci ludzie,nieznający lęku przed pracą w podzie

miach, a-nim przed walką w okopach, obawiają się jednak niepewności swego losu. To jedna połowa problemu. Druga, to niskie płace. W r.1934 koszty utrzymania w porównaniu z r.1914 wzrosły o 40%, natomiast ceny węgla spadły. W r.1934 przeciętny zarobek górnika wynosił na tydzień 2 funty, 4 szylingi i 5 pensów, połowa jednak nie dociągała do 2-ch funtów tygodniowo.
Obawa przed nawrotem bezrobocia i niskich płac po wojnie jest w masach górniczych głęboko zakorzeniona. Stąd zrozumiały jest postulat federacji górników węglowych o zagwarantowanie im ustawowego minimum płacy, w wysok. 6-ciu funtów tygod. za pracę w kopalni, a 5-ciu za pracę na powierzchni. Trybunał pod przewodnictwem sędziego Lorda Portalla rozpatrzył to żądanie i ustalił odnośne wynagrodzenia na 5 funtów i 4 funty 10 szylingów tygodniowo. Wydawało się już, że sprawa została rozstrzygnięta, gdy przy wprowadzaniu decyzji w życie, wyłoniły się nowe trudności. Przedewszystkiem podstawowa płaca została ustalona z równoczesnym skasowaniem dodatk. wynagrodzeń, przybierających różne formy w poszczególnych okręgach. Oto poszczególne, łączące się z tym zagadnienia :
1/ w licznych kopalniach przyznawano górnikom dodatkowe wynagrodzenie za pracę w wodzie. Sam ją wykonywałem i wiem, jak ciężko jest cały dzień pracować brnąc w wodzie i w przemoczonej odzieży. Podstawowa płaca 5-ciu funtów stanowi wynagrodzenie za tę pracę, podobnie jak i za każdą inną. Skasowanie dodatków górnicy odczuli jako krzywdzące.
2/ Brak rozróżnienia między robotnikiem wykwalifikowanym a niewykwalifikowanym. Odpowiedzialność wykwalifikowanego jest jednak bez porównania większa. Chodzi tu zwłaszcza o elektrotechników, oraz wykonywujących naprawy, np. w sklepieniach, od czego zależy bezpieczeństwo pracy. Obecnie wszyscy bez różnicy mają otrzymywać identyczne

wynagrodzenie.
3/ W szeregu okolic górnicy otrzymywali część wynagrodzenia w naturze, mianowicie w postaci przydziałów węgla bezpłatnie, bądź też za niższe ceny. Teraz wynagrodzenia te się potrąca, tak, iż w połud.Walii naprzykład górnik otrzymuje tygod. na rękę 4 funty, 8 szylingów i 6 pensów.
4/ Sprawa wynagrodzenia akordowego.
Górnicy otrzymywali często premie za zwiększone wydobycie węgla. Obecnie wszyscy mają otrzymywać to samo wynagrodzenie bez względu na ilość wydobytego węgla.-
Oto kilka najważniejszych przyczyn obecnego niezadowolenia górników. Minister dla spraw materiałów opałowych, major Lloyd George zwołał niedawno konferencję przedsiębiorców i górników.
Tematem była sprawa przedłużenie ważności wspomnianego orzeczenia sądowego aż po lipiec 1948 r.-
Próbowałem wytłumaczyć kilka stron tego skomplikowanego zagadnienia. Należy jeszcze dodać, że praca górników odbywa się w warunkach wojennych, często bardzo była wykonywana w czasie nalotów, a jednak była tak wydatna, iż umożliwiła olbrzymi wysiłek produkcyjny W.Brytanii. Trzeba nadto pamiętać, że połowa górników, to ludzie, którzy już przekroczyli średni wiek. Wśród górników węgl. odsetek ludzi, liczących mniej niż 30 lat jest najniższy..
Zaraz z początkiem wojny bardzo wielu młodych ludzi zgłosiło się dobrowolnie do sił zbrojnych.-
W ub. tygodniu odwiedziłem w naszej rodzinnej wiosce mojego brata. Liczy on teraz 57 lat i wciąż jeszcze pracuje. Rozpoczął pracę w wieku 12-tu lat, a w czasie wojny światowej 3 lata był na froncie franc. Obecnie dzień w dzień o 5.30 rano udaje się do pracy, przebywa 4 mile drogi i wydobywa dziennie 5 ton węgla. Oto jeden z licznych przykładów.-
Musimy uwolnić tych ludzi od troski o przyszłość i odjąć im powody do żalu. Musimy otworzyć nowy

rozdział w dziejach ang. przemysłu węglowego. Teraz właśnie nadarza się ku temu niezwykła sposobność.

16.II.49

Londyn, dnia 16.III.44r., czwartek, kom.ang.poranny
Serwis zamorski i franc. europ.

Front śródz. : Odcinek V-ej armii pod Cassino był wczoraj terenem najgwałtowniejszego i najbardziej skoncentrowanego ataku lotn.-artyler., dotychczas wogóle podjętego na froncie śródz. Wczoraj rano rozpoczęła akcję lotnictwo sojusz. Wykonało ono nad miastem Cassino i pozycjami przyległymi 3000 lotów, wyrzucając 2500 ton bomb. Później artyleria sojusz. rozpoczęła gwałtowny ogień zaporowy. Miasto Cassino leży zupełnie w ruinach. Gdy po przygotowaniu artyler.-lotn. czołgi sojusz. przystąpiły do akcji, napotkały poza przeszkodami, przygotowanymi przez Niemców na dalsze w postaci niezliczonych lejów z wybuchu bomb i pocisków artyler. Również ulewny deszcze utrudniał działalność lądową. Miasto samo nie przedstawia wielkiego znaczenia dla Niemców, jednakowoż tuż obok przebiegają ich linje obronne. Zburzony już klasztor Cassino, na którym Niemcy mają swe pozycje, był również gwałtownie ostrzeliwany przez artyler. sojusz.
Opór myśliwców npl. słaby. Po natarciu czołgów na Cassino rozpoczęły się gwałtowne walki z Niemcami, którzy zaczęli się bronić ze swych schronów. Wg. relacji koresp. pod wieczór pole bitwy przypominało piekło. Część oddz. ameryk. została zastąpiona przez oddz. nowozelandzkie, należące do najlepszych w całej armii Imperium Bryt.-
Pod Anzio pojedynek artyler., oraz ostre utarczki patroli.-
Jugosławia : Z kwatery gł.gen.Tito donoszą, że ofenzywa niem., trwająca od tygodnia w Hercegowinie, została złamana. W Dalmacji sukcesy powstańców.- Lekkie jednostki mar. ang.zatopiły przy wybrzeżach jeden statek npl.-

Front zach.: Ub.nocy nalot RAF. na Niemcy i tereny okup. Brak jeszcze szczegółów, jednakowoż radiostacja w Frankfurcie w ciągu 3-ch godz.xxxxxx szereg razy powtarzała wiadomości o nalotach na szereg miejscowości w Niemczech, zwłaszcza w obecności silnej formacji w Niemczech połud.zach.-
Wczoraj w ciągu dnia siódmy w bież roku nalot ciężkich bombowców ameryk. na Brunszwik. Poraz pierwszy od tygodnia pojawiły się niem. myśliwce. Eskorta myśliwska zestrzeliła 36 aparatów npl., tracąc 6 własnych. Trzy ciężkie bombowce nie powróciły. Ilość myśliwców, zestrzelonych przez bombowce, jeszcze nieustalona.-
Wczoraj w ciągu dnia lotnictwo sojusz.atakowało przez siedem godz. objekty npl.we Francji i Belgii. Jeden myśliwiec nie powrócił, w bombowcach strat nie było.-
Ub.nocy krótki alarm lotn. w Londynie.-
Rosja : Oddz. II-ej armii ukraińskiej przekroczyły średni bieg Bohu, na dług. 60-ciu mil ang., posuwając się wgłąb pozycyj npl. przeciętnie o 12 mil ang. Zajęto około 100-tu miejscowości, w tej liczbie Trostianiec. Przednie formacje znajdują się już w odległ.20-tu mil ang. od Dniestru.
Rosjanie przeprawiali się przez Boh wszelkimi środkami, używając mostów pontonowych, tratw, a nawet beczek. Na przeciwległym wybrzeżu liczne przeszkody, które jednak zostały pokonane.-
W rej. Winnicy odzyskano około 50-ciu miejscowości. Winnica jest prawie że otoczona, od płn. i połud. Rosjanie zbliżyli się do miasta na odległ.14-tu mil ang., od wschodu na odległ.10-ciu mil.-
Pod Płoskirowem gwałtowne kontrataki niem., które jednak zostały odparte.-
Na płn. od Nikopola zdobyto dwie pozycje obronne, oraz oswobodzono 50 miejscowości. Jedna z przed. formacji, postępująca od strony Chersonia, jest oddalona od Nikopola już tylko o 13-cie mil ang.-

Dywizje niem.,otoczone na płn.wsch. od Nikopola, próbowały się wyłamać, jednakowoż Rosjanie zaatakowali je z trzech stron i porozbijali. Poszczególne formacje są likwidowane. Radio ros. wezwało Niemców do poddania się.-
W ciągu wtorku zniszczono na całym froncie 82 czołgi niem. i 45 samolotów.-
Rumunia : Ucieczka ludności z Bukowiny i Bessarabii przybiera coraz większe rozmiary. Pociągi zatłoczone.-
Finlandia : Brak jakichkolwiek urzęd.wiadomości co do stanowiska Finlandii wobec propozycyj ros. Ze Sztokholmu donoszą, że wczoraj na tajnym posiedzeniu parlamentu,po sprawozdaniu premiera, nastąpiła jednogodzinna debata, poczym postanowiono jednomyślnie przejść do spraw bież., co jest równoznaczne z votum zaufania dla rządu.-
Wg. tychże wiadomości parlament uchwalił 160-ciu głosami przeciw 40-tu odrzucenia warunków rozejmu. Radiostacja londyńska nadała ostatni apel do Finlandii o przyjęcie warunków. W Finlandii pozostaje już niewiele czasu i od niej tylko zależy, czy odrzucając warunki woli przyjąć na siebie konsekwencje totalnej wojny.-
W Londynie uważają warunki ros. naogół za umiarkowane.-
Ocean Spokojny : Na Nowej Gwinei w walkach lądowych w dalszym ciągu słaby opór japon.-
Czwarty dzień z rzędu nalot na Wewak, gdzie zrzucono 174 ton bomb. Z pośród 30-tu myśliwców npl. zniszczono 8.- Ponowny nalot na Rabaul i Kawieng.- Na wyspie Bougainville japon. próba przełamania się przez pierścień wojsk ameryk. nad Zatoką Augusta udaremniona. Zrzucono 120 ton bomb na pozycje japon.- Naloty na siedem baz japon. w archipelagach Marshalla i Carolinów, m.in.poraz pierwszy na wyspę Oroluk, położoną o 200 mil ang. na wsch. od Truk.-

Głównodowodzący floty sojusz. na Pacyfiku, admirał Nimitz powrócił do Pearl Harbour z Waszyngtonu po odbyciu szeregu ważnych konferencyj.-
Birma : Oddz. bryt. w płn. Birmie walczą już obecnie na terytorium japon. W ich skład wchodzą liczni żołnierze, mający za sobą kampanie pod Tobrukiem i na Krecie. Koresp. opisują nieprawdopodobne warunki terenowe. Drogi bywają nieraz za strome nawet dla mułów, tak, iż żołnierze muszą cały sprzęt przenosić na plecach. Szereg szczytów sięga 7000 stóp. Drogę utrudniają zarośle bambusowe, a nawet trawa dochodzi do 12-tu stóp. Przez osiem dni i nocy pochód odbywał się przy ulewnym deszczu przez rzeki błota. Przebywano na dobę 5,5 mil.-
Indje : Jeden z koresp. opisuje obecną armię indyjską. Na początku wojny ilość tubylczych żołnierzy indyjskich wynosiła 150.000, z czego z pod Singapoore stracono 80.000. Obecnie liczy ona 2.000.000. Są to wyłącznie ochotnicy. Organizacja armii stanowi jednak również experyment społeczny na wielką skalę. W odróżnieniu od okresu przedwojennego, przeważającą większość stanowią nie członkowie poszczególnych szczepów wojowniczych, ale zwyczajni chłopi, którzy poraz pierwszy w życiu opuścili swe wioski rodzinne. Wyszkolenie ich i nauczenie korzystania z nowoczesnego uzbrojenia stanowiło niezwykły wyczyn, zważywszy analfabetyzm, brak jakiejkolwiek styczności z techniką i wreszcie trudności językowe z powodu licznych narzeczy. W szkoleniu biorą wielki udział oficerowie hinduscy którzy ukończyli wyższą akademię wojsk., założoną w 1930 r. i odpowiadającą poziomem słynnej szkole ang. Sandhurst. Jeszcze w 1939 r. trzy czwarte armii rekrutowało się ze szczepów wojowniczych górali na granicy płn.zach. Obecnie 60% pochodzi z samego Pundżabu, a reszta z innych prowincyj rolniczych, przeważnie z Madrasu. Cała kawaleria jest zmotoryzowana.

Precyzja artylerii dorównuje najlepszym wynikom armii ang. Obsada czołgów wyłącznie hinduska. Żołnierz naogół uczy się powoli, ale stanowi wzór dyscypliny.-

Anglia : Znaczna poprawa sytuacji strajkowej w połud. Walii. Z końcem tygodnia przypuszczalnie wszyscy górnicy będą już pracowali.-
Min.produkcji lotn. Cripps oznajmił, że ang.przemysł lotn. nie ustępuje żadnemu na świecie. Samolotów bojowych będzie się budowało nieco mniej, ale z większą nośnością. Przy samej produkcji najcięższych bombowców "Lancaster" zredukowano czas fabrykacji o 38%. Ilość kobiet zatrudnionych w przemyśle lotn. wzrosła od początku wojny o 500%. Stanowią one obecnie 40% załóg robotn. przyczym znaczna ilość pracuje tylko przez część czasu. W jednej z fabryk, w której wszystkie kobiety pracują na tego rodzaju częste zmiany , przeciętny wiek zatrudnionych kobiet wynosi od 45 do 50 lat. Przyszłe lotnictwo cywil. będzie korzystało z siedmiu typów samolotów, m.in. z rewelacyjnego typu transportowca, piruszanego systemem rakietowym bez śmigła.-

Sprawy polskie : W USA. przekazano marynarce polskiej pięć statków handl. Przy tej sposobności admirał Leahy złożył hołd wielkim usługum, jakie mar. polska oddała narodom zjednoczonym.-
Polskie władze podziemne skazały na śmierć 14-tu strażników w Oświęcimiu, oraz dwóch wysokich funkcjonariuszy z urzędów pracy. Wyroki wykonano.-

Portugalia : Dziennik " Voz " występuje z oburzeniem przeciwko propagandzie niem., nie cofającej się przed rozrzucaniem ulotek w kościołach w czasie nabożeństw.-

Hiszpania : Radio hiszpańskie stwierdza analogię sytuacji Niemiec i Japonii, zmuszonych do defenzywy po zagarnięciu więcej obszarów, niż mogły strawić.-

Londyn, dnia 16.III.44., czwartek. Kom. ang. wieczorny
Serwis krajowy.-

Front zach.: Ub. nocy został wykonany największy ze wszystkich nalotów, jakie dotychczas wogóle przeprowadzono. Tysiąc ciężkich bombowców RAF. zaatakowało Niemcy płn.zach., połud. i objekty we Francji, zrzucając łącznie 3000 ton bomb. Należy przypomnieć, że w czasie nalotu na Kolonię w r.1942, gdy uczestniczyło również 1000 bombowców, zrzucono połowę mniej, mianowicie 1500 ton bomb. Powód tkwił w tym, że w nalocie na Kolonię brały udział liczne bombowce dwusilnikowe, podczas gdy w ostatnim uczestniczyły ciężkie czteromotorowe o większej nośności. Głównym celem ataku był Sttutgart. Pozatym atakowano Monachium i inne cele w Niemczech płn.zach., we Francji zaś Amiens. Niem. myśliwce wytężyły wszystkie siły, by obronić Sttutgart. Walki toczyły się przez całą drogę w obu kierunkach. Jeden z lotników donosi, że miało się wrażenie, jak gdyby wszystkie myśliwce niem. z jednej, a bombowce ang. z drugiej strony wydały sobie walną bitwę.
Ogółem nie powróciło 40 bombowców, co stanowi odsetek niezwykle niski.-
Rosja : Ogłoszony dwie godz. temu spec. rozkaz Stalina donosi, że II-ga armia ukraińska gen. Koniewa sforsowała wczoraj na szerokim froncie środkowy Boh i przecięła jeszcze w jednym miejscu linję kolej. Odesa-Lwów, zajmując stację kolej. Wapniarkę / 20 mil ang. na połud.zach. od Brasławia, w punkcie odgałęzienia bocznej linii w kier. Gajszyna/. Jak wiadomo odcinek między Płoskirowem a Tarnopolem już został w kilku punktach przecięty. Siły Mansteina zostały obecnie przecięte na dwie części.-

Kom.zwycz.donosi o odparciu kontrataków niem. pod Winnicą. Wszystkie drogi kolej.z Winnicy zostały przecięte.-
Dalsze postępy pod Kirowogradem, gdzie oddz. ros. posunęły się o 30-35 mil ang. na połud. i połud.zach. od miasta.-
Otoczone na płn.wsch.od Nikołajewska dywizje niem. zostały zlikwidowane.-
Finlandia : Wciąż jeszcze brak urzęd.wiadomości co do stanowiska Finlandii co do propozycyj ros. Prez.Roosevelt na konferencji pras. dał wyraz swej osobistej nadziei, że Finlandia odłączy się od wojny. Jest rzeczą nienaturalną, że Finlandia jest partnerem Niemiec hitlerowskich. Jestem pewny, iż wyrażam uczucie całej Ameryki, wypowiadając przekonanie, że Finlandia wykorzysta obecną sposobność.-
Front śródz.: Czołgi sojusz. wdarły się głęboko do Cassino, gdzie wciąż jeszcze Niemcy stawiają zacięty opór. Ciężkie moździerze niem. ostrzeliwują drogi, prowadzące do miasta.-
Na przyczółku pod Anzio sojusznicy zdobyli dwie umoc. pozycje npl. Dziś nad ranem ciężkie bombowce " Wellington" i "Liberator" zaatakowały dworzec towar.w Sofii, zrzucając bomby dwutonowe
Anglia : Przedstawiciel federacji górników oznajmił o dalszych obradach, zmierzających do uproszczenia i ujednolicenia systemu wynagrodzeń za pracę z zapewnieniem bodźca za zwiększenie wydajności. 90% górników powróciło już do pracy.-
W Izbie Gmin prem.Churchilla interpelowano w sprawie produkcji czołgów, oraz Karty Atlantyckiej. Poseł partii pracy Stokes zapytał premiera, co rząd zamierza podjąć w związku z niedopisywaniem czołgów na polu walki i marnotrastwem, z jakim odbywa się ich produkcja.

Prem.Churchill w odpowiedzi zastrzegł się przeci imputowaniu wrażenia, jakoby ang. czołgi zawodzi ły. W czekających nas wielkich walkach okaże się, że wytrzymają porównanie z najlepszymi czołgami.-
Poseł zaznaczył, że opiera się na informacjach oficerów, którzy uczestniczyli w kampanii w Płn.Afryce, a później w walkach pod Anzio.-
[illegible]
Premier zaznaczył w odpowiedzi, że sprawa będzie omówiona na tajnym posiedzeniu.-
Poseł socjalistycz.Rhys Davies zreferował interpelację w sprawie Karty Atlantyckiej.
Interpelacja została podpisana przez 70-ciu posłów, przeważnie socjalistów, ale również niezależnych, liberalnych, członków niezależnej partii pracy, oraz radykalnego ugrupowania "Commenwealth". Interpelacja podkreśla zaniepokojenie, jakie zostało spowodowane ostat. oświadczeniami na temat Karty Atlantyckiej. Oświadczenia te wyłączają od korzystania z zasad Karty Niemcy, oraz nasuwają przypuszczenie, że także w stosunku do innych narodów zasady Karty Atlantyckiej ulegną ograniczeniu. Wspomniane oświadczenia wywołały przygnębienie w licznych krajach sojusz., o ile zaś chodzi o Niemcy, to powstaje obawa, że wyłączenie stosowania zasad Karty do Niemiec tylko jeszcze wzmocni poparcie dla obecnego kierownictwa Niemiec ze strony ludności.
Prem.Churchill zaznaczył w odpowiedzi, że obecnie nie istnieje urzęd. opozycja partyjna w stosunku do rządu i w związku z tym rząd gotów jest wspomnianą interpelację rozpatrzyć i otworzyć nad nią debatę tylko pod warunkiem, że zostanie formalnie zgłoszona, jako votum nieufności dla rządu.-

Londyn,dnia 17.III.44r.,piątek. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach.: Ub.nocy nalot RAF. na tereny okup. Brak jeszcze szczegółów.-
Wczoraj w ciągu dnia bardzo silna formacja ciężkich bombowców ameryk. atakowała Niemcy połud. zach. Opór niem. myśliwców b.zacięty.
Eskortujące myśliwce zestrzeliły 76 myśliwców niem. Ilość zestrzelona przez bombowce jeszcze nieustalona.- Straty własne : 22 bombowce i 13 myśliwców.-
Wczoraj w ciągu dnia naloty sojusz. na Francję płn. Cztery samoloty nie powróciły.-
Ang. min.lotnictwa ogłosiło dane w sprawie działalności RAF. Od maja 1940 r. do końca ub.r. RAF. zrzuciła na tereny npl. na zach.Europy 246.225 ton bomb, z czego na samą Rzeszę 203.300 ton. W r.1942 zrzucono na samą Rzeszę 45.285 ton, w r.1943 - 136.300 ton.-
Front śródz.: Pod Cassino oddz. sojusz. wdzierają się na wzgórza w pobliżu klasztoru, gdzie Niemcy pozakładali posterunki obserwac., dzięki którym ich artyleria poczyniła tyle szkód sojusznikom Likwidowanie gniazd obserwac. odbywa się powoli i od wierzchołka wciąż jeszcze dzieli sojuszników znaczna odległość.- W samym Cassino opór niem. w dalszym ciągu zaciekły. Wg. nieurzęd. doniesień trzy czwarte miasta znajdują się w rękach sojusz-ników.-
Koresp. stwierdzają, że Kesserling jest zdecydowany na wszystko, byle tylko nie dopuścić sojuszników do sforsowania doliny rzeki Liry.-
Pod Anzio bez zmian.-

Jugosławia : W czasopiśmie " Nowa Jugosławia" gen.Tito zamieścił artykuł, w którym wzywa aljantów, by uznali go za legalny rząd Jugosławii.-
Rosja : II armia gen.Koniewa sforsówała rzekę Boh na dług.100-tu km. Przy zdobyciu Wapniarki zdobyto dwa pociągi wojsk., wyładowane amunicją. Na 60 km. na zach. od Żmerynki zdobyto miejscowość Niemirow. Przed. formacje ros. znajdują się w odległ.tylko 45-ciu km. od Dniestru. Dzięki zdobyciu miejscowości Słobódka,zostało również przecięte jedno połączenie z Rumunią, przebiegające na połud. zach. od linii Odesa-Lwów.-
Pod Kirowogradem odyskano 65 miejscowości.-
Na płn.od Nikopola i w odległ.25-ciu km. od Odesy zdobyto miejscowość Nowaja-Odesa.-
Finlandia : Król Gustaw szwedzki wysłał list do marszałka Mannerheima, w którym stwierdza, iż popiera stanowisko rządu szwedzkiego w sprawie rokowań finlandzko-ros.-
Dziś zbiera się komisja spraw zagr. senatu szwedzkiego.-
Ocean Spokojny : Oddz. ameryk. wylądowały na wyspie Manus, największej w całym archipelagu Admiralicji. Desant został wykonany pod osłoną artylerii okręt., oraz lądowej, stacjonowanej na zajętych niedawno dwóch wyspach sąsiednich. Amerykanie użyli również dział rakietowych. Oddz., które wylądowały znajdują się już tylko w odległ. pół mili od lotniska. Opór japon.słaby.-
W dwóch atakach na pozycje japon. pod Zatoką Augusty na wyspie Bougainville Japończycy stracili 1200 zabitych.-
Nalot ameryk. na bazę japon. na wyspie Turk.-
Kanada : Został podpisany układ o wzajemnej pomocy między Kanadą, Australią, W.Brytanią i Rosją. W zwiazku z tym komentator radia bryt. podkreśla zdumiewającą wydajność przemysłu kand. Mimo nielicznej ludności Kanada zajmuje czwarte miejsce po USA.

W.Brytanii i Rosji. Jest to wyczyn,tymbardziej zasługujący na podkreślenie, że w chwili wybuchu wojny Kanada nie miała prawie żadnego przemysłu wojennego. W ciągu pierwszych 4-ch lat wojny ogólna wartość wyprodukowanego materiału wynosi 1250 miljonów funtów ster. Z końcem tego roku dojdzie do dwóch miljardów. Produkcja floty handl. wynosi około 6-ciu statków tygodniowo. Samej Rosji Kanada dostarczyła 2100 czołgów.. Jej siły zbrojne liczą 800.000 ludzi, mar.handl. 40.000.-

Francja : Amb.ang.w USA. Lord Halifax, przemawiając przy odsłonięciu tablicy pamiątkowej ku czci jednego z uczonych franc.,wyraził hołd bohaterstwu Francuzów zarówno na polach walki, jak i wewnątrz samego kraju, oraz przekonaniu, że z wojny wyjdzie Francja wolna i silna, która obejmie rolę, jaka jej się słusznie należy w Europie i świecie. Leży to w interesie nietylko Francji samej, ale również i W.Brytanii.-

W dniu 15 stycznia odbyło się zebranie Izby Adwokackiej w Paryżu, na którym dziekan oświadczył, że z polecenia władz niem. adwokaci są zwolnieni z obowiązku zachowania w tajemnicy tego co im powierzyli ich klijenci. Oświadczenie to spotkało się z powszechną krytyką. Izba paryska zajmuje honorowe miejsce z powodu swego nieugiętego stanowiska. Czterech członków Izby zostało dotąd przez Niemców rozstrzelanych a 50-ciu wywiezionych do obozów koncentracyjnych.-

Berno Szwajcarskie, piątek dnia 17.III.44r. prof. v.Saliss z przeglądu tygodniowego.

Niem. koła same przyznają, że anglo-ameryk.ofenzywa lotnicza przybiera na gwałtowności. W kołach sojusz. w Londynie oświadczono, iż przewiduje się, że w ciągu następnych 30-60 dni uda się doprowadzić do załamania się niem. potęgi powietrz. W ten sposób inwazja sojusz. na kontynent zostałaby podjęta w warunkach zupełnej przewagi powietrz., co, jak wiadomo z doświadczeń samych Niemiec na początku wojny. stanowi istotny warunek powodzenia. Po stronie niem. widoczna jest tendencja zarezerwowania jaknnajwiększej ilości lotnictwa do obrony przed inwazją. Niezależnie od tego również naloty niem. na Anglię ostatnio się wzmogły. Ofiary wskutek niem. ataków lotn. w ub.miesiącu były najwyższe, jakie Anglia poniosła od maja 41r. Tych nalotów nie można jednak porównywać z nalotami aljanckimi na Niemcy. Podczas dziennych operacyj, przeprowadzonych we czwartek, sojusznicy zrzucili ogółem 3000 ton bomb, z tego 2300 na Sttutgart, przyczym w ataku brało udział 1200 bombowców. Wobec utraty 40 maszyn odsetek strat sięga tylko 3,5%.-
W dziedzinie politycznej wciąż jeszcze rokowania między Finlandią a Rosją w największym stopniu pochłaniają uwagę opinii publicznej. Większość opinii finlandzkiej zajęła stanowisko, iż warunki ros. w swej pierwotnej formie są zbyt twarde. Jest rzeczą charakterystyczną, że linja podziału przebiega wpoprzek zarówno poszczególnych partyj politycz., jak i ugrupowań społecz., nie pokrywając się z partyjną i klasową linją podziału. Najbardziej charakterystycznego podziału dostarcza partia socjalno-demokratyczna. Większość partii popiera punkt widzenia min. skarbu Tannera, iż warunki nie nadają się do przyjęcia, natomiast lewe skrzydło jest za ich przyjęciem.

Wśród ugrupowań chłopskich, młodzieży studenckiej młodych oficerów, większość jest przeciwko przyjęciu warunków. W Szwecji zarówno przedstawiciele przemysłu, a zwłaszcza bankowości, jak i liczne koła socjalno-demokratyczne nie szczędzą wysiłków w kierunku doprowadzenia do porozumienia. Ostatnia uchwała parlamentu fińskiego, postanawiająca po rozprawie nad sprawozdaniem rządowym przejścia do spraw bież. oznacza wyrażenia rządowi zaufania i pozostawienia mu swobodnej decyzji, co w zasadzie jest jednak równoznaczne z odrzuceniem warunków ros. Wg. wiarygodnych informacyj Rosjanie zakreślili rządowi fińskiemu termin do soboty wieczór. Do wysiłków pośrednictwa przyłączył się ostatnio również sam król szwedzki, usiłując nakłonić Rosję do ustępliwości.-

Londyn, sobota, dnia 18.III.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Dztwo ros. podjęło nowe uderzenie, tym razem na lewe skrzydło niem. I-sza armia ukraińska zajęła Dubno, o czym wczoraj wieczorem doniósł spec. rozkaz Stalina, ogłoszony przy salwach dział moskiewskich. Uderzenie to zwraca się w kier. Lwowa. Oddz., które zajęły Dubno, opanowały również Demidówkę, położoną o 30 km. na zachód i tworzą obecnie rodzaj wachlarza, rozprzestrzaniającego się na 18 mil/ang.-
Armia gen.Koniewa posuwa się na froncie dług. 30-tu mil ang. na odcinku Wapniarki. Zdobyto dwie miejscowości, oddalone o 10 mil ang.od Dniestru, który znajduje się już częściowo w zasięgu ogniu artylerii ros., a wg. doniesień koresp.patrole dotarły już do brzegów Dniestru.

Na połud. od Winnicy Bob przekroczony na znacznej dług., walki toczą się bezpośrednio pod Żmerynką. Została zajęta miejscowość Krzyżopol na linii kolej.Lwów-Odesa o 20 km. na połud. wschód od Wapniarki.-
Na całym froncie od Winnicy po Morze Czarne odzyskano 300 miejscowości. Na połud. zach. od Kirowogradu zdobyto Nowoukrainkę.-
Natarcie na Nikołajewsk postępuje od połud.wsch. i płn.zach. Rosjanie dotarli na odległ.15 mil od połud. wschodu.-
Radio Moskwa ogłosiło, że oswobodzono dotychczas 358.000 mtr2., to znaczy dwie trzecie pówierzchni Rzeszy niem.-
Rumunia : Dztwo rumuńskie przygotowuje formację mniejszych jednostek morskich w celu ewakuowania oddz. rumuńskich z Krymu.-
Koresp. "Times'a" w Ankarze omawia ostat.oświadczenie prez.Benesza na temat stanowiska Rosji wobec Bałkanów. Wszyscy traktują je, jako ofertę pokojową Rosji pod adresem Rumunii. Jeśli rząd rumuński nie weźmie jej pod uwagę, skutki mogą być katastrofalne.-
Węgry : Władze niem.oznajmiły, że wymiana handl. między Węgrami a Europą zach. i płn., mianowicie Francją, Belgią, Holandią, Danią i Szwecją będzie mogła się odbywać jedynie za uprzednią zgodą Berlina.-
Finlandia : Wg. wiadomości ze Sztokholmu rząd szwedzki wręczył wczoraj odpowiedź rządu fińskiego poselstwu ros. w Sztokholmie.-
Prasa fińska stwierdza zamiar Finlandii prowadzenia dalszych rokowań, zaznacza jednak zarazem, że warunki ros. w obec. brzmieniu nie są do przyjęcia.-
Prez.Roosevelt oświadczył na konferencji pras., że stosunki USA. z Finlandią opierają się na status quo.- Sekretarz Stanu Hull oświadczył wczoraj, że wystąpienie króla Gustawa jest tej samej

natury, co wystąpienie USA. Dodał on, że z punktu widzenia USA. czynnikiem dominującym jest sojusz Finlandii z Niemcami.-

Francja : Trybunał kasacyjny odrzucił skargę kasacyjną b.ministra Pucheu, skazanego przez trybunał wojsk. w Algerze na karę śmierci.-

Prez.Roosevelt oświadczył na konferencji pras., że poinformował rząd W.Brytanii i Rosji co do formuły, jaką rząd USA. zamierza ująć swój stosunek z Franc. Komitetem Wyzwobodzenia Narodowego. Formuły tej prezydent nie może narazie ujawnić.-

Ocean Spokojny : Oddz. ameryk. na wyspie Manus opanowały lotnisko.- W czasie ostat.ataku japon. na wybrzeżu Zatoki Augusty na wyspie Bougainville, wykonanego w poniedziałek, Japończycy ponieśli największe straty. Był to końcowy atak w serii natarć trwających przez tydzień. Na polu bitwy naliczono 1100 trupów japon. Wg. urzęd. kom. Japończycy zostali zdziesiątkowani i straty ich są niewątpliwie wielokrotnie większe.-

Ameryk. "Liberator'y" wykonały lot dług. 2000 mil ang. w obu kier., atakując lotniska na wyspie Bari, oraz Surabaya na Jawie. Nalot na tę drugą miejscowość zupełnie zaskoczył Japończyków, którzy pogasili światła dopiero po zakończeniu nalotu. Wszystkie samoloty powróciły.-

Birma : Została nadesłana pierwsza relacja z desantu powietrz., wykonanego w płn.Birmie na wsch.od rzeki Irrawadi na 100 mil ang. poza linjami japon. Koresp. opisuje, że wysadzanie piech.powietrz.trwało około tygodnia. Najpierw nadciągnęły szybowce, później zaś samoloty transport. Japończycy w najmniejszym stopniu nie przeszkadzali lądowaniom. O ich rozmiarach świadczy najlepiej fakt, że co trzy minuty lądował jeden transportowiec. Nie obeszło się bez ofiar w ludziach, zwłaszcza przy lądowaniu szybowców na terenach zarośniętych.

Silne oddz., które w ten sposób wylądowały, przysparzają obecnie Japończykom potężnych trudności.-

Front środz.: Pod Cassino artyleria niem. zasypuje setkami pocisków linje sojusz.
Na zach. od miasta postępy zadawalające. W samym mieście, którego większa część została opanowana przez oddz. nowozelandzkie trwają w dalszym ciągu zacięte walki wręcz w ruinach budynków.-
Pod Anzio pojedynek artyleryjski.-
Lotn. sojusz.wykonało w czwartek 1100 lotów, atakując m.in. linję kolej. do Rzymu, urządzenia port. w Livorno, oraz żeglugę npl. na Morzu Tyrreńskim.- Wczoraj w ciągu dnia Wiedeń przeżył pierwszy nalot w ciągu obecnej wojny. Został on wykonany przez ciężkie bombowce ameryk. z baz włoskich. Ponadto zaatakowały one Bleiburg na 40 km. na wsch.od Celowca /Klagenfurt/. Wiedeń ma wielkie znaczenie, jako ośrodek kolej., port rzeczny i ośrodek przemysłu woj. W Wiedniu silny ogień artylerii p.lotn. opór myśliwców słaby.-
RAF. wykonała drugi w ciągu 24-ch godz.nalot na Sofię. Ogień artylerii p.lotn.słaby.-

Jugosławia : Ameryk."latające fortece" zaatakowały port w Szybeniku.-
Z kwatery gł.gen.Tito donoszą, o wysadzeniu w powietrze 5-ciu npl. pociągów wojsk. w Czarnogórze i Słowenii, w tym jednego pancernego.-

Front zach.: Ub.nocy radio Frankfurt doniósło o nalocie na Nadrenię. Ze źródeł sojusz. brak jeszcze wiadomości.- Wczoraj w ciągu dnia naloty na Francję płn., m.in. węzeł kolej. o 30 mil ang. na płn. od Paryża, na Belgię i Holandię.- Ub.nocy trzeci w ciągu tygodnia nalot niem. na Londyn. Formacja npl.nieliczna.

W nocy z czwartku na piątek RAF.zaatakowała fabrykę opon Michelin w Clermont Ferrand.
Inne formacje wykonały drugi z rzędu nalot na Amiens, oraz na różne objekty w Niemczech zach.
Wszystkie samoloty powróciły.-
W czwartek w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk. zaatakowały w połud. Niemczech Ulm / na zach.od Augsburga i Friedrichshaven. Straty ameryk.34 bombowce, straty niem.125 samolotów.-
Kanada : Min. uzbrojenia wystąpił z wnioskiem, by po wojnie utworzono międzynarodowy organ, któryby sprawował kierownictwo nad międzynarodową żeglugą powierz., w szczególności ułatwił komunikacją powietrz., zapewnił sprawiedliwy rozdział ciężarów i przyczynił się w ten sposób so stworzenia trwałego systemu bezpieczeństwa międzynarodowego. Kanada niebawem przystąpi do budowania samolotów transport. na okres powojenny.-
Anglia : W najbliższej przyszłości zostaną podjęte prace nad przystosowaniem lotniczych i morskich baz na Bliskim Wschodzie do przerzucenia lotnictwa na Daleki Wschód po pobiciu Niemiec.
Do Australii i Nowej Zelandii udaje się delegacja parlamentarzystów ang. w celu omówienia wspólnych problemów.-
Sprawy polskie : Z polecenia kierownictwa ruchu podziemnego zostało zabitych 3-ch funkcjonariuszy niem, sprawujących ochronę kolei żelaznych.-

Z komentarza do komunikatu.

Bitwa o Cassino zbliża się do zwycięskiego końca. Jej długotrwałość nie jednego rozczarowała.
W znacznej mierze oporowi niem. sprzyjała fatalna pogoda, najwięcej jednak warunki terenowe, uniemożliwiające oskrzydlenie pozycyj npl., czy też zajścia ich od tyłu, co stanowi najważniejszą cechę kampanii w Rosji, czy też dawniej walk w Tunisie.-

Przypomnijmy sobie, jak w Tunisie utknęliśmy pod Enfidaville i potym nastąpił okres dłuższego zastoju, zakończony jednak zwycięstwem.
Walki pod Cassino wskazały raz jeszcze ogromne znaczenie przygotowania artyler. i lotniczego, zarazem jednak wykazały nieodzowność piechoty. Dzięki przygotowaniu artyler.nasza piechota walczy jednak z npl. wręcz, zamiast dopiero mozolnie zdobywać umocnienia. Dopiero z chwilą dotarcia do Frosinono / na płn. zach. od Cassino/, droga do Rzymu stanie przed nami otworem.-
W Rosji sforsowanie Bohu przekreśliło niem.rachuby na wykorzystanie tej rzeki, jako bariery, chroniącej odwrót na Dniestr i zreorganizowania nad Dniestrem nadwyrężonych dywizyj. W razie dotarcia do Karpat dług. niem. linij zostanie skrócona na jedną czwartą wzgl.nawet jedną szóstą co niewątpliwie przyniesie Niemcom pewną ulgę.-

Londyn,niedziela,dnia 19.III.44r.Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Rosja : Wzdłuż całego frontu, liczącego 600 km. dług., od Dubna aż po Nikopol wszystkie trzy armie ros.odnoszą zwycięstwa.-
I-sza armia marszałka Żukowa, posuwając się wachlarzowato na zach. i połud.zach. od Dubna w kier. Lwowa grozi okrążeniem Tarnopola. Przednie straże znajdują się już o 90 km. od Lwowa. Powyżej Winnicy został sforsowany Boh i zdobyta Żmerynka.-
Na środkowym odcinku ukraińskim II-ga armia gen.Koniewa dotarła do Dniestru, stanowiącego granicę Bessarabii i zdobyła Jampol, ponadto zaś dalszych 100 miejscowości między linją kolej.Odesa-Lwów, a dawną granicą rumuńską. W ciągu 8-miu dni Rosjanie przebyli od Humania 160 km. Środkowy Boh został sforsowany, mimo, iż był ufortyfikowany przez Niemców.-
Spec. rozkaz Stalina doniósł o klęsce VI-ej armii niem., otoczonej na środku między Nikopolem a Krzywym Rogiem. Zostało zupełnie rozbitych 10 dywizyj niem., a dalszych 11 zostało tak zdezorganizowanych, że narazie straciły całą wartość bojową. W okresie od 6 do 16 marca Niemcy stracili tutaj:37.000 zabitych i 13/jeńców, ponadto 1200 dział, 200 dział zmotoryzowanych, 270 czołgów i 16.000 pojazdów mechanicznych. Znaczną ilość sprzętu Rosjanie zdobyli.-
Omawiając sytuację na froncie, ros. "Prawda" stwierdza, że armia niem. stoi nad brzegiem przepaści.-
Komentator radia bryt. streszcza również charakterystyczne głosy dzisiejszej prasy londyńskiej. Korespondent wojsk. tygodnika "Observer" zamieszcza swe rozważania pod nagłówkiem : "Niemcy przegrali wojnę w Rosji".- Komentator przypomina znany fakt braku rezerw, wskutek czego Niemcy nie mogą skupić dostatecznej ilości wojsk nad Dniestrem, który zresztą wskutek wijącego się biegu przedstawia

niedogodną linję obronną. Również Prut nie nadaje się za podstawę stabilizacji frontu, co najwyżej do prowadzenia akcji opóźniającej.
Niemcy zapewne się oprą dopiero o Karpaty, coprawda oznacza stratę Rumunii ze złożami naft. w Ploesti, oraz wzrastające zagrożenie tyłów z powodu niechybnego efektu, jaki musi wywrzeć nadciąganie wojsk ros.,zwiększając niepewność sojusznika węgierskiego i opór w Czechach.
Jest rzeczą bardzo prawdopodobną, że także dalej ku północy nastąpi niebawem ożywienie frontu i Rosjanie uderzą poprzez bagna Prypeci na Brześć Litewski i Warszawę. W międzyczasie na północy Rosjanie spokojnie konsolidują swe pozycje na pograniczu państw bałtyckich. Wyczekują zarazem skutków swoich sukcesów w odniesieniu do Finlandii, a z drugiej strony wyników, jakie w stosunku do Węgier i Rumunii, a zwłaszcza pobratymców słowiańskich Bułgarii wywrą umiarkowane warunki, zaproponowane Finlandii.-
Rumunia : Wczoraj ogłoszono w Londynie ważną enuncjację. Stwierdza ona, że dla Rumunii jest zupełnie niepotrzebne granie na zwłokę. Jeśli ona natychmiast nie zerwie z Niemcami, straci wszelką swobodę działania.-
Finlandia : W Moskwie jest oczekiwana druga odpowiedź Finlandii. Koresp. dyplomatycz."Times`a" stwierdza, że przypuszczalnie odpowiedź ani nie przyjmuje, ani też nie odrzuca warunków ros. Niewiadomo, czy odpowiedź finlandzka jest korzystniejsza, niż poprzednia, udzielona dwa tygodnie tymu.-
Szwedzkie min. spraw zagr.w urzęd. deklaracji stwierdza, że król Gustaw w depeszy do prezydent Finlandii Mannerheima doradzał mu, by nie zrywał kontaktu z Moskwą.-

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia potężna formacja lotnictwa USA., licząca przeszło 1500 maszyn i złożona mniejwięcej w połowie z ciężkich bombowców, a w połowiex z eskortujących myśliwców atakowała Augsburg, Friedrichshaven, ponadto Lechweld i Lantzburg na zach. od Monachium, oraz Oberschbeden na płn.wschód od Kassel. Celem natarcia były ośrodkiprzemysłu lotn. i lotniska. Silny opór myśliwców npl., które atakowały w grupach po 25-30 maszyn. Zestrzelono 39 myśliwców niem., straty własne:43 bombowce i 10 myśliwców. Jak się okazuje, 14 z pośród wymienionych 43-ch bombowców ameryk. lądowało przymusowo w Szwajcarii.-
Wczoraj w ciągu dnia śred. bombowce atakowały objekty militarne w Francji, a lekkie bombowce "Moskito" fabrykę przyrządów precyzyjnych w Hengelö / 10 km.od granicy belgijskiej/. Trzy bombowce nie powróciły.-
Ub.nocy nalot silnej formacji RAF. na Niemcy.-
Głównym celem był Frankfurt n/Menem.-
Komentatór radia bryt. przypomina główne trzy cele ofenzywy powietrz. sojuszników :
1/ zniszczenie niem. miast przemysłowych,
2/ zniszczenie przemysłu lotn., zwłaszcza wytwórni aparatów myśliwskich,
3/ zniszczenie niem. lotnictwa w walkach powietrz.
Koresp.wojsk."Observer'a" w związku z tym podkreśla, że, skutki osiągnięcia tych celów staną się widoczne dopiero w chwili, gdy Niemcy staną się przedmiotem równoczesnego wielkiego natarcia od wschodu, zachodu i południa, uzgodnionego między sojusznikami w Teheranie. Wielkie naloty strategiczne nie powinny przesłaniać nam mniej efektownych działań, jak naloty na lotniska w Holandii, Belgii i Francji. Unieruchomienie lotnisk jest niezbędnym warunkiem inwazji. W tym świetle ofenzywa powietrz. okazuje się dobrze skoordynowana z

ofenzywę roz. na Bob i niebawem może czekającą Niemców ofenzywą na Warszawę. Jeśli chodzi o Bałkany, to nie wdając się w rozważania, czy zostanie tam podjęta ofenzywa anglo-ameryk., stwierdzić należy, że już teraz korzystamy wydatnie z portów we Włoszech, by przesyłać dostawy oddz. greckim i jugosłowiańskim.-

Francja : W pierwszej połowie bież.mies. Francja była widownią niem. prowokacji. Samoloty niem. rozrzuciły ulotki, wzywające Francuzów do powstania, jak tylko dowiedzą się o lądowaniu sojuszników bez czekania na osobne wezwanie. Chodzi oczywiście o przedwczesne zdekonspirowanie franc. ośrodków oporu.-

Przemawiając przed Tymczas.Zgromadz.Narod. w Algerze gen. de Gaulle oświadczył, że 14% ludności Imperium Franc. bierze udział w wojnie, korzystając z uzbrojenia, dostarczonego przez W.Brytanię, USA. i Rosję.- Min.Pierre Cot udał się do Moskwy w spec. misji której natura nie została jednak ujawniona.-

Front śródz.: Całe Cassino opanowane przez oddz. nowozelandzkie. z wyjątkiem dwóch umocnień na zach. przedmieściach, gdzie Niemcy stawiają jeszcze zacięty opór. Na zboczu góry Cassino walczą górale hinduscy, t.zw."Ghurkas", którym wobec ostrzeliwania zbocza zrzuca się dostawy na spadochronach.-Ożywiona działalność lotnictwa sojusz., które w płn. wsch. Włoszech atakowały pięć lotniks w okręgu Udine iTriestu. Straty npl. 48 myśliwców, przeważnie zniszczonych na ziemi, straty własne 9.

Anglia : Urzęd.kom.opisuje wprowadzenie dział rakiet.p.lotn. do armii ang. Badania rozpoczęto jeszcze siedem lat temu. Poraz pierwszy zastosowano działa w kwietniu 1941 r. przeciw nisko lecącym bombowcom nurkowym, później zaś przystosowano je również do ostrzeliwania wysoko lecących samolotów.-

Szczegóły konstrukcji podano do wiadomości rządowi USA.-
Birma : Oddz. bryt.i indyjskie, które lądowały z powietrza na tyłach japon. w płn.Birmie przecięły połączenia między płn. a płd. armią japon. Przez całe dwa tygodnie od chwili desantu Japończycy zupełnie nie przeciwdziałali.-

Londyn, poniedziałek, dnia 20.III.44r.Kom.ang poranny.Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Ogłoszony wczoraj kom. spec.donosi o dalszych piorunujących postępach armii ros. Szybkość i rozmach ofenzywy ros.na Ukrainie są bez precedensu. Na 40 km. na południe od Dubna Rosjanie zdobyli Krzemieniec, stanowiący naturalną fortecę. Między Krzemieńcem a Lwowem odzyskano szereg miejscowości.-
Z Berlina donoszą, że prawe skrzydło armii gen. Żukowa dotarło do Kowla. Do tej pory Rosjanie nic nie donieśli o dalszych postępach poza Łuck.-
Lewe skrzydło armii gen. Żukowa dotarło do przedmieści Mohylewa Podolskiego. Dawna granica rumuńska została osiągnięta na przestrzeni 100 km. lewego brzegu Dniestru, ponadto zaś na dług. 50-ciu km. Dniestr został sforsowany i zdobyto 40 miejscowości, w tej liczbie jedno z głównych miast Bessarabii, Soroki. Odwrót npl' tak szybki, że Niemcy nie mieli czasu na poniszczenie mostów i dróg.-
W pobliżu Bracławia została zlikwidowana grupa rumuńska, która straciła:4000 zabitych, 800 jeńców i 150 dział.-
Na połud. odzyskano 200 miejscowości. Nikopol jest bezpośrednio zagrożony.- Nikolajew?

Niemcy wycofują część swych jednostek statkami przybrzeżnymi.-
Omawiając przebieg walk, dzisiejsza " News Chronicle" stwierdza : " Mamy przed sobą obraz potężnej armii w stanie rozkładu."Inne pismo zaznacza : Manstein ma przed sobą już tylko jedno zadanie, mianowicie wyratowanie się przed całkowitem zniszczeniem.-
Rumunia : Z Bukaresztu donoszą, że mieszkańcom Bukowiny i Bessarabii zezwolono na ewakuację bez osobnego zezwolenia. Wprawdzie obowiązujący dekret rządowy zabrania samowolnej ewakuacji, ale nie był on zupełnie wykonywany.- W prasie rumuńskiej uwidaczaniają się obecne nastroje. Jedno z pism stwierdza : Olbrzymi potencjał przemysłu ameryk. przeważył równowagę na korzyść sojuszników.-
Inne pismo zaznacza : Słyszy się z ust Rumunów słowa, którychby się nigdy nie oczekiwało. Na wielu twarzach maluje się już nie niepokój, ale strach.-
Finlandia : Wg. powszechnych przypuszczeń odpowiedź finlandzka została już w Moskwie wręczona Radio finskie w audycji dla Płn.Ameryki oznajmiło, że warunki ros. są zbyt twarde, by Finlandia mogła je przyjąć.-
Litwa : Wszystkie szkoły, teatry i budynki publiczne zostały pozamykane z powodu epidemii tyfusu. Po kraju kursują spec. ambilanse, w celu zaznajomienia ludności ze sposobami zwalczan[illegible] epidemii.-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia naloty sojusz[illegible] na okręgi Pas de Calais i Holandię. Jeden bombowiec nie powrócił. W nocy z soboty na niedzielę gwałtowny nalot RAF. na Niemcy i tereny okup. Głównym objektem był Frankfurt n/Menem.

Ilość bomb jeszcze nieustalona, wiadomo jednak, że jedna tylko formacja zrzuciła w ciągu 20 min. 1000 ton. Inne formacje atakowały Niemcy zach., oraz prochownię w Bergerat w Francji połud. zach., gdzie zrzucono bomby 6-tonowe. Ponadto minowano wody npl. Ze wszystkich tych operacyj, w których uczestniczyło 1000 ciężkich bombowców nie powróciły tylko 22 samoloty.-

Front śródz.: Samoloty ameryk., działające z baz we Włoszech atakowały wczoraj lotniska i składy amunicji pod Celowcem, oraz poraz pierwszy Graz, gdzie mimo silnej obrony artylerii p.lotn. i myśliwskiej trafiono fabrykę na przedmieściu, wywołując gwałtowny pożar. Ponadto atakowano kolejowe stacje rozdzielcze w Dalmacji, w Knin / na płn. od Szubeniku / i Mektowicz na wybrzeżu.-

RAF. wykonała wczoraj pierwszy nalot na Plowdiw w Bułgarii.- W sobotę wykonano dwa tysiące operacyj lotn., niszcząc 53 samoloty niem. Straty własne 12 samolotów.-

Dca lotnictwa ameryk. podkreślił dominującą rolę, jaką w ostat. nalotach odegrały śred. bombowce ameryk. typu "Marauder". Ze względu na precyzję w celowaniu użyto ich w nalocie na Florencję, gdzie zostały trafione składy kolej., natomiast ani jeden pocisk nie padł bliżej niż o 500 yardów od zabytków sztuki.-

Dziś rano doniesiono, że na mostach pontonowych skierowano przez rzekę Rapido silne formacje w kier. Cassino. Niemcy trzymają się w jeszcze jednym budynku, ostrzeliwanym przez artylerię z odległ. 30-tu mtr./!/.-

Wojna morska: Na płn. Atlanryku wciągu 3-ch tygodni eskortowania konwoju odniesiono największy sukces w walce z łodziami podwod. Pięć okrętów eskortujących zatopiło 6 łodzi npl., biorąc 51 jeńców. Jeden statek został zatopiony.-

[illegible]

[illegible] w Holandji, w Włoch / na płn. od Neapolu / i [illegible]
zaatakowano na Apeninach.-

[illegible]

Bitwa w Bułgarji.- W wodach [illegible]

[illegible]

Londyn, wtorek, dnia 21.III.44r. Kom. ang. połud.
Serwis zamorski i franc. poranny europ.

Węgry : Radio tureckie oznajmiło dzisiaj z powołaniem się na źródła szwedzkie, że Hitler wezwał do siebie regenta Hortyego z jego szefem sztabu generał. Szombathely, ministrem wojny i spraw zagr. i zażądał walki po stronie Niemiec bez jakichkolwiek zastrzeżeń. Dostojnicy węgierscy zostali jakoby zatrzymani w kwaterze gł. Führera, a wojska niem. wkroczyły na Węgry i Niemcy objęli kontrolę wszystkich decydujących dziedzin życia państw. Radiostacja w Budapeszcie nadaje wyłącznie wiadomości ze źródeł niem. Połączenia telefonicz. i telegraficz. między Budapesztem a Sztokholmem, które wszystkie przebiegają przez Niemcy zostały przecięte. Poselstwo węgierskie w Sztokholmie utraciło zupełnie łączność ze stolicą. Wczoraj został skasowany program radiostacji węgierskiej, zapowiedziany poprzednio z okazji 50-lecia śmierci bohatera węgierskich walk o wyzwolenie, Kossutha.-
Okupacja przez wojska niem. nastąpiła jakoby wczoraj. Ze źródeł niem. brak dotychczas jakichkolwiek potwierdzeń.-
Dzisiejszy "Daily Telegraph" pisze : " Hitler w chwili, gdy nie wie, na który odcinek wpierw wysłać wojska, został zmuszony do przerzucenia ich części na Węgry. Napewno by tego nie uczynił, bez nieodzownej konieczności." .-
Rosja : Oddz. II-ej armii ukraińskiej zajęły Winnicę i Mohylew Podolski. Walczą one obecnie w odległ. niecałych 10-ciu mil ang. od Brodów, gdzie zajęły Radziwiłłów. Ponadto odzyskano po obu stronach, przebiegającej ku Brodom linii kolej., około 50-ciu miejscowości. Koresp. zaznaczają, że zajęcie Winnicy otwiera nową drogę natarcia w kier. Płoskirowa i Tarnopola. Dwie dywizje rumuńskie, chroniące odwrót niem., zostały rozbite.

Opór niem.między Bohem a Dniestrem wykazuje coraz więcej znamion dezorganizacji. Przyczółki ros. na prawym brzegu Dniestru rozszerzono, ponadto przekroczono rzekę w szeregu dalszych punktów.
Rosjanie są oddaleni tylko o 7 mil ang. od ważnego węzła kolej.Bałty.-
Dalej na połud.postępy ros. w kier. Pierwomajska, oraz również nad Bohem położonego węzła kolej. Woźniesieńsk, na linii kolej., przebiegającej przez Dniepr ku Odessie.-
Koresp. donoszą, iż zdobycz wojenna jest tak znaczna, że Rosjanie nie zdążyli dotychczas jej obliczyć. Prawdopodobnie Niemcy stracili już przeważną część swych środków przewozowych.
Komunikacja na drogach utrudniona wskutek roztopów na jednej z dróg zaobserwowano, jak jedna ciężarówka, zniszczona w czasie nalotu, zatrzymała cały ruch.-
Rumunia : Radiostacja moskiewska ogłosiła zaprzeczenie pogłosek, jakoby książe Stirbey, czy też jakikolwiek inny przedstawiciel rumuński otrzymał w Ankarze od Rosji warunki zawieszenia broni, zaakceptowane przez aljantów.-
Do Ankary napływają z Rumunii dalsze wiadomości o wzrastającej panice i żądaniach pod adresem rządu, by podjął kroki w celu wycofania się z Rumunii z wojny.-
Szefem policji bukaresztańskiej został notoryczny Hitlerofil.-
Finlandia : Radiostacja finlandzka ogłosiła urzęd. kom., stwierdzający, że rząd fiński odrzucił ros. warunki rozejmu, lecz zarazem podkreślający chęć zawarcia pokoju. Radiostacja stwierdza, że aczkolwiek Finlandia ufa, iż z Rosją zostaną nawiązane stosunki pokojowe, to jednak nie może zgóry przyjąć warunków bez sprecyzowania ich znaczenia, od zastosowania ich bowiem zależy sama egzystencja Finlandii. Miesiąc temu b.premier Finlandii

Paasakiwi otrzymał w Sztokholmie warunki ros. Rząd uznał te warunki twarde, jednakowoż ich nie odrzucił i zwrócił się do rządu ros. z prośbą o ich modyfikację. Rząd ros. odpowiedział, że przedstawione warunki stanowią tylko minimum i że jedynie w razie ich przyjęcia gotów jest do omawiania z rządem finlandzkim dalszych szczegółów. Wówczas rząd finlandzki oświadczył, że wspomnianych warunków ros. nie może przyjąć.-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia prawie 1000 bombowców i myśliwców ameryk. zaatakowało Frankfurt n/Menem. Opór myśliwców niem. słaby. Zestrzelono 4 samoloty niem., straty własne : 6 ciężkich bombowców i 8 myśliwców.-
Wczoraj we ciągu dnia 100 śred. bombowców ameryk atakowało węzeł kolej. Creil na płn. od Paryża, inne zaś formacje objekty pod Pas de Calais, lotniska w Poix / w pobliżu Amiens/, Conchy i Abbeville.-
Myśliwce RAF., które zapuściły się aż po Rambouillet / na połud. zach. od Paryża /, nie napotkały żadnego oporu. Straty własne 3 samoloty, npl. 1.-
W nocy z niedzieli na poniedziałek naloty "Moskit' ów" na Niemcy środkowe i zach. Wszystkie samoloty powróciły.-
Ub.nocy niewielka formacja ciężkich bombowców "Lancaster" atakowała zakłady amunic. w Angulemе w Francji połud. zach.-
Anglia : Min.wojny ogłosiło, iż ze względów bezpieczeństwa wojsk. zastosowano ograniczenia dostępu w szeregu rejonów, obejmujących połud. i wschod. wybrzeże W.Brytanii, oraz części Szkocji. Strefa bezpieczeństwa stanowi pas, sięgający na 10 mil ang.wgłąb. Osobom niemieszkającym tam stale będzie dozwolony wstęp tylko z wyjątkowo ważnych powodów natury wojskowej, czy też rodzinnej.-

W związku z tym komentator radia bryt. podkreśla, że w zabronionej strefie mieszczą się najbardziej uczęszczane przez ludność Anglii miejsca wypoczynkowe. Zakaz ich odwiedzania właśnie u progu sezonu letniego, gdy masy pracującej ciężko ludności udają się na spędzenie krótkich urlopów, dowodzi, że rządem musiały kierować ważne względy.- W W.Brytanii został otwarty tydzień propagandowy pod hasłem : " Cześć żołnierzowi". Jego celem jest uświadomienie społeczeństwa, że mimo technicznego charakteru nowoczesnej wojny, decydująca rola w dalszym ciągu przypada w udziale p rostemu piechurowi. Prem.Churchill w depeszy do Komitetu Londyńskiego zaznaczył z okazji tej kampanii, że niebawem żołnierze bryt. i ameryk. będą walczyli na wszystkich teatrach wojennych, gdy wojna wejdzie w ostat. fazę.- Komentator zaznacza, iż ostat. walki pod Cassino wykazały,iż nawet najintensywniejsze przygotowanie artyler. nie zaoszczędza piechocie ciężkich walk.-

Rozpoczęto przysposobienie uchodźców z krajów okup. do obrony ~~xyx~~ p.lotn. W ten sposób po powrocie do wyswobodzonych terytoriów będą mogli odrazu oddać się na usługi swego kraju.-

Front śródz.: Wczorajszy kom. donosi, że zacięte walki pod Cassino trwają w dalszym ciągu. Niemcy ściągają dalsze posiłki, w których skład wchodzą również oddz. I-ej dywizji spadochronowej należącej do najbardziej wybor. formacji. Jedną z pozycji pod Cassino Niemcy zdołali odzyskać.- W niedzielę lotn. sojusz. wykonało prawie 2000 lotów. W ciągu nalotów na niem. bazą łodzi podwod. w Monfalcone, oraz na Austrię zniszczono 32 samoloty niem., tracąc 17 własnych.-

Dzisiejszy połud.kom.kwatery sojusz.donosi, że zacięte walki pod Cassino trwają nadal i napływają dalsze posiłki niem. Niemcy korzystają z lepszych możliwości obserwacyjnych i wzmogli ostrzeliwanie Cassino. Pod Anzio dwa korzystne natarcia sojuszników.-
Na odcinku VIII-ej armii silna działalność patroli. Wczoraj w ciągu dnia naloty lotn.sojusz. na Włochy środkowe, m.in. Piombino, San Stefano i Terni. Ponadto ataki na linje frontowe.
Straty npl. 6 samolotów, straty własne 3.-
Lotn.śródz.wykonało 1100 lotów. Ze strony npl. 50 samolotów było czynnych nad przyczółkiem.-
Trwający od kilku dni wybuch Wezuwiusza osiągnął niezwykłe rozmiary. Wielkie masy lawy tworzą rzekę wysok.10 mtr. i szer.200 mtr., posuwającą się z szyb. 4-ch mtr./min. Dwie wioski zostały zniszczone, ofiar w ludziach nie było dzięki pomocy oddz. sojusz.-
<u>Jugosławia :</u> W gmachu poselstwa [illegible] w Londynie odbyły się wczoraj zaślubiny króla Piotra jugosłowiańskiego z księżniczką grecką. Na uroczystości była m.in. obecna również ang. para królewska.-
<u>Francja :</u> Wczoraj rano został rostrzelany w Algerze b.min. rządu w Vichy Pucheu.-
<u>Ocean Spokojny :</u> Wszystkie mające znaczenie punkty na wyspach Admiralicji zostały obsadzone przez oddz. ameryk.-
Ponad 100 samolotów sojusz. atakowało między środą a niedzielą konwój japon., zmierzający do Wewak. Wszystkie pięć statków zatopiono. Wg. obliczeń koresp. zatonęło przytym przypuszczalnie 1500 żołnierzy japon. Rzecznik sojusz. stwierdził, że niewątpliwie żaden konwój japon. od dłuższego czasu nie dotarł do Wewak.-

Londyn, środa, dnia 22.III.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Rosja : Wzdłuż całego frontu od Dubna aż po Bob postępy Rosjan, którzy w ciągu ub.doby odzyskali ogółem 400 miejscowości. Rosjanie wkroczyli na teren Bessarabii w niektórych punktach na 30 km. głębokości. Ważne połączenie kolej.Czerniowce-Bałty zostało przecięte. Posiada ono wielkie znaczenie ze względu na to, że dołączają się do niej połączenia kolej z Ukrainą i Polską. Dalsze postępy od strony Winnicy i Żmerynki, gdzie odzyskano 130 miejscowości. Po zdobyciu Mohylewa Rosjanie przekroczyli w dalszych punktach Dniestr, odzyskując 40 miejscowości. Dalej ku zachodowi dotarli oni do linii kolej. Brody-Tarnopol i rozszerzyli klin, zwrócony w kier. Lwowa. Wzmożone kontrataki niem. nad Dniestrem, przyczym znamienny jest silniejszy udział lotnictwa niem. Ros. pozycje na prawym brzegu Dniestru są jednak silnie skonsolidowane i ataki nie dały rezultatu.-
Na odcinku połud. dalsze postępy III-ej armii gen.Malinowskiego w kier.Pierwomajska i Woznieseńska. Niem. agencja "Transocean" w audycji dla zagranicy wymienia obecnie gen. v.Kleista, jako kierującego operacjami na południu, zupełnie nie wspominając o Mansteinie. Wskazywałoby to na ustąpienie Mansteina ze swego dotychczasowego stanowiska, z czego by wynikało, że dowódcy wszystkich trzech armij niem. na Ukrainie, podzielili ten sam los. Po ustąpieniu głównodowodzącego na północy v.Küchlera i gen.Klügiela na odcinku central. przyszła kolej na Mansteina na południu.-
Dzisiejszy "Times" omawiając obecną sytuację na froncie ros. ze stanowiska zarówno wojsk. jak i politycznego ujmuje w jedno zdanie zmianę w porównaniu ze stanem z przed 15-tu miesięcy. Wówczas walka toczyła się o panowanie nad Wołgą, dziś toczy się o panowanie nad Dunajem.-

Finlandia : Wczoraj wieczorem radio Moskwa nadało audycję, określającą stanowisko Rosji wobec Finlandi W audycji podkreślono z naciskiem, że żądania ros. stanowią minimum, nieodzowne jako baza do rokowań. Odrzucając warunki ros. Finlandia bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność za następstwa, które stąd wynikną.-
W długiej audycji nadanej wczoraj rano, radiostacja finlandzka tłumaczyła stanowisko Finlandii w stosunku do propozycyj ros., zaznaczając jednak, że pragnie honorowego i trwałego pokoju z Rosją.-
Jak wiadomo, trzy punkty propozycyj ros. dotyczyły spraw, których uregulowanie miało nastąpić dopiero po zawarciu pokoju, mianowicie częściowej demobilizacji armii fińskiej, odszkodowań i okręgu Petsamo.-
Węgry : Zarówno Budapeszt, jak i Berlin zachowują nadal zupełne milczenie na temat sytuacji na Węgrzech Niewiadomo do tej pory, co się dzieje z Hortym i jego szefem sztabu. Radiostacje w Ankarze i Sztokholmie donoszą, że Niemcy opanowali koleje, w Budapeszcie obsadzili budynki rządowe, oraz poaresztowali szereg urzędników, zwłaszcza min. spraw zagr.-
Radio Budapeszt rozwodzi się w ciągłych pochwałach nad hitleryzmem i wzywa do walki przy boku Niemiec do ostatniego.-
Koresp. jednego z dzienników szwedzkich / niezrozumiałe w jakim kraju/, przytacza opowiadania naocznego świadka, stwierdzające, że w Budapeszcie Węgry

stawiali opór. Z Madrytu donoszą również o utarczkach między Węgrami a Niemcami. Brak dotychczas jakiegokolwiek potwierdzenia. Wydaje się jednak, że niema żadnego zorganizowanego oporu.-
W Londynie zaznaczają, że armia węgierska jest znacznie liczniejsza od niem., sytuacja kraju jest korzystna pod względem geograficznym i Węgry są w stanie stawić Niemcom skuteczny opór.-

Ze Sztokholmu donoszą, że oddz. powstańcze gen.Tito oddawna utrzymują łączność z elementami oporu na Węgrzech.-
Komentator radia bryt. określa obecny rozwój wypadków na Węgrzech, jako jeden więcej stereotypowy przykład metody Hitlera opanowywania mniejszych krajów pod pozpbem zapewnienia im ochrony. Komentator zastrzega się, że bynajmniej nie zamierza budzić sympatii dla Węgrów, którzy, licząc na łatwy łup przez opowiedzenie się po stronie Niemiec, sami winili swój obecny los. W czasie najazdu niem. na Czechy Węgrzy skwapliwie skorzystali z okazji, by zagarnąć część terytorium słowackiego i uzyskać granicę z Polską, gdy jednak Polska została napadnięta w r.1939, nie ruszyli nawet palcem w jej obronie. Z Jugosławią zawarli pakt wiecznej przyjaźni, a w cztery miesiące później korzystając z inwazji niem., wkroczyli do tego kraju.-
Front śródz.: W toku zaciętych walk w ruinach miasta Cassino wyrzucono Niemców z dalszych punktów miasta. Ostatnie depesze koresp.pras. opisują sytuację, jako trudną do ustalenia, przyczym sojusznicy postępują wprawdzie, ale wolno wobec zaciętego oporu niem. Wszystkie pozycje obronne muszą być zdobywane natarciem frontowym, gdyż oskrzydlenie jest niemożliwe.-
Na stokach góry Cassino oddz. sojusz. są zaopatrywane z powietrza.-
Radio Moskwa ogłosiło długą listę oficerów ang. i ameryk., którzy otrzymali wysokie odznaczenia ros. za zasługi w kampaniach w Afryce i we Włoszech.-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia amerykańskie "Liberatory" pod osłoną myśliwców atakowały rejon Pas de Calais. Oporu myśliwców nie było, wszystkie samoloty powróciły.

Wczoraj w ciągu dnia patrole ofenzywne ameryk. myśliwców nad Francją. Jedenaście samolotów zestrzelono w walkach, dwa na ziemi. Straty własne siedem samolotów.-
Wczoraj wieczorem kanad."Moskit`y" atakowały lotniska niem. Trzy samoloty niem. zestrzelono, siedemnaście samolotów na lotniskach w płomieniach.-
Ub.nocy nalot niem.na W.Brytanię, głównie na Londyn, gdzie Niemcy zrzucili liczne bomby zapalające. Osiem samolotów zestrzelono.-
W nocy z poniedziałku na wtorek naloty "Moskitów" na Niemcy zach.-
Formacja "Lancester` ów", która atakowała Angoulem w połud. zach. Francji w nocy z poniedziałku na wtorek powróciła bez strat.-
Ocean Spokojny : Dzisiejszy kom.kwatery gł. gen.Mac Arthura donosi o wylądowaniu wojsk ameryk. w grupie wysp Sw.Mateusza, położonych na płn.zach. od Kawieng w Nowej Irlandii. W ten sposób zostało zakończone izolowanie wszystkich baz japon. w archipelagu Bismarcka.- Kawieng było ostrzeliwano przez 3,5 godz. przez ameryk. okręty woj., które rzuciły 1000 ton bomb.-
Łodzie podwod. i lotn.sojusz. zatopiły 27 statków japon., w tym 6 wielkich jednostek, t.zn. cystern, transportowców i towarowych. Z tej liczby ameryk. łodzie podwod., działające na Pacyfiku i wodach Dalekiego Wschodu zatopiły 15, ang. łodzie podwod., operujące w cieśninach malajskich i na wodach Indyj holend.7, wreszcie lotn.sojusz. 5 statków w pobliżu Nowej Gwinei. Wymienione 5 statków stanowiły niedobitki konwoju japon., płynącego do Wewak.-

W ciągu tego miesiąca zrzucono na Wawek w czasie nalotu 1500 ton bomb.-
Irlandia : W przeglądzie tygod. Wickham Steed przypomina mało znany poza Anglią fakt, że po stronie sojuszników walczą dziesiątki tysięcy ochotników irlandzkich, zwłaszcza w lotnictwie.-
Komentator radia bryt. przytacza charakterystyczną anegdotę, którą opowiedział wysoki komisarz Nowej Zelandii w Londynie.
Miejsce akcji : Ciężki "Lancester" w czasie nalotu na Berlin. Mimo piekielnego hałasu, na który składają się łoskot silników, ogień karab. maszyn. i wybuchy pocisków, słychać głosy nawigatora i obserwatora, dwóch ochot. irlandzkich, prowadzących polityczną dysputę z przysłowiową irlandzką zapalczywością.
Nawigator jest zwolennikiem de Valery, obserwator przeciwnikiem.
Obserwator :"de Valera to tyran i doktryner"-
Nawigator :" Tak, ale dzięki niemu nie bierzemy udziału w wojnie.".-
W tygod. przeglądzie ameryk. Reymond Gram Swing stwierdza, że akcja rządu USA. xxxxx w stosunku do rządu Irlandii nie napotkała prawie na żaden sprzeciw wśród licznych Amerykanów irlandzkiego pochodzenia, który byłby niewątpliwie nastąpił,gdyby akcję była podjęła sama W.Brytania.-
Birma : Oddz sojusz. opanowały całą dolinę Hukong na zach. od górnego biegu rzeki Czingwin.-
Anglia : Min.produkcji woj. oznajmił, że są obecnie wyprodukowane liczne rodzaje sprzętu woj., m.in. trzymane w tajemnicy nowe rodzaje uzbrojenia, przeznaczone do walki w dżunglach i okolicach tropikalnych.-

Londyn, dnia 23.III.44r., czwartek. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia potężna formacja samolot.ameryk., złożona z 600 ciężkich bombowców i 900 myśliwców długodystansowych zaatakowała cele komunikac.i przemysł. w okręgu Berlina. Był to piąty nalot na Berlin w ciągu marca, a dwunasty dzienny nalot wykonany przez lotn.ameryk.na Niemcy w ciągu b.miesiąca. Zrzucono 1400 ton bomb. Myśliwców niem. nie było zupełnie, natomiast silny ogień artylerii p.lotn. Nalot był wykonany w trzech falach, wywołano wielkie pożary. Straty własne: 13 bombowców i 9 myśliwców.-

Ub.nocy wielka formacja RAF. wykonała nalot na Niemcy, przyczym głównym objektem był Frankfurt n/Menem. W nalocie brały udział bombowce nowego typu "Halifax Nr.3" o zwiększonej sprawności. Ogień artylerii p.lotn. stosunkowo niewielki, natomiast olbrzymia ilość reflektorów. Stoczono szereg walk z myśliwcami nocnymi. Pożary widoczne na odległ.100 mil ang. Był to 48-my nalot na Frankfurt od początku wojny. Ostatnio miasto było atakowane w poniedziałek w dzień, oraz w nocy z soboty na niedzielę, kiedy to jedna tylko formacja RAF. zrzuciła 1000 ton bomb. W nocy z wtorku na środę naloty "Moskit'ów" na Niemcy zach. W jednym z ostat. nalotów wykonały one lot rekordowy, docierając prawie po granicę szwajcarską i bombardując następnie okolice Strassburga. Wielką partię drogi samoloty przebyły, lecąc prawie nad ziemią. Jeden z rzeczników RAF. oznajmił wczoraj, że obecnie samoloty typu " Moskity" zostały przystosowane ładunku 2,5 ton bomb,, co przy wielkich ilości samolotów niezmiernie zwiększa ich możliwości ataku.-

W nocy z wtorku na środę zestrzelono nad Anglią 10 samolotów niem., co stanowi około 10% strat.- Ub.nocy nalot słabej formacji niem. na Anglię połud wschod., częściowo także na Londyn. Ciężkich ofiar nie było, tylko pewna ilość lekko rannych.-

Rosja : Wczoraj wieczorem spec.rozkaz Stalina, ogłoszony 12-tu salwami w Moskwie doniósł o zajęciu Pierwomajska, ważnego węzła kolej.nad środkowym biegiem Bohu. Rozkaz stwierdza, że miasto było silnie ufortyfikowane i każdy dom był zamieniony w fortecę. Zdobycie nastąpiło po 48-miu godz. zaciętych walk, w czasie których oddz. ros. zaatakowały z dwóch stron. Straty npl. znaczne, zdobyto obfity sprzęt wojenny. Postępując dalej ku południu, oddz. ros. dotarły w pobliże Woźniesieńska.-
II-ga armia gen.Koniewa zajęła miejscowość w odległ. 40-tu km.na połud.od granicy rumuńskiej. Jedna z kolumn ros dotarła na odległ. niecałych 20-tu mil ang. od xxx miejscowości Bałta.-
Oddz. postępujące na zach. od Winnicy posuwają się w kier. odcinka Płoskirow-Tarnopol.-
Zródła ros. nie wspominają o przebiegu walk między Dubnem a Lwowem.-
Węgry : Dopiero w cztery dni po okupacji Węgier Niemcy podali ten fakt do wiadomosci. Na czele nowego rządu węgierskiego stanął poseł węgierski w Berlinie, notoryczny hitlerofil, większość stanowisk w rządzie objęli członkowie węgierskiej grupy hitlerowskiej Imredyego. W dalszym ciągu brak wiadomości o regencie Horthym.-
Napływające doniesienia wspominają o aresztowaniu 600 osób w Budapeszcie, oraz miejscowych utarczkach na płn.zach. Węgier. Nigdzie nie stawiano jednak poważniejszego oporu.-
Poseł węgierski w Sztokholmie zgłosił dymisję i zerwał wszelkie stosunki z nowym rządem. Cały personel poselstwa poszedł za jego przykładem. W depeszy do nowego rządu oświadczył, że składa się on z samych zwolenników Niemiec i nieposiada żadnych podstaw legalnych. Uważam za mój obowiązek walczyć z najeźdźcą, dopóki mój kraj nie odzyska wolności i nie zostanie przywrócona praworządność.-

Anglia : Jeszcze] wiadomości sprzed zgonu Stalina, ogło-
szony 16-tu sędziami w gościnie [illegible] z czasów
Pierścieńskiego, zamiast sądu kolegi,nad średniowiecznym
angielskim Bonda. Izolacja stalinowska, że miasto było siel-
skie zabudowane i każdy dom był zamieniony w
fortecę. Zdobycie nastąpiło po 48-mu godz. zacię-
tych walk, w których zginęło rdzeń. rów. zaniedbany
z dwóch stron. Straty były znaczne; wszystko oparty
oparte wojenne. Jeszcze najsilniejsi na pozycjach, były
rów. dotarły w polskie [illegible].-
Lista ustaw rządu.Kolejne ustawy, zmiany,wobec odległych
40-tu lat, do [illegible] przygotowanych, oraz w
kolonia pod Zachodem na zachód. Otrzymali 20-tu mil
ziem, od 100 stopni szerokości Wschodniej.-
Ogółem powierzchnia na mapie od mapy w pierwszej
w lipcu, obejmując Pierśnicy-Tarnopol.-
Zwiedza ros. oraz wspomnienia, przeciwnego walki miej-
scy Polaków z Rosjanami.-
[illegible]
Ciężary pociągi tak ważne, do wiadomości. Na skutek
obecnej ruchu węgierskiego w tym czasie w którym
w czasie sztucznie utworzonej, w większości ste-
rowanie w związku z tym oddziałów węgierskiej
grupy hitlerowskiej Zachodniego. W dalszym ciągu
brak wiadomości o losach tych.-
Przedwczoraj dokonano wymiany, o dziesięciu
500 osób w Budapeszcie, przez mieszkańców, w tym
na przykład, tylko ci, którzy nie uzyskali jeszcze
prawnego swego domu.-
Ponad szpitalach w Jerozolimie zapadła decyzja i
sprawy wszystko stosować zgodnie ze wszystkim. Dzięki
pomocy, oszczędności w [illegible] przez zgodę,
dopóki do nowego czasu dzisiejszego, to wszystko
oraz cała z ramach zaplanowanej aktualności
zmiennych podatków legalnych. Uważa, że mój obowiązek
należy z największą dokładnością, jednak nie ma
wolności i nie wszystko przynależy.-

Radiostacja finlandzka, omawiając wypadki na Węgrzech stwierdziła, że nieporozumienia między Niemcami a Węgrami doprowadziły do naprężenia stosunków, które w końcu zmusiły Niemcy do zabezpieczenia sobie swych dostaw przez obsadzenie węgierskich kolei żelaznych. Nowy rząd węgierski, reprezentujący nieliczną mniejszość nie byłby się w stanie utrzymać bez oparcia o okupac.wojska niem. Niemcy staną obecnie wobec tych samych trudności, co w innych krajach, które okupowali.-

Rumunia : Wg nadchodzących informacyj premier i wicepremier zostali jakoby wezwani do kwatery głównej Hitlera.-

Radio londyńskie nadało wczoraj ponowne ostrzeżenie pod adresem Rumunii. Jeśli naród rumuński pozwoli Niemcom na okupację, narzucą mu oni swe rządy tak samo jak na Węgrzech. Przed Rumunami otwiera się wiele możliwości wzięcia udziału w walce przeciw Niemcom przez akty sabotażowe na kolejach. Jeśli Rumunia chce zabezpieczyć swą egzystencję, musi złożyć konkretne dowody swej dobrej woli.-

Słowacja : Ze źródeł szwajcarskich donoszą, jakoby Niemcy obsadzili część Słowacji.-

Front środz. : Niemcy wdarli się na niektóre pozycje w połud. i połud. zach. części miasta Cassino. Artyleria intensywnie ostrzeliwuje sojuszników. Z połud. części wyparto ich jednak z powrotem z ruin szeregu domów.- Oddz. bryt. na stokach góry Cassino w dalszym ciągu zaopatrywane z powietrza. Ostrzeliwanie pozycyj npl. utrudnione z powodu niebezpieczeństwa trafiania we własne oddz.-

Bułgaria ; Koresp. radia bryt. na Bliskim Wschodzie wskazuje na trzy momenty, z powodu których Bułgaria przedstawia dla Niemiec szczególne znaczenie ;

1/ posiada ona najliczniejszą na Bałkanach armię, liczącą pół miljona żołnierza, wprawdzie miernie uzbrojonego, ale za to posiadającego wysokie zalety bojowe,
2/ geograficznie ; ~~Rumunia~~ Bułgaria zajmuje obecnie wybrzeż

Jednostkach flotylskich, [illegible] wyprawy na [illegible] ostatecznej, do przeprowadzenia akcji [illegible] [illegible]

[illegible]

Radio londyńskie nadto wczoraj ponownie ocenia- [illegible]

[illegible]

Bułgaria – [illegible]

[illegible]

1/ pierwsze ona najliczniejszą [illegible] [illegible] [illegible] uzbrojonego, [illegible] klasy robotniczej.

2/ gospodarczym [illegible]

Morza Egejskiego, a wiadomo z ub.wojny, jak wielkie znaczenie przedstawia dla Niemiec utrzymanie Salonik.
3/ : dyplomatyczny : wiadomo, że jedyna Bułgaria z pośród państw osi posiada przedstawicielstwo dyplomatycz. w Moskwie i Niemcy liczą na możliwość posługiwania się Bułgarią w próbach sondowania aljantów co do możliwośc zawarcia pokoju kompromisowego.-
Anglia : Min.Eden złożył wczoraj w Izbie Gmin wyjaśnienia w sprawie niektórych zagadnień bież.polityki zagr. Jeśli chodzi o Włochy, rząd ang.nie bierze pod uwagę wymiany przedstawicielstw dyplomatycz.i zamierza porozumiewać się z rządem Badoglia w dalszym ciągu za pośrednictwem komisji/śródz.
Rząd ang. został poinformowany przez rząd ros o wymianie przedstawicielstw między Rosją a Włochami, jednakowoż przed podjęciem tego kroku rząd ros. nie zwracał się do rządu ang. o opinię. Niema mowy o tym, jakoby proponowano rządowi bułgarskiemu części terenów greckich, czy też jugosłowiańskich wzamian za porzucenie osi. Rząd bryt.nie zaproponuje Bułgarii żadnych warunków, któreby dla Grecji czy Jugosławii były nie do przyjęcia.-
Rząd ros. informował rząd ang. o przebiegu rokowań z Finlandią.-
Ocean Spokojny : Pod Nową Gwineą zatopiono 1 japon.kontrtorpedowiec i 2 statki zaopatrz. Na lądzie oddz. austral. dotarły na odległość niewielu mil do jednej z zewnętrz. baz japon. Bogadżin w rej. Madang, oddalonej o 25 mil ang. na południe od tego portu.-
Oddz. ameryk., które obsadziły dwie wyspy w archipelagu Sw.Mateusza,nie napotkały faktycznie na żaden opór.-

Birma : Głównodowodzący armii ang., gen.Auchenletzck złożył wczoraj przed wyższą Izbą federalnego parlamentu Indyj wyjaśnienia na temat obecnej sytuacji wojsk.na pograniczu Indyj i Birmy. W kilku punktach oddz. japon. wkroczyły tutaj na teren indyjskiej prowincji Manipur. Siły npl. są znaczne, ich celem jest miasto Manipur / inaczej Infal /. Japończycy zamierzają zastosować tę samą taktykę, co poprzednio na połud. Birmy w okręgu Arakan, usiłując zmusić nas do odwrotu przez oskrzydlanie i groźbę przecięcia naszych linij łączności. Warunki terenowe uniemożliwiają stworzenie ciągłej linii obronnej. Nasze siły umożliwiają nam przeciwstawienie się natarciu japon., które stałoby się groźne dopiero w razie przecięcia naszych komunikacyj rzecznych. W Birmie płn.oddz. bryt. nacierają od strony Indyj, chińskie natomiast w dół doliny Tawmaw / dorzecze rzeki Uju wzgl. Uru, stanowiącej dopływ górnego biegu rzeki Czindwin/.-

Z komentarza do komunikatu :

Przebieg walk pod Cassino wywołał u nas pewne rozczarowanie. Dowódca lotn.ameryk. we Włoszech, gen.Acker okazał się może zbyt optymistyczny w ocenie skutków nalotów na Cassino, podobnie, jak u nas wielu entuzjastów lotnictwa.
Doświadczenia pod Cassino przypomniały nam jeszcze raz istotną rolę piechoty. Wbrew popularnej opinii, jakoby nalotami można zrównać pole bitwy, jak stół bilardowy i w następstwie rolę piechoty zredukować tylko do likwidowania niedobitków okazuje się, że bombardowanie bynajmniej nie zrównuje terenu operac., ale przeciwnie tworzy w nim szereg lejów i kryjówek, które trzeba zdobywać po kolei w walce wręcz i oczyszczać z karab. maszyn. i lekkich dział.

Ostatnie miesiące zrodziły w nas zły nawyk oczekiwania wciąż jednego sukcesu za drugim, tak, jak gdyby odtąd działania wojenne miały się wszędzie rozwijać tak samo, jako obecnie w Rosji czy też dawniej w Afryce. Wydaje nam się, jak gdyby Rosja cały czas tylko maszerowała zwycięsko od jednego miasta do drugiego, od jednej rzeki do drugiej. Nie pomniejszajmy tak łatwo wielkości jej wysiłku. Był czas, gdy Rosjanie cofali się z Dniestru na Dniepr, z Dniepru na Don, z Donu na Wołgę, a Niemcy odnosili jedno miażdżące zwycięstwo po drugim. Rosjanie mimo tego nie słabnęli w walce. Nadeszły potym czasy, gdy ros. armia z największym wysiłkiem walczyła z dnia na dzień, z tygodnia na tydzień, a nawet z miesiąca na miesiąc o poszczególne pozycje. Zdobycie niektórych pozycyj było następstwem straszliwego, żmudnego, długotrwałego wysiłku - a przecież warunki terenowe w Rosji nie dadzą x się porównać z obecnymi warunkami terenowymi we Włoszech. Trzeba pamiętać o tym, że wojna nie polega na szeregu zwycięstw. O ostatecznym wyniku decyduje dopiero końcowy bilans, uzyskany w drodze zakrojonych na długą metę operacyj.

M.p. 23.III.44r.

Londyn,dnia 22.III.44r. Aleksander Worth, koresp. moskiewski " Sunday Times" : korespondencja z Rosji.

Spędziłem właśnie 10 dni na odcinku II-ej armii ukraińskiej. Nigdy jeszcze nie widziałem wojska w tak entuzjastycznym nastroju. Powszechna jest wiara, że walka o wyswobodzenie Rosji zbliża się ku końcowi. Gdy przybyłem do Humania, ulice były jeszcze pokryte trupami niem. Niemcy porzucili , 3000 ciężarówek, a na lotniskach całe tuziny samolotów. Byłem świadkiem uroczystości pogrzebu załóg czołgów ros., które uczestniczyły w zdobyciu miasta. Po klęsce korsuńskiej, gdzie Niemcy stracili 10 dywizyj, dztwo niem. przygotowywało nową linję obronną między Korsuniem a Humaniem, skąd miała się rozpocząć następna kontrofensywa niem. Niemcy ani na chwilę nie przypuszczali, by Rosjanie rozpoczęli atak poprzez niewiarygodnych rozmiarów rzek i błota. Piątego marca natarcie jednak się rozpoczęło. Niemcy zostali nim do tego stopnia zaskoczeni, że w jednej miejscowości na płn.wsch.od Humania Rosjanie zdobyli 240 nowiuteńkich czołgów, które dopiero przed 18-tu dniami zostały sprowadzone na front. Klęska pod Korsuniem miała jeden wielki efekt, jeśli chodzi o nastroje w armii niem. : wśród Niemców panuje od tego czasu kompleks okrążenia. Starają się zgóry zabezpieczyć sobie możność odwrotu i w rezultacie korzystają z niej nieraz przedwcześnie, jak np. we wspomnianej miejscowości, gdzie porzucili cały sprzęt, jak tylko Rosjanie zaczęli zachodzić od południa. Nawet olbrzymi skład amunicji wpadł w całości w ręce Rosjan, chociaż wysadzenie go w powietrze było b.łatwe.

Piech.niem.musi teraz dniami całymi brnąć po kolana w błocie. Ponieważ zaś jest ona przyzwyczajona do wojny zmotoryzowanej. przeto często nie wytrzymuje wysiłku i poddaje się.
Pod Humaniem tylko myśliwce niem. umożliwiły wyratowanie niem. żołnierzy, oczywiście bez ekwipunku.-
Odkąd armia gen.Koniewa sforsowała Dniepr,inne rzeki nie przedstawiają oczywiście istotnej przeszkody na drodze ros. pochodu.
Przewaga ros. piechura nad niem. jest oczywista. Jego fizyczna wytrzymałość jest wprost nie do wiary. Ros. piechota potrafi przebyć w ciągu doby 20-25 mil ang., brnąć cały czas w błocie. Do tego przybywa wyciąganie co chwila dział, czołgów i ciężarówek z błota.
Sprzęt zmotoryzowany niewiele się tu przydaje, jeśli pominąć ameryk. ciągniki, które się okazały istotnie bezkonkurencyjne i przewyższają nawet ciągniki ros. Ostatnio Rosjanie zastosowali z wielkim powodzeniem dostarczanie paliwa, amunicji i żywności dla przed. formacyj piechoty oraz pancernych. Lotn. ros. także i pod innym względem odegrało ostatnio wielką rolę. Dwupłatowce typu "U2" zadecydowały o zwycięstwie pod Korsuniem. Gdy Niemcy przygotowywali wyłamanie się z kotła, oświetliły one w nocy pozycje npl. i w następstwie następ.dnia nasza artyleria, dokładnie poinformowana, o dyslokacji Niemców, sprawiła istne jatki.
Wspomnienie o tym do dziś dnia wywołuje u Niemców uczucie zgrozy.
Utrata Ukrainy posiada dla Niemców doniosłe znaczenie ze względów nietylko natury strategicznej, alę również i moralnej. U wszystkich jeńców niem daje się z tego powodu zauważyć widoczną depresję. Po 3-ch latach stracić nawet zach. Ukrainę, t.zn. zrezygnować z najważniejszego dorobku w całej wojnie ros.

Dla Niemców Ukraina była ziemią obiecaną, kojarzyła się w ich umysłach przedewszystkiem z niezmierzonymi zasobami żywności, która miała im zapewnić wbród. Niemcy nie szczędzili wysiłków, by zabezpieczyć sobie dobre żniwa na obecny rok i sprowadzali nawet wielkie ilości maszyn rolniczych. Chłopi wykonywali polecenia uprawiania roli, licząc na to, że jednak zbiory przypadną w udziale Rosji.
Niemcy do ostatniej chwili nie mogli się pogodzić z bezpowrotną utratą Ukrainy i w czasie odwrotu za Dniepr nie prowadzili nawet swej metody niszczenia.-
Wkraczając do Humania, wojska ros. zastały na miejscu 200 ofiar z ludności cywil., pomordowanej przez Niemców. Mnie osobiście utkwił zwłaszcza w pamięci widok matki z kilkuletnią dziewczynką, zastrzelonych przez Niemców. Wszyscy jeńcy niemieccy wypierają się oczywiście jakiejkolwiek winy, zwalając ją całkowicie na SS.
Stale przeciwstawiają się SS, jako t.zw."dobrzy Niemcy". Uczucie strachu przed odwetem ros. jest wśród nich powszechne.-

M.p.24.III.44r.

Londyn, dnia 23.III.44r. H.N.Braisford ; Odczyt o Bałkanach. / Z cyklu " perspektywy światowe" /.

Sforsowanie Dniestru przez armię czerwoną i jej wkroczenie na terytorium Rumunii pociągnie za sobą ważne konsekwencje wojskowe, a jeszcze ważniejsze polityczne. Przewodnictwo w połud.wsch. Europie przeszło w ręce ros. Niemcy będą niewątpliwie dokładać wszelkich sił, by utrzymać się na Węgrzech i Rumunii Poza walką o konsolidację międzynarodowego pokoju na Bałkanach musi się jednak odbyć w poszczególnych krajach również walka wewnętrzna, która tamtą wyprzedzi.-
Spróbujmy dokonać przeglądu zarówno podobieństw, jak i różnic pomiędzy krajami na połud. wschodzie Europy. Węgry, Rumunia, Jugosławia i Bułgaria wchodzą w skład basenu dunajskiego. Grecja, aczkolwiek posiada z nimi wiele cech wspólnych, to jednak pod względem geograficznym stanowi całość odrębną. Zawsze była i jest krajem śródziemnomorskim, którego wielką część stanowią wyspy.
Jest to naród żeglarski.-
Pierwszy podział, który się nasuwa, to z uwagi na kryterium liczby ludności. Dadzą się wyróżnić dwie grupy. Grupa małych narodów, to Grecja i Bułgaria, licząca mniejwięcej po 7.000.000 ludności. Grupa większych narodów, to Jugosławia i Rumunia, liczące mniejwięcej po 14.000.000. Węgry ze swymi 9.000.000 zajmują pozycję pośrednią. Przygodnego podróżnika, oglądającego kraj z samochodu czy też kolei uderzają na pierwszy rzut oka cechy wspólne. Wszędzie na pierwszy rzut oka uderzają żywe tradycje przeszłości, górujące nad jednostajnością naszej zmechanizowanej epoki. Najwidoczniejszy symbol, to powszechnie używane stroje ludowe, xxxx z ręcznie tkanych materiałów. Wszystkie pięć krajów, to kraje rolnicze, mimo wielkich miast, jak Budapeszt, Belgrad, czy Bukareszt.-

Nie brak oczywiście i ośrodków przemysłowych. Wystarczy wymienić złoża miedzi w Jugosławii, źródła naftowe w Rumunii, porty w Salonikach i Pireusie. Czynnikiem jednak, pod tym względem dominującym, jest zupełny brak węgla i b.nieznaczne zasoby żelaza. Podstawą gospodarki pozostaje nadal rola. Pszenica i kukurydza, to najważniejsze produkty. Pozatym Rumunia przerzuciła się w znacznej mierze na tłuszcze roślinne, mianowicie z soi i słoneczników, Grecja produkuje wielkie ilości tytoniu, Jugosławia uprawia hodowlę świń, Grecja owiec. Wszystkie te fakty, podobnie jak i żyżność roli są ogólnie znane. Mimo tego jednak nawet pobieżnego obserwatora uderzy ubóstwo i niski poziom życia.
Gospodarstwa rolne są coraz więcej rozdrabiane, a mimo prymitywnej i z marnotrastwem prowadzonej gospodarki klęską wsi jest bezrobocie. Dawniej nadmiar rąk roboczych znajdował ujście głównie w Ameryce, obecnie w Niemczech.
Jedynym środkiem byłoby powstanie lekkiego przemysłu, co z kolei jest uzależnione od powstania źródeł energii elektr., której Dunaj mógłby wbród dostarczyć.-
Teraz co do różnic. Najbardziej istotnem, to z jednej strony zdecydowany chłopski charakter Jugosławii, Bułgarii i Grecji. W krajach tych nie istnieje klasa obszarnicza, a różnice w zamożności rolników nigdzie nie są rażące. Prawda, iż są pewne koła ludności miejskiej, odcinająca się od reszty kraju wysokim poziomem zamożności. Składają się na nią nieliczni bankierzy, handlarze tytoniu, w Grecji właściciele statków, a wreszcie we wszystkich krajach warstwa osobników, pasożytujących na dworach królewskich i stanowiących naturalnych sprzymierzeńców faszyzmu, jak również polityków, trak-

tujących swój zawód.jako źródło zarobków.
Ogólnie biorąc jednak, szerokie warstwy włościaństwa tworzą solidną podstawę dla demokracji.
Inaczej na Węgrzech. Tutaj kraj jest pod rządami feudalnej arystokracji, władającej ogromną większością roli, z drugiej zaś strony brak silnego, niezależnego włościaństwa, a przewagę chłopstwa tworzą bezrolni, których arystokracja raczy zatrudniać w swych latyfundiach, jako najemników. Z wyjątkiem jednej Hiszpanii nigdzie chyba feudalizm nie utrzymał się do dni dzisiejszych w tak prymitywnej i jaskrawej formie.
Opozycja jest tylko tolerowana i nader słaba.
Wobec słabego rozwoju przemysłu brak zarówno silnego stanu średniego, jak robotniczego.
Ze strony chłopów organizowanie opozycji wymaga prawdziwego bohaterstwa, a zważywszy jeszcze, że głosowanie jest jawne, to dziwić się raczej należy, że wogóle istnieje.
Dwadzieścia pięć lat temu Rumunia przedstawiała podobny obraz. Obawa przed przerzuceniem się rewolucji z Rosji skłoniła jednak warstwy posiadające do przeprowadzenia reformy rolnej.
Zakrojona na wielką skalę dała ona jednak zupełnie niewspółmierne wyniki wobec braku kapitału.
Chłop dosłownie nie miał często nawet parę wołów, by zaorać nimi przyznaną mu ziemię.
Inne czynniki również przeciwdziałały ewolucji w kierunku demokracji. Obcy kapitał, który nagle napłynął w wielkiej ilości w celu exploatowania złóż naft. silnie zdemoralizował kraj, w którym i tak polityka była już oddawna domeną korupcji.
Rządy króla Karola poszły już zupełnie w kierunku faszystowskim. Nic dziwnego zatym, że na

dojącej swój mózg, jako źródło zarobku.
Ogólnie biorąc jednak, wszystkie nasze twórczoś-
ci [illegible] utwory, [illegible] dla [illegible]
[illegible] do [illegible] [illegible] pod [illegible]
[illegible], [illegible] ogromne
większości, [illegible] a drugiej zaś [illegible]
silnego, [illegible] a [illegible]
składników teorii [illegible], których [illegible]
[illegible] w swoich [illegible], jako [illegible]
[illegible]. Z [illegible] i [illegible]
dnych tendencji nie zdarzyło się, do dni dzisiej-
szych w tak prymitywnej i wulgarnej formie.
Dobrym [illegible] tolerowania i [illegible]
wobec każdego rozwoju [illegible] przy [illegible]
silnego, [illegible], jak rewolucyjnego.
Ze strony [illegible] przedstawicieli [illegible] wymagań
[illegible], [illegible] jednak,
[illegible] jest [illegible] w [illegible]
[illegible], [illegible].
[illegible] przedstawiając
podobny obraz. Odnosi przez [illegible] i
przyszłości z [illegible], jednak [illegible]
[illegible] do [illegible] reakcji [illegible].
[illegible] na [illegible] czas [illegible] jednak [illegible]
[illegible] wobec [illegible] kapitału.
[illegible] nie [illegible] często nawet [illegible]
[illegible] na ulicę.
Jasne [illegible] ewolucji
w kierunku demokracji. Obóz kapitału, który nagle
[illegible] i [illegible] całej [illegible]
[illegible], w którym
i tak polityka była jak [illegible], [illegible].
[illegible] w [illegible]
[illegible], [illegible] że na

Węgrach i Rumunii demokracja nie mogła się przyjąć. W tym samym kierunku działał jeszcze dalszy moment, mianowicie zupełna zależność od rynku niem., na który kraje te ze swą wytwórczością rolniczą były w zupełności zdane.-
Dalsze różnice również utrudniają konsolidację Bałkanów. Istotną rolę grają tu przeciwieństwa wyznaniowe. Kat.Węgry, aczkolwiek posiadające liczną mniejszość protestancką, są w swej kulturze i instytucjach zorientowane na Zachód.-
W Jugosławii katoliccy Chorwaci i Słoweńcy spoglądają na zachód, prawosławni Serbowie zwracają się ku Wschodowi. Wimo posiadania wspólnego języka Chorwaci posługują się alfabetem łacińskim, Serbowie cyrylicą. Serbowie ze swą dynastią na czele byli nieszczęśliwi w swych posunięciach, roszcząc sobie kierownicze stanowisko w stosunku do innych narodów w Jugosławii. Tutaj tkwi powód nieporozumień między Serbem,Michajłowiczem, a Chorwatem,Tito, który oparł swój ruch na zasadzie federacyjnej, przyznającej każdemu z narodów federacji to samo prawo.-
Przypadek Bułgarii przedstawia się odrębnie. Tutaj główną odpowiedzialność spada na ambitną dynastię, która wplątała swój naród w wojnę z Jugosławią i Grecją, z której Bułgaria wyszła pobita i rozgoryczona. Przy tym wszystkim jednak sympatie do Rosji były tak silne, że Hitlerowi nie powiodło się wciągnąć Bułgarii do wojny z Rosją. Dynastia bułgarska była od dwóch generacji przekleństwem swego kraju. Moim osobistym, silnym pragnieniem jest, by Bułgaria dynastię przepędziła i przystąpiła do federacji jugosłowiańskiej. Różnice językowe między Bułgarami z jednej, a Chorwatami i Słoweńcami z drugiej są nieznaczne i ludy te bez trudności mogą się z sobą porozumie

Węgrzech i Rumunii konieczność nie mogła się przy-
jąć. W tym samym kierunku działały jeszcze dalsze czynniki, mianowicie zupełna zależność od rynku zbytu, na który kraje te ze swą wytwórczością rolniczą były w większości zdane.-
Jednak władze również ukraińskich, konsultowały jednakże, że tylko rolę grają tu przedstawicielstwa węgierskie. Natomiast, szczególnie pozostające licznie uczestniczyć protestancie, że w swej kulturze i instytucjach zorientowane na Zachód.-
W Jugosławii katolicy Chorwaci i Słoweńcy wyglądają na Zachód, prawosławni Serbowie zwracają się ku Wschodowi, a ich pochodzenie wspólnego języka [illegible] zbliża ich z Rosją. Zresztą Serbowie byli zawsze nastawieni na wschód, prawosławie, Rosję, który Chorwaci i Słoweńcy jak członkowie [illegible] jugosłowiańskiej, utrzymujący kontakt z Zachodem, tak jak opór swój przeciwko Jugosławii, federacyjnej, przypominającej kontakt z narodami Jugosławii do czasu, gdy [illegible].-
Na Węgrzech, którzy przeważnie są odgrywali, zasady równouprawnienia, które na całości górowały, która wyjaśnia swój naród w wojnie z Jugosławią i Grecją, z którą należała wiele zależności i naciskom. Przy tym wszystkim jednak sympatie do Rosji były tak silne, że Hitlerowi nie powiodło się wciągnąć Bułgarii do wojny z Rosją. Bułgarska inteligencja była od dawna zorientowana przeciwko temu krajowi. Obie natomiast, Bułgaria przeciwnie jest, by Bułgarzy byli przyjaźnie do Zachodu i do Jugosławii.
Rodzina Bułgarii kocha swobodę, więc Niemcy z pomocą i innymi kraju nie chcieli z Anglią i Stanami. Stąd wojna ta bez trudności mogła się w całości zmienić

Antagonizmy narodowe były zawsze klęską Bałkanów, a Niemcy - trzeba im to przyznać - potrafili je pomistrzowsku wygrywać. Nadzieje co do przyszłości pokładam w rozszerzeniu się ruchu niepodległościowego, demokratycznego na Rumunię i Węgry. Wpływ ros., jeśli uzyska przeważne znaczenie, będzie działał w kierunku jednoczenia. Dopomoże do złamania przeżytków feudalizmu na Węgrzech i w Rumunii, doprowadzi on do rozpowszechnienia się na Bałkanach demokracji, jako elementu braterskiego współżycia i istotnej podstawy pokoju.

Anglia : Dziś wieczór prem.Churchill wygłosił przez radio przemówienie do narodu ang. Trwało one blisko trzy kwadranse. W pierwszej części premier omówił pokrótce sytuację wojenną, drugą część znacznie dłuższą, poświęcił zagadnieniom polityki zagranicznej. Na wstępie zaznaczył, iż liczy na to, że nikt nie wyobraża sobie, by składał jakieś niezwykłe oświadczenia. Pragnąłby tylko w krótkim przemówieniu poinformować ogólnie o przebiegu wojny, oraz zamierzenia rządu w dziedzinie polityki wewnętrz., oraz podziękować za zaufanie, jakim darzy go naród mimo niedoci[illegible]

Ostatni rok przyniósł obok powodzeń także i rozczarowanie. Bilans jednak przedstawia się niewątpliwie dodatnio dla narodów zjednoczonych. Postępy po stronie aljantów były trwałe, solidne, odbywały się ze wzrastającą szybkością. Niewiadomo kiedy zwycięstwo nadejdzie, ani też, czy nastąpi ono nagle, czy też w wyniku dłuższego procesu. Jedno pozostaje pewne, mianowicie, że ono nadejdzie. Im większa będzie jedność w wewnątrz W.Brytanii, oraz zgoda między poszczególnymi aljantami, tym prędzej zwycięstwo nadejdzie.
Przypomnijmy sobie, jak rok temu o tej porze nasze wojska w Afryce Płn., stojąc naprzeciw linii Mareta przygotowywały się do długiej walki. Wszscy byliśmy pewni zwycięstwa, ale nikt nie przypuszczał, byśmy je zdobyli za jednym zamachem i w ciągu 2-ch miesięcy przyprawili wroga o stratę 335.000 zabitych i jeńców. Od tej pory oswobodziliśmy [illegible] jedną trzecią część Włoch, a naród włoski, gdzie tylko doszedł do głosu zrzucił z siebie jarzmo faszyzmu.
Mussolini spożywa teraz gorzki chleb wygnańca, musiał pomagać Niemcom w zastrzeleniu własnego zięcia i ujarzmiania Włochów, którymi rządził przeszło dwudzieścia lat i których rzekomo tak ukochał. Czyż można sobie wyobrazić żałośniejszy los, los od tego, jaki spotkał tego próżnego dyktatora, który liczył na to, że wbijając Francji sztylet w plecy, zdobędzie panowanie nad Imperium Śródziemnomorskim.-
Postępy we Włoszech nie są dotychczas ani tak decydujące, ani tak szybkie, jak byśmy sobie tego życzyli. Nieulega jednak wątpliwości, że zwyciężymy zarówno pod Anzio, jak i na połud. od Rzymu, oraz że zdobędziemy sam Rzym. Dzięki pokonaniu Włoch pozbyliśmy się 66-ciu dywizyj. Trzymamy we Włoszech 25 dywizyj niem., przeważnie uczestniczących w walkach.

Wiążemy również we Włoszech znaczną część niem. lotnictwa, którego Niemcy tak bardzo potrzebowaliby obecnie na innych frontach. Podczas, gdy kampania we Włoszech będzie toczyć się dalej, mogą gdzieindziej nastąpić wypadki znacznie donioślejsze. Nieopanowanie wysp na Morzu Egejskim wywołało pewne rozczarowanie, ale te niepowodzenia zostały z nadwyżką odrobione przez panikę, jaka zapanowała w Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech.-
Gdy spoglądam wstecz na okres 55-ciu miesięcy obecnej wojny, uważam za największy sukces pokonanie łodzi podwodnych. Bez niego nie bylibyśmy mogli utrzymać łączności z naszymi przyjaciółmi z USA., z naszymi Dominjami i otrzymywać z tamtąd pomocy. Drugie niebezpieczeństwo, które groziło nam jeszcze w roku 1939, to miny morskie. I z nimi jednak uporaliśmy się dzięki pracy naukowej naszych specjalistów i poświęceniu naszych marynarzy.
Cztery lata temu byliśmy sami zagrożeni inwazją. Teraz role się odwróciły. Niemcy wiją się pod ciosami lotnictwa bryt. i ameryk. Lotn. ameryk. stacjonowane w W.Brytanii, już teraz przewyższa liczebnością nasze. Każde z lotnictw, stacjonowane w W.Brytanii conajmniej dorównuje niem. liczebnością, a przewyższa je siłą uderzenia. Lotnictwo we Włoszech prawie, że dorównuje niem. Następstwa tego stanu rzeczy w nadchodzących miesiącach, aczkolwiek nie zamierzam wdawać się na ten temat w prognozy, będą niewątpliwie bardzo daleko sięgające i zbliżą zwycięstwo.-
Byłoby rzeczą zupełnie zrozumiałą, gdyby Rosjanie nie doceniali wszystkich trudności, jakie nam nastręczało utrzymanie działalności żeglugi morskiej.

Ujrzymy również we Włoszech znaczną część sił lotnictwa, którego Niemcy tak bardzo potrzebowaliby obecnie na innych frontach. Podczas, gdy kampania we Włoszech będzie toczyć się dalej, może gdzieindziej nastąpić wypadki znacznie donioślejsze. Niespodziewanie wypad na Morzu Egejskim wywołało pewne zaskoczenie, ale [illegible] przez [illegible], jako zagadnienia w Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech.-

Gdy spoglądam wstecz na czas 53-ciu miesięcy obecnej wojny, uważam za największy sukces pokonanie łodzi podwodnych, gdyż bez tego nie bylibyśmy mogli utrzymać łączności z naszymi przyjaciółmi w USA., z naszymi dominiami i otrzymywać z zewnątrz pomocy. Dzięki [illegible], które [illegible] w roku 1939, do miny morskie, i z nimi jednak uporaliśmy się dzięki pracy naukowej naszych specjalistów i poświęceniu naszych marynarzy.

Cztery lata temu byliśmy sami zagrożeni inwazją. Teraz role się odwróciły. Niemcy [illegible] się po [illegible] lotnictwo bryt. i amerykańskie, [illegible] w W.Brytanii, jak również przewyższa liczebnością nasze. Także w lotnictwie, skoncentrowane w W.Brytanii [illegible] dorównują nim liczebnością, a przewyższają je siłą uderzenia. Lotnictwo we Włoszech prawie że dorównuje jemu. [illegible] w [illegible] niemieckich, [illegible] 110 dywizji [illegible] się na [illegible] w [illegible], będziemy [illegible] dalsze [illegible] i [illegible] wszystko.-

[illegible] dzieła [illegible], które nam [illegible] uzyskanie dalszej [illegible].

Są oni narodem lądowym i jest rzeczą zrozumiałą, na ląd zwracają największą uwagę, gdyż z tej strony grozi im największe niebezpieczeństwo.
W.Brytania i Ameryka odczuwają szczery podziw dla armii ros. W ciągu jednego roku posunęła się ona od Stalingradu aż pod Dniestr. Zadała ona Hitlerowi największą z jego klęsk. Postępy ros., to najważniejsza przyczyna nadchodzącej klęski Niemiec. Zasługą Stalina jest danie Czerwonej armii tej niezwykłej jedności i spójności,, jaką wszscy podziwiamy.-
Druga gigantyczna wojna, którą prowadzimy, jest zwrócona przeciw równie okrutnemu wrogowi.
Na tym olbrzymim teatrze wojny uznaliśmy przewodnictwo ameryk. na Pacyfiku tak samo, jak Amerykanie nasze przewodnictwo w rej. Oceanu Indyjskiego.Pomoc, jakiej USA. udzieliły Nowej Zelandii i Australii w okresie, gdy sama Anglia nie była w stanie jej dostarczyć, nigdy nie zostanie zapomniana.-
Japonia wykazuje coraz większą słabość. Jej braki w klasie statków cystern są już nietylko widoczne, ale oczywiste. Od wybuchu wojny z Japonią ameryk. potęga morska rozrosła się w olbrzymim stopniu. Jakże szaleńczą była rządząca w Japonii klika, wyzywając do walki olbrzymią potęgę USA.!
Imperium Bryt. zobowiązało się walczyć u boku USA. przeciw Japonii bez względu na wielkość ofiar i długość wojny.-
Gen.Mountbatten, wykonywując plany, opracowane w sierpniu ub.roku w Qubeo natchnął duchem swej młodości podległe mu wojska. Desant na tyłach japon.daje już swoje rezultaty. W obecnych walkach straty po stronie Japończyków są 3-4 razy większe, niż nasze. Żołnierz bryt. i indyjski okazał.się indywidualnie w walkach dżunglowych lepszym wojownikiem, niż japoński.

W płn. części kraju oddz. chińskie, walczące pod gen. Stilwellem, osiągają postępy.
W międzyczasie zgromadziliśmy na Oceanie Indyjskim potężną flotę bojową, która przyjmie wyzwanie floty japon., jeśliby japon. flota, która dotychczas nie odważyła się zaryzkować starcia z flotą sojusz. próbowałaby ataku w kier. Oceanu Indyjskiego.-
Gdy rok temu przemawiałem, wspomniałem o możliwości dłuższej pauzy między załamaniem się Hitlera, a zwycięstwem nad Japonią.
Obecnie w dalszym ciągu wierzę, że taka pauza nastąpi, jednak sądzę, że nie będzie ona tak długa, jak to przypuszczałem rok temu.-
Przemawiając w dn.21-go marca ub.r., mówiłem o naszych planach, zmierzających do zapewnienia w W.Brytanii lepszych warunków życia, niż gdziekolwiek indziej. W dalszym ciągu jestem zwolennikkem czteroletniego planu na okres przejściowy po pobiciu Niemiec, gdy nasi żołnierze zaczną powracać i będzie trzeba wszystkim zapewnić żywność, dach nad głową i pracę. Nadal podkreślam niebezpieczeństwo traktowania tych spraw ze stanowiska partyjnego.
Rząd wniesie projekt reformy wychowania, stojąc na stanowisku, że tylko wysoki poziom oświaty i opanowanie nowoczesnych zdobyczy naukowych zapewni W.Brytanii utrzymanie jej pozycji w świecie. Dalsze plany przewidują organizację opieki nad zdrowiem fizycznym narodu, produkcję żywności, organizację rolnictwa przez przeznaczenie odpowiednich ilości ziemi pod uprawę, powszechny plan ubezpieczeń społecznych, obejmujący wszystkie klasy społeczne i kategorie wieku, wreszcie zapewnienie pełnego zatrudnienia i wielkie plany budowlane. Projekty ustaw o ubezpieczeniu społecznym, o wychowaniu i programie budowlanym zostaną wniesione jeszcze przez obecny parlament.

Pragnę jednak zaznaczyć, że nie podejmiemy niczego takiego, coby w jakikolwiek sposób mogło zapamować nasz wysiłek wojenny, bądź też przedłużyć wojnę. Powracając do sprawy programu budowlanego muszę zaznaczyć, że wbrew temu, co się mówi.o nędznych dzielnicach robotn. w miastach ang. byliśmy ogółem biorąc najlepiej zabudowanym krajem na całym świecie.
Nasze potrzeby najbliższe wymagają budowy pół-miljona domów. W ciągu najbliższych 2-ch lat po zakończeniu wojny przewidziane jest wybudowanie 300.000 domów, ponadto zaś półtoramiljona domów prowizorycznych. W międzyczasie zbliża się wielka godzina. Nieme oczy miljonów żołnierzy spoglądają ku ostatecznemu celowi, do którego prowadzi tylko jedna droga : poprzez bramę trjumfu. Musimy zachować zimne nerwy, tak samo jak wówczas, gdy trwała walka o W.Brytanię. Musimy być przygotowani na nowe formy ataku ze strony nieprzyjaciela. Potrafimy jednak przetrzymać je. Musimy być przygotowani na to, że przed ostatecznym atakiem będzie jeszcze wiele fałszywych alaramów, generalnych prób i podstępów dla zmylenia nieprzyjaciela.
Gdy jednak padnie sygnał, wszyscy zgodnie ruszymy do powalenia najokrutniejszej tyranii, jaka kiedykolwiek zagrażała postępowi ludzkości.-
Uzupełnienie ; omawiając kampanię śródz. Churchill zaznaczył, że zostały przygotowane plany przyjścia z pomocą powstańcom greckim i jugosłowiańskim, przyczym wyraził hołd dla bohaterstwa oddz.gen.Tito.-

Londyn, piątek, dnia 24.III.44r. Kom. ang. poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach.: W ciągu 24-ch godz. terytoria npl. były widownią trzech wielkich nalotów, w czasie których 4000 samolotów zrzuciły prawie 6000 ton bomb.-
W środę o 21.45 ponad 1000 ciężkich bombowców RAF. zaatakowało objekty w Niemczech i na terenach okup., przyczym głównym celem był Frankfurt n/Menem, na który zrzucono 3000 ton bomb.
Był to największy nalot, dotychczas wykonany na jeden pojedyńczy objekt. W ciągu 30 min. zrzucono 1300 ton bomb / wg. kom. franc. - wg. polskiego 3000 ton /.- Równocześnie lekkie bombowce "Moskito" zaatakowały Berlin, a w późniejszych godzinach ponownie Frankfurt, na który zrzuciły bomby dwutonowe. Inne samoloty zakładały miny na wodach npl. Ze wszystkich tych operacyj nie powróciły 33 ciężkie bombowce. Samoloty wywiad. stwierdziły wczoraj jeszcze rano wielkie pożary we Frankfurcie.- Drugi nalot został wykonany nad ranem w czwartek z udziałem ponad 500 ciężkich bombowców i 750-ciu eskortujących myśliwców. Zaatakowano dwa lotniska w pobliżu Monastyru i Osnabruck, dworzec przetokowy Hamm, który na początku wojny był tak często bombardowany, objekty pod Dortmundem, oraz zakłady Messer-Smidtha. Obrona myśliwców niejednolita, niekiedy atakowały formacje liczące do 50-ciu aparatów. Myśliwce sojusz. zestrzeliły 20 myśliwców niem., ilość myśliwców, zestrzelonych przez bombowce, jeszcze nieustalona. Straty własne 27 bombowców i 6 myśliwców.- Wczoraj popołud. śred. bombowce ameryk. atakowały dworzec kolej. Creil na płn. od Paryża, objekty komunikac. i lotnicze. w Belgii, oraz cele w połud. i połud. zach. Niemczech.-

Rosja : I-sza armia ukraińska gen.Żukowa prowadzi od 3-ch dni nową ofenzywę, w czasie której wdarła się na odcinku między Tarnopolem a Płoskirowem na odległ.do 35-ciu mil ang. wgłąb, wyswobadzając około 200-cie miejscowości.Została zdobyta w toku natarcia na odcinku Krzemieńca stacja kolej.Kopyczyńce, przyczym Rosjanie zdobyli dwa pociągi, wyładowane czołgami i amunicją. Pod Krzemieńcem wyswobodzono 25 miejscowości.-
Dalsze postępy na zach. od Winnicy.-
Na drodze Bałta-Czerniowce zdobyto stację Tirnowo.-
Oddz. ros.walczą na przedmieściach Woźniesieńska, oraz postąpiły dalej na Nikołajewsk.
Artyleria ros., posiadająca pozycje na lewym brzegu Bohu,zatopiła cały konwój, który próbował wypłynąć z Nikołajewska na pełne morze.-
Węgry : Nowy premier węgierski odbył narady z przewodniczącymi obu Izb. Obrady obu Izb zostały odroczone bezterminowo.-
W Budapeszcie rozpoczęły się prześladowania opozycji. Aresztowano przywódców partii liberalnej, rolników, i socjalistów, jak również redaktorów pism kat.i socjalistycznych.
Informacje te pochodzą od podróżnego, który przybył z Węgier do Szwajcarii.-
Wg. napływających informacyj poprzedni premier Kalley odmówił jakoby współpracy z Niemcami i został w następstwie aresztowany.
Rozpoczęły się również prześladowania Żydów.-
Słowacja : Radio Moskwa nadało wezwanie do Słowaków,"Hitler chce Słowację przekształcić w pole walki. Wybiła godzina czynu i podjęcia przez Słowaków akcji zbrojnej.-

gody. [illegible] przy-
wadzi on [illegible] w czasie któ-
rej [illegible] się do [illegible]
z [illegible] do 10-tej [illegible].
[illegible] części [illegible]
[illegible] na [illegible]
ku [illegible] przy-
[illegible] dwa [illegible]
[illegible] wykłado-
wano 25 miejscowościach.-
[illegible] na [illegible]
[illegible]
[illegible].-
[illegible] się, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
nej wyjechały z Białorusi na [illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible]
[illegible].-
W październiku [illegible] się [illegible]
[illegible] liberal-
nej, socjalnej, i mogilewskie, jak również re-
[illegible]
Informacje te pochodzą od pewnego, który
przybył z [illegible] do Szwajcarii.-
Na [illegible] informacji [illegible]
[illegible] z [illegible]
[illegible] w [illegible]
[illegible] się [illegible]
[illegible] do
[illegible] przekazało
w [illegible] i [illegible]
[illegible].-

Wg. wiadomości z Ankary ponad 50.000 żołnierzy niem.podjęło kontrolę nad kolejami i punktami strategicz. w Rumunii.-
Bułgaria : Z Turcji i Szwajcarii donoszą że książe Cyrill i prem.Filoff zostali przez Hitlera wezwani do jego kwatery,-głównej.-
Front śródz.: W dalszym ciągu zacięte walki w zachod. części Cassino, gdzie jednak żadna ze stron nie osiągnęła większych postępów.-
Powolne postępy sojuszników na zboczu wzgórza Cassino, na którego szczycie znajdował się klasztor.-
Lotn. sojusz.wykonało 1000 lotów. Straty npl. 7 samolotów, własne 4. Bombardowano objekty kolej pod Veroną, Bolonią, Rimini i Padwą.-
Bliski Wschód : Min. pełnomoc.Anglii w Algerze, Mac Millan przybył do Kairu, gdzie uczestniczył w konferencji wojskowej pod przewodnictem gen. Wilsona, głównodowodzącego na Bliskim Wschodzie.
Anglia : Król ang. w towarzystwie królowej i księżniczek spędził dwa dni na inspekcji oddz., przeznaczonych do inwazji na Europę. Była to siódma inspekcja królewska w ciągu ostat.tygodni.-
Finlandia : Radiostacja fińska stwierdziła, że Finlandia w dalszym ciągu zamierza prowadzić wojnę. W związku z tym jedno z pism szwedzkich, wychodzących w Finlandii zaznacza, iż naród fiński nie chce wojny i przyszły historyk stwierdzi kiedyś, że to rząd obecnego premiera postanowił wojnę dalej prowadzić.-
Birma : W.Birmie płn. walki toczą się na połud. wsch. i płn wschód od Infal.-
W połud. części Birmy wzmożony opór japon. pod Maungdaw wzmożony opór japon.

Londyn, sobota, dnia 25.III.44r. Kom. ang. poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach.: Ub. nocy nalot silnej formacji RAF. na Niemcy, przyczym głównym objektem był Berlin. Kom. ang. nie podaje jeszcze szczegółów, jednakowoż koresp. pras., obecny na jednym z lotnisk, donosi, że wg. relacji powaracających załóg nalot był skoncentrowany, trwał wszystkiego półgodziny i dorównywał największym nalotom, dotychczas wykonanym na Berlin. Jak wiadomo, największy nalot na stolicę Rzeszy został wykonany pięć tygodni temu, gdy zrzucono 2500 ton bomb. Załogi donoszą, że w składach towar. wywołano pożary, rozciągające się na 6 mil dług. Niemcy donoszą, że nalot był na wielką skalę, zrzucono wielką ilość bomb zapalających i wybuchowych, a ponadto atakowano również Lipsk i Weimar.-
Wczoraj w ciągu dnia blisko 1000 ciężkich bombowców i myśliwców ameryk. atakowało Schweinfurt i Frankfurt n/Menem, oraz trzy lotniska we Francji płn.wsch. Opór myśliwców słaby, ogień artylerii p.lotn. gwałtowny. Nie powróciły 3 bombowce i 5 myśliwców. Zniszczono 2 myśliwce npl. na ziemi i 1 w powietrzu.-
Wczoraj w ciągu dnia śred. i lekkie bombowce sojusz. i myśliwce atakowały objekty wojsk. w płn. Francji.-
Ub. nocy naloty na Londyn, oraz na miejscowości na połud. i połud. wsch. Anglii. 5 samolotów zestrzelono.-
Ogłoszono w Anglii sprawozdanie z wyników ostat. nalotów na Niemcy, począwszy od listopada ub.r., gdy rozpoczęła się bitwa o Berlin. Niezbite dowody wykazują, że trafienie 21 gmachów rządowych w Berlinie przyczyniło się w wysokim stopniu do chaosu administracji Rzeszy i krajów okupowanych. Berlin posiada wielkie znaczenie, jako centrum komunikacyjne na drodze między Rosją, Francją i Włochami.-

Pod tym względem zachodzi istotna różnica z Londynem, który jest tylko stacją końcową, a nie węzłem kolejowym. Berlin jest ważnym ośrodkiem produkcji i remontu lokomotyw. Tamt.zakłady wytwarzają trzecią część lokomotyw, fabrykowanych w całej Rzeszy. Od ofenzywy lotn.na Ruhrę cięźki przemysł w Berlinie został rozbudowany do tego stopnia, że jego potencjał wynosi dwie trzecie potencjału w Zagłębiu Ruhry. Z końcem listopada ub.r. ilość robotników, pracujących w Berlinie jedną piętnastą wszystkich robotników zatrudnionych w Rzeszy, Austrii, Sudetach i okup. terenach Polski. Jest to zresztą ocena raczej za niska. Siódma część wszystkich mieszkańców Berlina, nie wyłączając dzieci i kobiet, pracuje w przemyśle wojennym. Skutki bombardowania Rzeszy dają się już odczuwać na froncie wschod., gdzie coraz widoczniej Niemcy są zmuszeni do oszczędzania swych wozów pancer. i brakuje im różnych urządzeń, jak np. przyrządów sygnalizacyjnych.-

Niemcy : Wg. obliczeń fachowców Niemcy stracili na froncie ros. od 1.III. 25.000 ciężarówek, czyli 150.000 opon, t.zn. straty przewyższają bież. możliwości produkcyjne. Na samym froncie ros. Niemcy tracą teraz więcej kauczuku, niż importowali przed wojną. Wielką rolę odegrały uszkodzenia składów, zakładów produkcyjnych, zwłaszcza w Hannowerze.-

Anglia : Prem Churchill w towarzystwie gen. Eisenhovera odbył inspekcję ameryk. oddz., zwłaszcza spadochronowych. Przemawiając do żołnierzy premier oświadczył : " Mogę was zapewnić, że stojących przed nami wielkich walk oczekujemy z bezwzględną pewnością zwycięstwa.-"

Gen.Montgommery, przemawiając wczoraj na zebraniu publicz. w Londynie, zaznaczył, że nadciągająca wielka kampania na zachodzie będzie wymagała

ta ścisłej łączności między pierwszą linją bojową a frontem wewnętrz., jak jeszcze żadna z poprzednich. Tym,co nas czeka jest nawet nie otwarcie nowego frontu, ale największy experyment narodowy w naszej historii. Naród musi tchnąć całą swą wiarę i moc w armię.-
Kommetator radia bryt., omawiając przemówienia prem.Churchilla, który przygotował żołnierzy na zbliżającą się chwilę zadania Niemcom wielkiego ciosu, oraz gen.Montgommery, opisuje atmosferę Londynu,pełną napięcia i wyczekiwania.-
Przedstawiciele górników i przedsiębiorców w przemyśle węglowym zalecili swym mocodawcom przyjęcie rządowych propozycyj stabilizacji płac, aż do końca r.1947 na nowych podstawach, przewidującej m.in. pewne dodatki dla robótników wykwalifikowanych.-
Zostało nadane najwyższe odznaczenie bojowe sierż.austral. za niezwykłą odwagę w czasie walk na Nowej Gwinei. Chodziło o oskrzydlenie pozycyj japon. na urwisku skalnym, oddzielonym od oddz. ang. równiną, którą trzeba było przebyć pod morderczym ogniem japon.karab.maszyn. Gdy po całodziennych nieudanych próbach dowódca nakazał odwrót, sierżant zgłosił się z prośbą o pozwolenie mu na jeszcze jedną próbę. Dotarłszy ze swym patrolem pod same pozycje japon., granatami ręcznymi obrzucił pozycje japon. z odległości 3-4 yardów i wywołał taki popłoch wśród nieprzyjaciela, że zmusił obsadę gniazda do ucieczki. Wróciwszy po drugi patrol czterokrotnie powtórzył natarcie i zlikwidował w końcu dziesięć posterunków karab.maszyn., dzięki czemu równina została sforsowana i nazajutrz batalion mógł zdobyć atakiem japon. bazę obronną Satleberg. W życiu cywilnym sierżant był niewykwalifikowanym robotnikiem.-

Rosja : W toku ofenzywy między Tarnopolem a Płoskirowem Rosjanie przedarli się w ciągu 4-ch dni na 60 mil ang. wgłąb linij niem. Niemcy stracili:20.000 zabitych, 3000 jeńców, 300 wozów pancer. i dział na ciągnikach, 5000 ciężarówek, 500 dział i moździerzy, oraz osiem pełnych pociągów z amunicją. Z Moskwy donoszą, że Niemcy znajdują się w pełnym odwrocie, a liczne garnizony są otaczane i likwidowane.-
80 mil ang. powyżej odcinka, wzdłuż którego Rosjanie rozpoczęli sforsowanie Dniestru, dotarli oni obecnie do górnego Dniestru i znajdują się już tylko o 40 km. od Czerniowiec, 80 km. od przełęczy Jabłonice, prowadzącej na Węgry, a 120 km. od Czechosłowacji.-
Na ulicach Płoskirowa toczą się walki, w toku których zginęło wczoraj 2000 Niemców.-
Walki toczą się również na przedmieściach miasta Bałta.-
III-cia armia gen.Malinowskiego zdobyła Wożniesieńsk, a wg. niepotwierdzonych wiadomości jej oddz. walczą już na przedmieściach Nikołajewa.
Rząd ros. nadał gen.USA.Marshallowi najwyższy order wojskowy Suworowa I-ej klasy za wybitne zasługi w walce z hitlerowskimi Niemcami.-
Birma : Rzecznik wojskowy w New Delhi złożył wyjaśnienia w sprawie sytuacji na pograniczu między Indjami a Birmą. Łatwo zrozumieć japon. zamiary uderzenia na Infal, by w ten sposób, dotarłszy na 40 mil ang. na zach.od granicy birmańskiej, odciąć wojska gen.Stillwela na płn.Birmy. Front birmański liczy 200 mil ang. dług. i 80 szer. Okolica równinna znajduje się tylko w pobliżu Infal. Z tego miasta prowadzą tylko dwie drogi, służące zaopatrzeniu, mianowicie na połud.zach. do Tiddym, oraz krótsza prowadząca na połud. wschód do Tamu na granicy birmańskiej.

Obecnie nasze pozycje silnie trzymamy.
Oddz. japon., które atakują dolny koniec drogi Tiddym ryzykują rozszczepienie na dwie części przez nasze kolumny.-
Front śródz.: Pod Cassino Niemcy w dalszym ciągu stosują swą taktykę infiltracji w porze nocnej. Niem. oddz. spadochronowe opanowały kilka punktów w zach. części miasta, gdzie obecnie walka toczy się o przestrzeń 200 mtr2. Pod Anzio działalność artyler.-
Lotnictwo sprzymierz. wykonało we czwartek 800 lotów. Atakowano dworce kolej. w Florencji i Padwie, oraz żeglugę i wybrzeże Dalmacji. Wszystkie samoloty powróciły.-
Prem.połud. Irlandii de Valera zwrócił się w publicz. oświadczeniu, podkreślając, że jeśli tylko jedna ze stron Rzym zaatakuje, a druga będzie go bronić, to zniszczenie miasta będzie nieuniknione. Premier zaproponował walczącym stronom porozumienie się w tej sprawie za pośrednictwem odpowiednich ośrodków.-
Jugosławia : We wschod. części Bośni natarcie niem. zostało odparte z wielkimi stratami dla nieprzyjaciela.-
W kwaterze gł.gen.Tito odbyła się konferencja z rumuńskimi i węgierskimi oficerami w sprawie współdziałania oddz. partyzanckich w odnośnych krajach.-
Grecja : W związku z przypadającym dzisiaj świętem niepodległości Grecji premier grecki i król wezwali z Kairu naród do jedności, zaznaczając, że przedewszystkiem Grecy muszą być panami we własnym domu.-
Gen.Tito wezwał do większego współdziałania między partyzantami greckimi i jugosłowiańskimi.-

Prem.Churchill w depeszy do premiera grec. oświadczył, że obecnie, gdy nieporozumienia między poszczególnymi grupami powstańców zostały usunięte oczekuje dnia, w którym przy pomocy powstańców Grecja odzyska niepodległość.
W.Brytania pragnie zachować ścisłą przyjaźń z Grecją także i w okresie powojennym.-
Bliski Wschód : Do Algeru przybył z Kairu gen.Wilson po odbyciu tam szeregu narad z dowódcami wojsk. na temat pomocy, oraz zagadnień administracyjnych w krajach bałkańskich.-
Turcja : Do Istambułu przybyła rumuńska misja handl. pod przewodnictwem urzędnika MSZ. w celu zawarcia z Turcją układu handlowego.-
Węgry : Radiostacja węgierska wezwała wszystkich Węgrów do przyjaznego zachowania się wobec Niemców, grożąc wyniszczeniem wszystkich elementów wrogich.-
Sekretarz Stanu USA.Hull wezwał Węgrów do stawienia oporu najeźdźcom, gdyż tylko w ten sposób pozyskają sobie przyjaźń wolnych narodów świata i wykażą swe prawo do niepodległości.-
Szef służby pras. min. spraw zagr. został ze stanowiska.-
Sprawy polskie : Na podstawie decyzji polskich władz podziemnych zlikwidowano szefa policji w Warszawie.-Został wykolejony niem. pociąg wojsk. 200 żołnierzy zginęło.-
Finlandia : Wg. różnych informacyj wylądowały oddz. niem. na wyspach Alandzkich.Przedstawiciel szwedzkiego MSZ. zaprzeczył tej wiadomości.-
USA.: Prez.Roosevelt oznajmił, że z dniem 1 lipca br.siły zbrojne USA., przebywające poza krajem, będą liczyły 5.000.000 ludzi.-
Prez.Roosevelt w porozumieniu z rządem bryt. złożył wczoraj w Waszyngtonie obszerne oświadczenie w sprawie odpowiedzialności za zbrodnie wojenne.-

Przytoczywszy szereg przykładów niezliczonych zbrodni, popełnianych zarówno przez Niemców, jak i Japończyków, prezydent ponownie podkreślił, że sojusznicy dołożą wszelkich starań, by winnych pociągnąć do odpowiedzialności, przyczym kara dosięgnie nietylko rozkazodawców ale również wszelkiego rodzaju pomocników i wykonawców. Prezydent wezwał wszystkich Niemców, by obecnie pomagali ofiarom prześladowań jak również mieszkańców krajów okup., by pomagali w chronieniu się, przekraczaniu granic i t.d. Wszyscy wreszcie, pozostający pod okupacją hitlerowską winni szczegółowo gromadzić dowody zbrodni.-

Londyn,niedziela,dnia 26.III.44r.Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

/Srednio/

Rosja : Oddz.I-ej armii ukraińskiej w piątym dniu swej ofenzywy dotarły do górnego biegu Dniepru na dług.80-ciu km. Zajęto 150 miejscowości, m.in. Płoskirow. Odwrót Niemców z pod Płoskirowa jest zagrożony odcieciem. Przy zdobyciu Płoskirowa wzięto 1000 jeńców, oraz znaczne ilości materiału wojennego.Niemcy próbowali uchodzić drogą do Kamieńca Podolskiego, ale droga ta została przecięta i przy tej sposobności zdobyto 3000 ciężarówek. Oddz.ros. walczą już pod Kamieńcem Podolskim, inne zaś znajdują się w odległ.40-tu km. od Czerniowiec. Przednie jednostki I-ej armii gen.Żukowa, postepujace miedzy Płoskirowe a Tarnopolem znajdują się już w odległ.tylko 60-ciu km. od Lwowa.-
Połączenie kolej.Bielce / po rumuńsku Bałty/ - Jassy przecięte.-
Radio Moskwa podaje szereg szczegółów w sprawie odwrotu niem., który odbywa się z coraz większym pośpiechem i nieładem. Niemcy nie mają czasu nawet na powysadzanie mostów. Na jednym z odcinków zdobyto trzy pociągi wojsk. i trzydzieści czołgów, na innym dwadzieścia pięć czołgów, w stanie zupełnie zdatnym do użytku.-
W połud. Ukrainie oddz. ros.walczą w odległ. 3-ch km. od portu Nikołajewsk.-
Węgry : Z Ankary donoszą, że węgierski sztab general. został poddany pod rozkazy niem.-
Niemcy utworzyli pięć obozów koncentrac. dla więźniów politycznych.-
Front śródz.: Koniec walk w Cassino wciąż jeszcze nawet zdaleka nie zarysowuje. Niemcy wciąż jeszcze trzymają się w ruinach hotelu " Continental" w zachod. części miasta, którego wzniesienie stanowi dogodny punkt obserwacyjny.Ponadto panują w dalszym ciągu nad wzgórzem klasztornym z wąaczem niższych części zbocza.

Koresp. prasowi donoszą, że oddz. spadochronowe, które dztwo niem.przerzuciło na front śródz., stanowią elitę wojsk niem., świetnie przeszkoloną i na wskroś przepojoną fanatyzmem hitlerowskim.-
W piątek lotnictwo sojusz.atakowało dworce kolej. w Rimi i Ancona, oraz urządzenia port. w Livorno i objekty przy wybrzeżach adriatyckich. Straty npl. 19 samolotów, straty własne 11.-
Kontrtorpedowiec ameryk. zatopił na Morzu Śródz. npl. łódź podwodną.-
Jugosławia : Do Kairu przybył wysłannik gen. Tito, pułk.Tircz. Jest to Słoweniec, liczący 58 lat, lotnik, który przybył do Kairu w celu omówienia organizacji lotnictwa po stronie powstańców. Po stronie powstańców walczą obecnie jedna dywizja włoska, jedna brygada czeska,jeden batalion węgierski i jeden bułgarski, oraz kompania niem.-
Bułgaria : Ze źródeł neutral. donoszą, że w nocy z piątku na sobotę lotn. sojusz. wykonało nalot na Sofię.-
Poseł ros.w Sofii udał się do Ankary na naradę z tamt. posłem ros.-
Włochy : Radiostacja szwajcarska podaje, że w czasie obchodu rocznicy partii faszystowskiej w Rzymie doszło do rozruchów, w czasie których zabito 32-ch agentów hitlerowskich.- Komendant miasta zapowiedział, że każdego zabitego Niemca zostanie rostrzelanych 10-ciu zakładników.-
Ocean Spokojny : Nalot lotnictwa ameryk. w czwartek na wyspę Wake. Trafiono zbiorniki z benzyną.-
Afryka Połud.: Prem.gen.Smuts oświadczył, że Afryka Połud.nigdy nie zapomni współudziału Nowej Zelandii i Australii w wojnie przeciwko osi. Wynikło stąd dalsze zacieśnienie więzów z tymi obu krajami. W Połud. Afryce trzecia część ludności uczestniczy w wysiłku woj.

Lotnicy prasowi donoszą, że oddz. spadochronowe, które dotąd nie [illegible] na front [illegible]., [illegible] siły wojskowe, [illegible] [illegible]-ał i na wschód [illegible] faszystowskich [illegible]-kim.-

W ataku lotnictwa wojsk. zbombardowano dworzec kolej. w Linz i zakłady, oraz urządzenia portu w Livorno i obiekty przy wybrzeżach adriatyckich. Straty npl. 19 samolotów, straty własne 11.-

[illegible] na Morzu Śródz. npl. łódź podwodną.-

Jugosławia: Do Kairu przybył wysłannik gen. Tito, płk. [illegible]. Jest to Słoweniec, liczący 35 lat, lotnik, który przybył do Kairu w celu omówienia organizacji lotnictwa wojskowego pow-stańców. Do szeregów partyzantów należy obecnie jeden tysiąc włochów, jeden batalion czeski, jeden batalion węgierski i jeden bułgarski, oraz kom-panie niem.-

Bułgaria: [illegible] donosi, że w nocy z piątku na sobotę lotn. [illegible] wykonało nalot na Sofię.-

[illegible] do awantury na [illegible] z [illegible] tym roku.-

[illegible]: [illegible] podaje. [illegible] w okresie [illegible] partii faszystowskiej w [illegible] doszło do rozruchów, w czasie których zabito 52-ch członków hitlerowców.- Komendant miasta zapowiedział, że za każdego zabitego Niemca zostanie rozstrzelanych 10-ciu zakładników.-

Morze Śródziemne: [illegible] W [illegible] na wyspę [illegible] [illegible] tygodnia.-

Afryka Półn.: Prom.gen. [illegible] oświadczył, że [illegible] między [illegible] [illegible] i [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w wyniku [illegible].

Wszyscy między 20 a 60 rokiem życia służą w siłach zbrojnych.-
Palestyna : Zapowiedziano karę śmierci za szereg działań przeciwko bezpieczeństwu publicz., m.in. za posiadanie broni.-
USA.: Dztwo wojsk. zażądało wciągnięcia do sił zbrojnych wszystkich mężczyzn niżej 26-ciu lat życia, stwierdzając, że jest to okres największej sprawności fizycz., wymaganej dzisiaj zwłaszcza w piechocie. W związku z tym przewidziane jest zwolnienie odpowiedniej ilości mężczyzn z przemysłu woj. i zastąpienia ich starszymi rocznikami.-
Sekretarz Stanu Hull zwrócił się do Kongresu o wyznaczenie 5-ciu członków Izb Ustawodawczych do delegacji, która uda się do Anglii.-
Inna delegacja pod przewodnictwem członka Izby Reprezentantów"Full Brigt" / autora znanej rezolucji o programie politygi zagr.USA./ - udaje się do Anglii inna delegacja na konferencję ministrów oświaty poszczególnych narodów zjedn., która będzie obradować nad organizacją pomocy naukowych, w szczególności podręczników w Europie w miarę wyswabadzania z pod okupacji.-
Front zach.: Zdjęcia wywiad. wykazują, że w czasie dwóch ostat. ataków RAF. na Stuttgart w dniach 20-go lutego i 10-go marca ~~xxxxxxxxx~~ silnie uszkodzono 9 największych fabryk, a 30 dalszych silnie trafiono. W szczególności zakłady "Boscha" wytwarzające świece i zapalniki do motorów zostały częściowo całkiem zniszczone, a częściowo uszkodzone. Budynki zakładów "Daimler-Benz",oraz fabryki łożysk kulkowych uszkodzono.-
Finlandia : Prem.Szwecji Hansson oświadczył, że Szwecja wpełni sympatyzuje z pragnieniem Finlandii pokoju i niezależności. Ze względu na więzy łączące z Finlandią, oraz z tytułu stanowiska Szwecji, jako reprezentantki interesów finlandzkich wobec Rosji,Szwecja uważa za swój obowiązek pośredniczenia między Finlandią a Rosją.-

[illegible] które byłyby w za-
[illegible].-
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] w Moskwie [illegible]
do delegacji [illegible] do Anglii.-
Inne delegacje pod przewodnictwem [illegible]
[illegible]

[illegible]

nie dwóch ostat[illegible]
20-go lutego i 10-go marca [illegible]

[illegible]

Finlandia : Prasa szwedzka [illegible]
[illegible]
Szwecji. Jako reprezentanci [illegible] Finlandii [illegible]
[illegible] Finlandią a Rosją.-

Londyn, niedziela 26.III.44r. Kom. ang. wieczorny. Serwis kraj.

Rosja : Spec. rozkaz Stalina, ogłoszony dziś wieczorem oznajmił, że II-ga armia ukraińska gen. Koniewa dotarła do Prutu na dług. 53-ch mil ang., osiągając w ten sposób granicę Rumunii i zarazem poraz pierwszy doprowadzając czerwoną armię do punktu wyjścia niem. najazdu na Rosję. Kom. został ogłoszony pod 24-ch salwach z 324-ch dział. Żadna wiadomość od czasu komunikatu o oswobodzeniu Leningradu nie została w ten sposów powitana. Kom. donosi zarazem, że po dwudniowych ciężkich walkach został zdobyty węzeł kolej. Bielce, przyczym w dniu wczorajszym zginęło tam 2000 Niemców. W ten sposób armia gen. Koniewa dokonała rekord. postępów.
W dn. 12-go b.m. dotarła do Bohu, w dniu 15-go przekroczyła go, w dniu 19-go b.m. dotarła do Dniestru i przekroczyła go na odcinku 30-tu mil ang. Obecnie przekroczyła Dniestr wzdłuż 110-ciu mil ang.-
Armia gen. Żukowa zdobyła dalszych 100 miejscowości, oraz zupełnie otoczyła garnizony niem. w Tarnopolu i Kamieńcu Podolskim.-
Bułgaria :. Radiostacja londyńska w serwisie europ. zwróciła się z audycją do Bułgarii, zaznaczając, że wiadomości o wezwaniu do kwatery gł. Hitlera regenta bułgarskiego stanowią zapowiedź, iż podobnie, jak na Węgrzech po wezwaniu do kwatery niem. Horthego, nastąpiła okupacja Węgier, takobecnie nastąpi inwazja Bułgarii. Bułgaria musi być w pogotowiu. Wszyscy Bułgarzy, którzy pragną niepodległości kraju, powinni chwycić za broń. Tylko w ten sposób ją otrzymają, że uderzą pierwsi.-
Jugosławia : Z kwatery gł. gen. Tito donoszą, że oddz. powstańców nękają siły niem., udające się do Węgier. We wsch. Bośni po 14-dniowych walkach nastąpiło zahamowanie niem. ofenzywy.

Londyn, niedziela 26.III.44r. Kom.nag.Wieczorny.
[illegible] prasy.

Rosja : Dow.sow. [illegible], odczytany dziś wieczorem komunikat. Że 31-sza armia ukraińska gen.Koniewa dotarła do Prutu na długości 85-ciu mil, [illegible] w ten sposób granicę [illegible] i [illegible] dochodząc [illegible] do punktu wyjścia [illegible] na [illegible]. [illegible] został odcięty ok. 24-ch [illegible] z 32-ch [illegible]. [illegible] o [illegible] do Lembergu [illegible] w ten sposób [illegible]. [illegible] komunikat, że po dwu-dniowych [illegible] walkach [illegible] zdobyty [illegible] w [illegible] 2000 Niemców. W ten sposób [illegible] gen.Koniewa [illegible].
W dn. 12-go [illegible] do [illegible], a dnia 13-go [illegible] do [illegible] i przekroczył [illegible] 31-ej [illegible] mil. [illegible] przekroczyła [illegible] mil.
[illegible] adresów [illegible] 100 miejscowości, [illegible] w Tarnopolu i [illegible] Podolskim.
Bułgaria : [illegible] w [illegible], [illegible] Bułgarii, [illegible] do [illegible] rządu bułgarskiego [illegible], [illegible] na [illegible] Hitlera, [illegible], tak [illegible] Bułgarii [illegible] być w pogotowiu. [illegible], którzy [illegible] kraju, [illegible] za broń. [illegible] w ten sposób [illegible], że [illegible].
Jugosławia : Z kwatery gł. [illegible] donoszą, że [illegible] Niemców, [illegible] do [illegible]. W [illegible] po 14-dniowych walkach [illegible] niem. [illegible].

Koresp.radia bryt. w Kairze donosi, że nie wydaje się, by małżeństwo króla Piotra z córką króla greckiego pociągnęło za sobą jakieś donioślejsze konsekwencje. Najciekawszym jest jednak, że spotkało się ono z energiczniejszą krytyką w niektórych kołach zwolenników samego króla.-

Finlandia : Koresp. radia bryt. w Moskwie donosi, że nic nie wskazuje na to, by w Rosji uważano drogę do dalszego porozumienia z Finlandią za ostatecznie przeciętą. Na uwagę zasługuje zwłaszcza, że od dłuższego czasu nie było nalotów na Helsinki. Nastroje w Rosji są spokojne i niepodniecone. Panuje przekonanie, że Finlandia niebawem zawrze pokój.-

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia śred.bombowce ameryk. atakowały cele kolej. w płn.Francji. Trzy nie powróciły. Eskortujące myśliwce zestrzeliły cztery myśliwce npl., ilość myśliwców, zestrzelonych przez bombowce jeszcze nieustalona. W nocy z piątku na sobotę ponad 1000 ciężkich bombowców RAF. zaatakowało Niemcy. Głównym celem był Berlin, na który zrzucono przeszło 2500 ton bomb. Ponadto atakowano Kilonię i cele w Niemczech zach. Ze wszystkich tych operacyj nie powróciły 73 samoloty.-

Podróżni z Berlina, którzy przybyli ze Sztokholmu donoszą, że pożary, wywołane ostat. nalotem przewyższają wszystkie, jakie dotychczas zostały innymi nalotami na Berlin wywołane. Komunikacje miejskie były przez jeden dzień zupełnie nieczynne.- W ciągu 3-ch dni i 3-ch nocy lotn. sojusz. zrzuciło na Niemcy 9500 ton bomb. W akcji uczestniczyło 8000 samolotów.-

Z 80-ciu samolotów, które atakowały Londyn w nocy z piątku na sobotę 8 zostało zestrzelonych. Ub.nocy nalot "Moskit`ów" na Berlin i Niemcy zach.-

Korespondent [illegible], w Zatoce Fińskiej, że nie wyda-
jedyny syn następcy króla [illegible] z córką króla
pruskiego [illegible] na rzecz [illegible] dane dziejowe
[illegible]. Najdłuższym jest jednak, że spec
jako się one z [illegible] krytyki w [illegible]-
których [illegible] ewolucjonistów naszego króla.-
Finlandia i Norwegia, według krytyków, z [illegible] demo-
do [illegible] wskazują na to, by w Rosji uważano
drogę do dalszego porozumienia z Finlandią, na
odpowiednie przesłanki. Ze swej strony zaznacza wszak-
oraz, że od dłuższego czasu nie było [illegible] na
Helsinki. Wiadomości z Rosji są spokojne i nie-
podniecone. Również przeczuwanie, że Finlandia
[illegible] nowego pokoju.-
Prasa angielska [illegible] w ciągu dnia środ. ponowne
naloty, atakowały cele kolej. w płn. Francji.-
[illegible] nie powróciły. Zakończyła myśliwce [illegible]
[illegible] brytyjskie [illegible] litewsk.
[illegible] przez bombowce [illegible] nieprzyjaciel-
w nocy z [illegible] na środę, ponad 1000 ciężkich
bombowców RAF. zaatakowało Niemcy. Głównym celem
był Berlin, na który zrzucono przeszło 2500 ton
bomb. Ponadto atakowano Kolonię i cele w Niem-
czech zach. Ze wszystkich tych operacji nie po-
wróciły 73 samoloty.-
[illegible] z Berlina, którzy przybyli do Sztokhol-
mu donoszą, że [illegible] ostatni. Najwięcej
przemysłowych [illegible], jako [illegible] uszko-
dzeń [illegible] na Berlin wynosi. Rozmiary
[illegible] jeden dalszy straszliwy
atak [illegible] w ciągu 2-ch dni i 2-ch nocy lotni-
ctwo [illegible] zrzuciło na Niemcy 2500 ton bomb.
W ciągu [illegible] tylko 800 samolotów.-
z 80-ciu samolotów, które [illegible] Londyn w
nocy z piątku na sobotę 8 zostało zestrzelonych.
W nocy nalot "Mosquito" na Berlin i Niemcy
zach.-

Samolot wywiad.RAF., który powrócił w sobotę z nad Frankfurtu,stwierdził, że prawie cała dzielnica handl. i administrac. została zrównana z ziemią.- Frankfurt był ośrodkiem produkcji pojazdów mechanicz. i części samolotów.-

Front śródz.: W Cassino zesłabnięcie walk natomiast w dalszym ciągu gwałtowny ogień artyler.- Na przyczółku pod Anzio, oraz na odcinku VIII-ej armii bez zmiany.-

Działania lotn. sojusz.stosunkowo niewielkie. Wykonano 600 lotów, w czasie których były atakowane urządzenia port. w Livorno, oraz objekty kolej. w Florencji i Rzymie. Jeden samolot nie powrócił.-

Włochy : Dwaj przedstawiciele ang. związków zawod. udają się do Włoch w celu omówienia zagadnień politycz. w przyszłości z przedstawicielami związków włoskich.-

Birma : Na central. odcinku walki koncentrują się dokoła Infal. Oddz. japon., atakujące od płn. wschodu, poniosły ciężkie straty. Ataki od połud. wschodu od strony Tiddym zostały odparte. Na płn. oddz. japon. są otoczone przez oddz. chińskie.-

Londyn, poniedziałek, 27.III.44r. Kom.ang.wieczorny.
Serwis krajowy.

Front zach.; Ub.nocy b.silna eskadra ciężkich bombowców RAF. wykonała nalot na zakłady Kruppa, w Essen. Ostatni nalot na Essen był wykonany osiem miesięcy temu. Od tego czasu Niemcy zdążyli piątą część zniszczonej powierzchni odbudować i uruchomić tam produkcję. Mgła miejscami bardzo silna, ale rezultaty nalotu dobre. Zrzucono ponad 2000 ton bomb. Ponadto bombardowano Hannower, węzeł kolej Courtrai w Belgii przy p ograniczu franc. i inne ośrodki komunikac., wreszcie zakładano miny na wodach npl. Ze wszystkich tych operacyj nie powróciło 9 bombowców.-
Dziś w ciągu dnia 1500 bombowców i myśliwców ameryk. atakowało 9 lotnisk między Paryżem a granicą hiszpańską, oraz objekty komunikacyjne. Nie powróciło 6 ciężkich bombowców i 15 myśliwców. 15 myśliwców npl. zestrzelono w powietrzu, 23 zniszczono na ziemi.-
Wczoraj w ciągu dnia niewielka formacja śred. bombowców ameryk. atakowała rej. Pas de Calais. Wszystkie samoloty powróciły.-
Dziesięć miesięcy temu śred. bombowce ameryk. wykonały pierwszy nalot na holend. port Eymonden. Obrona p.lotn. okazała się za silna i samoloty musiały powrócić z niczym. Wkrótce potym 10 bombowców ponowiło atak. Ani jeden nie powrócił. Obecnie w czasie ostat. nalotu zrzuciły one na port 600 ton bomb. Jeden z pilotów oświadczył, że wziął udział w nalocie ze względów natury osobistej, by się zrewanżować za pierwsze niepowodzenie.-
Dzisiejszy "Daily Telegraph" oblicza, że obecnie lotnictwo sojusz. W.Brytanii może wysłać na kontynent w ciągu jednej doby do 4000 bombowców i myśliwców. Do tego należy doliczyć 2000 samolotów, które można rzucić z baz śródziemnomorskich.

Zupełna przewaga w powietrzu nie została jeszcze osiągnięta i do jej uzyskania będzie jeszcze potrzebny pewien czas. Trzeba się z tym liczyć, że niem. żołnierz na zachodzie będzie się bronił równie zacięcie, jak obecnie niem. lotnik.-
" News Chroniclle" oblicza, że od 18 listopada ub.r. RAF. zrzuciła na Berlin 27.000 bomb. Ponadto lotn. ameryk. atakowało Berlin pięć razy w porze dziennej. Nalot RAF. w nocy z piątku na sobotę, w czasie którego zrzucono ponad 2500 ton bomb, był największym.
Wielu stawia sobie pytanie, ile będzie jeszcze czasu na wykończenie Berlina ?
Dowódca lotn. bombardującego marszałek Harriss oblicza, że na zniszczenie Berlina trzeba 40.000 ton bomb, czyli, że brakuje jeszcze 12.000 ton.-
Front śródz.: Walki pod Cassino, które od 10-ciu dni miały charakter starć między piechotą, przekształcają się obecnie na walkę artyleryjską. Główny ciężar walk pieszych spoczywa w dalszym ciągu na oddz. górali indyjskich, działających na stokach wzgórza klasztornego, podczas gdy oddz. nowozelandzkie walczą w dolinie, przebiegającej u stóp wzgórza.-
Lotn. sojusz. wykonało wczoraj 900 lotów, tracąc 5 maszyn. Niemcy zrzucili do walki 10 samolotów, z których 7 zestrzelono.-
Włochy : Odwet za zamach, wykonany w czwartek w Rzymie w czasie uroczystości 25-lecia partii faszystowskiej, w czasie którego 32 żołnierzy niem. zginęło od wybuchu bomby, Niemcy rostrzelali w Rzymie 320 zakładników.
Jugosławia : Oddz. VI-go korpusu gen.Tito w Słowenii kontynuują akcję nękającą przeciwko transportom niem. ~~oddz.~~ do Węgier.-

Połączenia między Zagrzebiem a Belgradem pozostały na okres 3-ch dni przecięte.-
Upływają trzy lata od zamachu stanu, który usunął propiem. rząd w Jugosławii. Zamach został wykonany przez grupę oficerów, od tego czasu jednak dzięki akcji Narodowego Komitetu Wyzwolenia pod przewodnictwem gen.Tito ruch wyzwolenia stał się ludowym i nawiązał przyjazną łączność z analogicznymi ruchami w Grecji, Bułgarii i Rumunii. Przedstawiciel lotnictwa gen.Tito, który bawił ostatnio w Kairze, oświadczył, że Narodowy Komitet ma przed sobą dwa zadania : 1/ przepędzić najeźdźcę, 2/ opracować plan odbudowy. Został opracowany 5-letni plan na okres powojenny, przyczym szeroko korzystano z doświadczeń W.Brytanii. Wspomniany oficer oświadczył, że Jugosławia pragnie zorganizować swe lotnictwo na wzór RAF. , oraz wprowadzić u siebie wzorem ang. " Week-end ".
Rząd gen.Tito prowadzi już teraz energiczną walkę z analfabetyzmem, a jego przedstawiciele docierają do najodleglejszych zakątków, którymi dawniejszy rząd centralistyczny zupełnie się nie interesował i zaznajamia się z potrzebami ludności. Obliczono już teraz ilość mater.budowlanych, potrzebną dla wykonania programu mieszkaniowego. Oficer oświadczył, że Jugosławia zbyt długo pozostawała pod rządami Niemców, by nie nauczyć się planowania.-

Londyn, wtorek,dnia 28.III.44r. Kom.~~ang.~~ franc. połud. Serwis europ.

Rosja : I-sza armia gen.Żukowa sforsowała górny bieg Dniestru i znajduje się już tylko o 80 km. od Rusi Przykarpackiej. Zdobyto Toporowce / 18 km. na płn. wsch. od Czerniowiec/ i Horodenkę / 55 km. na płn.zach. od Czerniowiec/. Dalej na południu zdobyto Sadogórę, oddaloną tylko o 8 km. od Czerniowiec.

W razie zdobycia Czerniowiec przez Rosjan armia niem. zostanie rozbita na dwie części.-
Spec.rozkaz Stalina doniósł wczoraj o zdobyciu szturmem Kamieńca Podolskiego. Tymsamym garnizonowi niem. w Płoskirowie została odcięta ostat. droga odwrotu.-
II-ga armia gen.Koniewa posuwa się dalej ku północy, zwężając bazę niem. klina pod Płoskirowem. Zdobyto miejscowość ~~Skułan~~ Sculeni o 25 km. na płn. od Jass.-
Dalsze postępy na połud. i połud.zach. od Pierwomajska.- Walki na przedmieściach Nikołajewska.-
Z Moskwy donoszą, że wojska ros., które zajęły Bielce / Bałty/ zastały na miejscu wyładowane po brzegi zapasami pociągi niem., gotowe do odjazdu.-
Wzrastająca działalność partyzantów w krajach bałtyckich i Polsce. W związku z tym pośpieszna ewakuacja niem. kolonistów i ludności cywil., głównie do Wojewodiny na pograniczu Jugosławii i Węgier.-
<u>Rumunia :</u> Wśród okupac. wojsk niem. znajdują się trzy dywizje SS. 70% załóg floty rumuńskiej na Czarnym Morzu stanowią teraz Niemcy.-
<u>Węgry :</u> Szereg prefektów prowincyj ustąpił ze stanowisk. Prezydent miasta Budapesztu podał się do dymisji na znak protestu przeciw utracie niepodległości przez Węgry. Z tego samego powodu podał się do dymisji konsul węgierski w Istambule. Wg. napływających informacyj Niemcy zaaresztowali w Budapeszcie 3000 osób, z których większość wywieźli wgłąb Rzeszy. Wśród aresztowanych znajduje się b. min.spraw wewn. Również 37-miu parlamentarzystów węgierskich jest pozbawionych wolności.- Były prem.Kallay schronił się do gmachu poselstwa turec. w Budapeszcie.

Rząd turec. zaofiarował mu u siebie prawo azylu, Niemcy sprzeciwiają się jednak wypuszczeniu go z Węgier.-

<u>Front śródz. :</u> Na lądzie bez zmian.-
Lotn. sojusz.wykonało wczoraj 1400 lotów, atakując objekty kolej. na płn. od Rzymu, od Rimini i Forli.-

<u>Włochy :</u> Król WiktorxEmanuel zobowiązał się formalnie, że uzna wszelkie zmiany konstytucji i ustroju politycznym, jakich zażąda parlament, który zostanie wybrany w drodze powszechnych wyborów w 4 mies. po zawarciu pokoju. Parlament będzie miał prawo zmiany konstytucji. Ponadto król zobowiązał się do powołania natychmiast po oswobodzeniu Rzymu rządu, złożonego z przedstawicieli wszystkich stronnictw.-

Londyn, poniedziałek, dnia 27.III.44r. Kom.ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : W Tarnopolu i Kamieńcu Podolskim walki uliczne. Zdobyto stację kolej. Faleszki na pół drogi między Bielcem a Jassami. Odwrót niem. często bezładny, żołnierze masowo porzucają broń, a nawet mundury i kryją się w lasach."Czerwona Gwiazda" porównuje tegoroczny odwrót niem. z zeszłorocznym, gdy Niemcy wycofywali się w ładzie i masowo wszystko za sobą niszczyli.-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia 1000 ciężkich i śred. bombowców sojusz., oraz myśliwców atakowało Francję płn. i Holandię. 5 bombowców i 1 myśliwiec nie powróciły.-
Ub.nocy RAF. na Niemcy i terytorium okupowane. Brak jeszcze szczegółów.-
Rumunia : Poseł rumuński w Sztokholmie oświadczył w wywiadzie pras.. że wojska niem. wkroczyły do Rumunii za zgodą marszałka Antonesco. Decyzja stanowi tylko następstwo sytuacji na ros. teatrze wojny.-
Anglia : Prasa podkreśla oświadczenie premiera Churchilla, że porażka Japonii może nastąpić prędzej, niż się spodziewamy.-
Socjalistyczny "Daily Herald" wyraża niezadowolenie z powodu zwłoki w opracowaniu zagadnienia przydziału roli pod uprawę, jak również z tego powodu, że premier nie złożył żadnego oświadczenia w sprawie planu międzynarodowej odbudowy, oraz Karty Atlantyckiej.-
Przedstawiciele kościołów anglikańskich, mianowicie arcybiskup Centybury, oraz moderatorowie kościołów szkockich ogłosili wspólną deklarację na temat postawy kościołów w sprawie przyszłej Europy. Zasady Karty Atlantyckiej winny być wprowadzone w czyn przez natychmiastowe podjęcie z nędzą i chorobami. Jeśli chodzi o Niemcy, to

Londyn, poniedziałek, dnia 27.III.44r. Kom.Szt.
Pracy. Serwis zamorski i radio. nr.73.

Rosja : Z Tarnopola i Kowla [illegible]
siłowa. Zdobyto stację [illegible], [illegible] na pół
drogi między Bielcami a Jassami, odcięli [illegible].
[illegible] bezładny, Bołgarze [illegible] porzucają broń,
a zwłaszcza amunicję i kryją się w lasach. "Czerwona
gwiazda" porównuje tegoroczny odwrót Niem. z
zeszłorocznym, gdy Niemcy wycofywali się w po-
rządku i masowo niszczyli [illegible].-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia 1000 ciężkich
i średn. bombowców amerykańskich, przy [illegible]
[illegible] pd. i Holandię. 7 bombowców i
1 myśliwiec nie powróciły.-
[illegible] na Niemcy i terytoria okupowane.
[illegible]
[illegible] : [illegible]
[illegible] na zachód [illegible].
[illegible] na
[illegible] wojny.-
Anglia : [illegible]
Churchilla, że [illegible] Japonii może nastąpić
[illegible], niż się spodziewamy.-
[illegible]
[illegible]
[illegible] pod presją, jak również z tego
powodu, że [illegible]
[illegible]
oraz [illegible].-
[illegible]
[illegible]
[illegible] współną [illegible]
na [illegible] w sprawie przyszłej
Europy. [illegible]
[illegible]
[illegible]

niezbędne jest podjęcie takich kroków, któreby raz nazawsze usunęły groźę niem. inwazji, jak również nałożenie na Niemców pokuty za cierpienia, których sprawcami się stali.
Nie można jednak hodować nienawiści i stosować zarządzeń karnych w stosunku do całego narodu niem.-

Węgry : Wg. wiadomości ze źródeł neutral. Niemcy zawiesili 50 dzienników, poaresztowali szereg dziennikarzy i łupią żywność.
Z Ankary donoszą, że Niemcy objęli 150 szpitali węgierskich na użytek swych wojsk, jak również szereg szkół na kwatery. Przewidziane jest wywiezienie 150.000 robotników do Rzeszy, z drugiej zaś strony są przygotowywane pomieszczenia na 300.000 kolonistów niem., powracających z Ukrainy.-

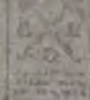
Szwecja : W związku z pogłoskami o okupacji wysp Alandzkich przez Niemców, dziennik " Dagens Nicheter" stwierdza, że gdyby miała miejsce operacja wojsk.tego rodzaju, to rząd i naród szwedzki natychmiast by zaangażowały, gdyż chodzi o pozycję, przedstawiającą żywotne znaczenie dla Szwecji.-

M.p.28.III.44.

Londyn, dnia 27.III.44r. Alister Cook - tygod. przegląd ameryk.

Dla 130.000.000 Amerykanów najważniejszym wydarzeniem bież. jest wiosna. Zmiana pory roku ujawnia się nietylko w tym, że w parkach nowojorskich można spotkać ang. lotników na wywczasach, wygrzewających się w połud. słońcu, błyszczącym na kształt srebrnego dolara, że w Texas hale pokryły się tysiącami kobiet, że w Kalifornii wzgórza na krótko się zazieleniły, zanim niedługo pokryją się brunatną spalenizną, ale również i w tym, że tu w Nowym Jorku całe miasto jest pokryte grubą powłoką śnieżną. W czasach pokojowych 70.000 robotników miejskich wymiotłoby śnieg w pół dnia. Dzisiaj pracują oni w fabrykach wojenny w New Jersey, albo też przy budowie dróg we Włoszech i w Birmie. W rezultacie śnieg piętrzy się na kilka stóp wysok. i każdy musi własnymi siłami uprzątać swoje podwórko.
Nadchodzący sezon szkolny przedstawia nowy problem dla rodziców 3.000.000 dzieci, rozpoczynających naukę, którzy będą musieli rozłączać się z dziećmi na długi czas w związku z przerzuceniem na inne miejsca pracy. Oświadczenie prezydenta Roosevelta o powiększeniu liczebności ameryk. sił zbrojnych poza granicami kraju na 5.000.000 ludzi w połączeniu z zapowiedzią premiera Churchilla, iż inwazja może niebawem nastąpić, wywołały w opinii zrozumiałe poruszenie. Niekończący się problem mobilizacji sił ludzkich przybrał jeszcze na ostrości. Już w ciągu ub. kilku lat żaden mężczyzna niżej 35 lat nie był w stanie przewidzieć, jakie będzie jego zatrudnienie nazajutrz i gdzie go przerzucą. Obecnie wydział gospodarki zasobami ludzkimi dobiera się, wg. słów general. komisarza, Mac Nutta, do dna beczki, obniżając coraz więcej wymagania co do

N.-.28.III.44.

Londyn,dnia 27.III.1944. Alistair Cook - wyciąg. przegląd amerykański.

Dla 130.000.000 Amerykanów w najważniejszym wydarze-
niem dnia, jest wiosna. Zimowe pory roku ustępują
się, chociaż tylko w tym, że w gazetach nowojorskich
można spotkać ogłoszenia na wycieczki, wypoczy-
wających się w górach, plażach, najrozmaitszych na
wschodzie i zachodzie, że w Texas małe pożary
nie [illegible], że w Kalifornii wszędzie
na [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] pokry-
ją się [illegible] [illegible], nie zmienia i w tym,
że gdy w Nowym Jorku całe miasto jest pokryte
grubą warstwą śniegu, w czasach [illegible]
70.000 robotników miejskich oczyszczały śnieg w
pół dnia. [illegible] [illegible] nawet w fabrykach wojennych
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i w [illegible]. [illegible] śnieg pokryły się
na [illegible] [illegible] [illegible], i każdy może [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] swoje [illegible].
[illegible] senat [illegible] przedstawia nowy pro-
blem dla rodziców 3.000.000 dzieci, rozpoczynają-
cych naukę, które będą musieli rozsiedzać się z
dziećmi na dłużej czas w związku z przerwaniem
na [illegible] pracy. Oświadczenie prezydenta
[illegible] o [illegible] [illegible] Amerykanów.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na 5.000.000
ludzi w połączeniu z zapowiedzią prawie
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nastąpić,
wywołały w opinii [illegible] [illegible]. [illegible]-
[illegible] się problem mobilizacji sił ludzkich
przybrał jeszcze na ostrości. Już w ciągu ub.
kilku lat żaden wyborca niżej 65 lat nie był
w [illegible] przewidzieć, [illegible] będzie jego [illegible]-
nienia [illegible] i gdzie go przerzucą. Obecnie
wydział gospodarki zasobami ludzkimi dobiera się.
[illegible] generał. Komandarze, [illegible], [illegible], do dna
[illegible], [illegible] oprzez [illegible] [illegible] [illegible] do

poziomu sprawności fizycznej, co pewnemu obywatelowi, powołanemu do służby mimo swych 250 funtów wagi, dało asumpt do stwierdzenia, że rząd dobiera się już nietylko do dna beczki, ale i beczkę samą zarekwirował. Wszystkie zwolnienia od wojska, dotyczące ludzi niżej 26-go roku życia, mają być skasowane. Nasze ulubione marzenia o możliwości wygrania wojny samą przewagą techniczną bez większych ofiar w ludziach rozwiały się pod Anzio. Okazało się, że jak w przeszłości, tak i teraz czynnikiem decydującym pozostaje piechota. Konieczność poświęcenia wielkiej ilości kwiatu naszej młodzieży na polach bitew poddziałała w wysokim stopniu przygnębiająco na naszą opinię.-

Zarazem jednak wzrasta poczucie dumy z olbrzymich osiągnięć na polu mobilizacji sił ludzkich i ich zużytkowania w produkcji wojennej.
Tysiące zapadłych zakątków zostało pokrytych stoczniami i fabrykami wojennymi i kipi od życia. Urzędnicy biurowi i maszynistki masami pracują w fabrykach amunicji. 2.500.000 Amerykanów zostało przerzuconych o 3000 mil od pierwotnych miejsc zatrudnienia i nie będzie przesadą użycia obrazowego porównania o setkach tysięcy dzieci, przychodzących na świat w namiotach, jeśli uwzględnić wędrowny tryb życia ludzi, zatrudnionych w przemyśle. Hitler, rozpoczynając wojnę popełnił dwa kardynalne błędy :
Pierwszy, to przekonanie, iż W.Brytania, będąc faktycznie bezbronną,\ drugi, to liczenie na wewnętrzne rozdwojenie w Ameryce, które uniemożliwi konsolidację wysiłku wojennego i doścignięcie Niemiec w dziedzinie produkcji wojennej.
Jedno z czasopism ameryk. stwierdziło ostatnio, że wygląda, jak gdybyśmy już przekroczyli wytyczony program w dziedzinie produkcji.

Dwa lata temu najbardziej optymistyczny Amerykanin nie byłby w to uwierzył. Wówczas z gorączkowym pośpiechu przystępowaliśmy do rozbudowy naszej maszyny wojennej, przyczym przyświecał nam cel rozbudowy przemysłu woj. w jeszcze większych rozmiarach, niż w r.1917. Wielu przemysłowców twierdziło, że ten program był za ambitny.
Naszedztwo trzymało się jednak zasady, że trzeba mierzyć w gwiazdy, by trafić w dach. Jak bezkompromisowo postępuje nasze kierownictwo, nie licząc się z żadnymi kosztami, tego najlepiej dowodzi następujący przykład. Z początkiem ub.roku zarządzono wybudowanie w Stanie Minnessota wielkie fabryki bawełny strzelniczej. Licząc się z tym, że niewiadomo jak długo wojna na Dalekim Wschodzie może potrwać postanowiono wyprodukować tak olbrzymie ilości tego materiału, by dosłownie zdmuchnąć z powierzchni ziemi ostatniego żołnierza japon. wywłaszczono rolników i rozpoczęto budowę fabryki, w której miało pracować 15.000 robotników. W międzyczasie okazało się, że zapotrzebowania na bawełnę zostały już pokryte.
Z miejsca fabrykę rozrbrano narzędzia i robotników przerzucono do pilniejszych zadań, a grunt zaorano z powrotem. Jeden z fermerów zauważył wówczas : mój syn nie uwierzy mi nigdy, że zboże rośnie na miejscu, gdzie stała w czasie drugiej wojny światowej wielka fabryka amunicji.-
Dztwo doszło do przekonania, że mężczyźni w wieku lat 30-tu nie są najlepszym materiałem dla czekających naszą armię wielkich zadań i postanowiło ściągnąć do służby czynnej wszystkich mężczyzn do 26-go roku życia.-
Czekające nas kampanie we Włoszech, na Pacyfiku i w Europie wymagają rekordowej sprawności fizycznej.-

W Arizonie i Kalifornii produkujemy już naturalny kauczuk. W 1939 r. nie wydobywaliśmy ... w Arizonie wogóle miedzi, dziś wydobywamy tam jej więcej, niż wynoszą wszystkie dostawy, z których korzystają Niemcy. W Kalifornii pięć lat temu nie było wogóle ciężkiego przemysłu. Dzisiaj w samym Los Angeles produkujemy dwa razy więcej samolotów niż Niem-cy, a cztery razy więcej niż Japonia. W Kalifornii również wydobywamy 95% naszego zapotrzebowania na molibden. Miejscowości, w której złoża odkryto, dano nazwę " Climax " / t.zn.punkt kulminacyjny, wzgl. krytyczny /, nazwa symboliczna i złowróżbna dla Niemców.-

Londyn, dnia 29.III.44r., środa. Kom. ang. poranny.
Serwis zamorski i francoeurop.

Rosja : Wczoraj o świcie III-cia armia ukraińska gen. Malinowskiego zajęła Nikołajew. Podczas, gdy piech. sowiec. i czołgi sforsowały dostęp od wschodu mimo silnego zaminowania, na połud. przedmieściach wylądowała piech. mar. z ros. okrętów woj. Dzięki zdobyciu Nikołajewska Niemcy zyskali bazę, położoną o 500 km. bliżej Rumunii, niż najbliższa dotychczasowa baza w Noworosyjsku. W następstwie może się okazać niemożliwym ewakuowanie większości oddz. rumuńskich i niem. z Krymu, a te z uwagi na przewagę ros. w powietrzu i na morzu.
W ten sposób całe wsch. wybrzeże Bohu zostało oczyszczone od nieprzyjaciela. Dalej pod Woźniesieńskim w odległ. 120-tu km. od Odesy, Rosjanie sforsowali Boh.-
Druga armia ukraińska Koniewa zdobyła węzeł kolej. Słobódka na skrzyżowaniu drogi kolej., prowadzącej ze Lwowa do Odesy, oraz z Ukrainy do Jass.
Armia gen. Koniewa posuwa się od Bielec / Bałty/ w kier. wsch., zarazem zaś jego prawe skrzydło postępuje w kier. zach. ku armii gen. Żukowa.
Zdobyła ona miejscowość Chelmenti, gdzie odgałęzia się linja kolej., prowadząca od Kamieńca Podolskiego, w kier. wsch. na Mohylew Podolski. Zdobyto nadto miejscowość Gwoździec na 20 km. na wsch. od Kołomyi, która znajduje się już w stanisławowskim okręgu. Oddz. węgierskie, walczące na tym odcinku, oddały się do niewoli bez oporu.-
Rosjanie znajdują się obecnie w odległ. 40-tu mil ang. od granicy czeskiej z r. 1939.
Oddz. niem. na płn. od Dniestru są prawie zupełnie odcięte.-
Rumunia : Premier i wicepremier powrócili z kwatery gł. niem.
Niem. agencja "Transocean" donosi o nowym dekrecie, upoważniającym urzęd. policji do natychmiastowego strzelania do osób, które na wezwanie nie zatrzy-

[illegible] 9.III.1944 [illegible]

[illegible]

[illegible] przemarsz wojsk w przedpolu i za Bugiem.

[illegible]

[illegible] zm. w r.1939.

[illegible]

[illegible]

muzją.się.-
Węgry : Partia socjal-demokratycz.i liga chłopska zostały przez rząd rozwiązane.-
Zespół poselstwa w Madrycie zaprotestował przeciwko postępowaniu rządu, zarzucając, że nie uwzględnia woli narodu, jest przeciwkonstytucyjny i składa się ze zdrajców.-
Bułgaria : Radiostacja moskiewska oznajmiła, że bułgarska rada regencyjna ugięła się przed żądaniami niem. i postawiła bułgarską armię Niemcom do dyspozycji.-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia 500 ciężkich bombowców ameryk. pod osłoną myśliwców zaatakowało cztery lotniska w Francji, mianowicie : dwa lotniska bombowców i dwa myśliwców. Był to 23-ci nalot dzienny, wykonany w tym miesiącu przez lotnictwo ameryk. Nie powróciły dwa bombowce i trzy myśliwce.-
Śred. bombowce atakowały płn.Francję.-
W nocy z poniedziałku na wtorek naloty "Moskit'ów" na Zagłębie Ruhry. Wszystkie samoloty powróciły.-
W czasie nalotu dziennego na siedem lotnisk w poniedziałek zniszczono zupełnie osiem hangarów, dwanaście dalszych częściowo, a ponadto 32 budynki uszkodzono.-
Dowódca VIII-go korpusu lotn.USA. w Anglii, gen. major Doolittle oznajmił, że w ciągu ostat. 8-miu tygodni lotnictwo ameryk. zniszczyło 2100 samolotów niem. W akcji uczestniczyło ogółem 170.000 żołnierzy ameryk. personelu lotn.
Od 1-go lutego zrzucono na Niemcy 26.000 ton bomb, a na tereny okup. 11.000 ton. Od 20-go lutego 16 fabryk lotn. bądź zniszczono zupełnie, bądź tak silnie uszkodzono, że produkcja musiała ulec znacznemu zmniejszeniu. Wskutek nalotu na największe zakłady fabrykacji motorów Diessel`a dla łodzi podwod., mianowicie"MAN" w Augsburgu, wykonanego w dn.25-go lutego przez lotn. ameryk. w

[illegible] się.-
Grecja : Partia socjal-demokratyczna i Liga [illegible] zostały przez rząd rozwiązane.-
[illegible] w likwidacji [illegible] zarzucając, że nie [illegible] jest przeciwko [illegible] i składa się ze zdrajców.-
Bułgaria : [illegible] bułgarska rada [illegible] się przed [illegible] ad hoc. i postanowiła bułgarską [illegible] do dyspozycji.-
[illegible] : [illegible] w ciągu lata 900 [illegible] pod [illegible] w [illegible] lotnictwa [illegible] dalszy [illegible] przez lotnictwo [illegible] bombowce i [illegible].-
[illegible]
W nocy z poniedziałku na wtorek [illegible] na [illegible]. [illegible] W czasie całego dziennego na niedzielę lotnik [illegible] zniszczono [illegible], [illegible] dalszych uszkodzono, a ponadto 32 bombowki uszkodzono.-
Dowódca VIII-go korpusu lotn.USA. w Anglii, gen. [illegible] oświadczył, że w ciągu ostatn. 5-ciu tygodni lotnictwo amerykańsk. zniszczyło 2100 samolotów niem. W akcji uczestniczyło ogółem 170.000 żołnierzy amerykańsk. personelu lotn.
Od 1-go lutego zrzucono na Niemcy 26.000 ton bomb, a na teren okup. 21.000 ton. Od 20-go lutego 16 fabryk lotn. było zniszczono zupełnie. Było tak silnie uszkodzonych, że produkcja musiała ulec znacznemu zmniejszeniu. Również [illegible] najważniejsze zakłady fabryczne motorów Diesel a [illegible] podwód. [illegible] z [illegible] od 25-go lutego przez lotn. amerykańsk. w

porze dziennej zniszczono 75% budynków fabrycznych.-
Front śródz.: Wczoraj w ciągu dnia odparto trzy mniejsze ataki npl. pod Anzio, pozatym zaś lotn. sojusz. wykonało 1400 lotów, atakując linję kolej. Rzym-Florencja, oraz linje kolej. wzdłuż obu wybrzeży Włoch. Trzy samoloty nie powróciły.-
Lotn. niem. wykonało 55 lotów, tracąc dwa samoloty.-
Jugosławia : Oddz.armii gen.Tito zajęły wyspę Hwar naprzeciwko Splitu przy współudziale lotn., oraz sił morskich i desant. sojuszników. Wyspa Rab, na płn. Dalmacji została ewakuowana.
Stwierdzono wilkie zgrupowania wojsk niem. i wasalskich w celu uderzenia na ziemie, wyzwobodzone przez powstańców.-
Wielkie zamieszanie powodują liczni dezerterzy niemieccy, działający na tyłach wojsk niem. w płn.zach. Słowenii i w Chorwacji.-
Jak się okazuje, do Jugosławii zbiegło rok temu 400 jeńców franc., którzy obecnie walczą po stronie gen.Tito. Wśród nich znajduje się 7-miu wyższych oficerów, którzy obecnie pełnią służbę w kwaterze głównej.-
Na terenie oswobodzonej Jugosławii cieszy się ogromnym powodzeniem zarówno wśród żołnierzy, jak i ludności cywilnej ang. film dokumentarny. pod tytułem " Zwycięstwo na pustyni", przedstawiający dzieje walk VIII-ej armii gen.Montgommery.-
Front zach.: W czasie wczorajszego nalotu dziennego lotn. ameryk. zniszczyło 30 samolotów npl. Straty własne : 2 bombowce i 3 myśliwce.-
W czasie nalotu poniedziałkowego lotn. USA. zniszczyło 42 samoloty, tracąc 6 bombowców i 10 myśliwców.-
Anglia : Min.Eden oświadczył, iż problemy. przed którymi stają obecnie kraje Europy połud. wsch. dają pewne wyobrażenie o zagadnieniach,

potem dalszej nalewszczeo 79% budynków zniszczo-nych.-

Front środk.: Wczoraj w ciągu dnia odparto trzy natarcjowe ataki npl. pod Anzio, podczas gdy lotn. sojusz. wykonało 1400 lotów, atakując linie kolej. Rzym-Florencja, oraz linie kolej. wzdłuż obu wybrzeży Włoch. Trzy samoloty nie powróciły.- Nocą, zaś, wykonano 35 lotów, tracąc dwa samoloty.-

Jugosławia: Oddz. arm. gen. Tito zajęły wyspę Hvar naprzeciwko Splitu przy współudziale lotn., oraz sił morskich i desant. sojuszników. [illegible], nie [illegible] jednostki wojska [illegible]. Skwater [illegible] wielkie zgrupowanie wojsk niem. i samolotach w [illegible] na ziemie, wywodzące straty powstańców.-

Wielkie zaniepokojenie powodują liczni dezerterzy Słowaccy, dezertujący na tyły jak wojsk niem. w górach Słowacji i w Czechach.-

Jak się okazuje, do Jugosławii zbiegło raz 400 jeńców franc., którzy obecnie walczą po stronie gen. Tito. Śród nich znajduje się 7-miu wyższych oficerów, którzy obecnie pełnią służbę w kwaterze głównej.-

Na terenie oswobodzonej Jugosławii cieszy się ogromnym powodzeniem zarówno wśród żołnierzy jak i ludności cywilnej ang. film dokumentarny, pod tytułem "Zwycięstwo na pustyni", przedstawiający dzieje walk VIII-ej armii gen. Montgomery.-

Front zach.: W czasie wczorajszego nalotu dziennego lotn. sojusz. zestrzeliło 30 samolotów npl. Straty własne: 2 bombowce i 3 myśliwce.- W czasie nalotu popołudniowego lotn. USA zniszczyło 42 samoloty, tracąc 6 bombowców i 10 myśliwców.-

Anglia: Min. Eden oświadczył, iż problemy, przed którymi stają obecnie kraje Europy połud. nie ob. dają pewne wytłumaczenie o [illegible],

przed jakimi staną inne kraje, pozostające dotychczas pod okupacją niem. Szereg tych krajów nie będzie mógł powrócić do życia w warunkach przedwojennych i pomoc ze strony sprzymierz. będzie dla konieczna. Niema mowy o tym, by jakiekolwiek mocarstwo, czy też aljans mocarstw, miał innym krajom narzucać swą wolę. Jeśli jednak wszystkie narody są sobie równe pod względem prawa, to jednak nie są one sobie równe co do sił. Z tego powodu szczególną odpowiedzialność ciąży na uczestnikach konferencji moskiewskiej. Ufam, że Francja również znajdzie się w szeregu wielkich mocarstw. Nie wchodzi w rachubę dyktatura wielkich mocarstw. Każdy z narodów będzie musiał ponosić, przypadającą na niego cząstkę odpowiedzialności za pokój świata.-

Belgia : W ciągu lutego rostrzelano 71 zakładników w odwet za zamachy na Niemców.-

Szwajcaria : Wysoki urzęd. szwajcarski, który bawi w Anglii poraz pierwszy od wybuchu wojny, oświadczył w wywiadzie z koresp." News Chronicle", że po pełnej napięcia i nieufności atmosferze przeciw panującej w Europie środkowej, ma się w Anglii wrażenie wydostania się z więzienia na wolność. W Anglii uderza powaga, ale zarazem i pewność zwycięstwa, podczas, gdy w Niemczech górują troska i niepokój.-

Birma : Operacje, zmierzające do oczyszczenia z nieprzyjaciela drogi między Imfal, a Tiddim postępują zadawalająco.-

Na połud. pod Arakam znaczne straty japon.

Ocean Spokojny : Od 18-go b.m. nie było ani jednego japon. nalotu, od 19-go zaś Japończycy ani razu nie próbowali obrony myśliwskiej przed samolotami sojusz.- Dalsze ataki na bazy japon. w archipelagu Bismarcka.-

przed jedną stroną kraju, posiadając do-
tychczas pod okupacją niem. Szereg tych krajów
nie będzie mógł powrócić do [illegible] w warunkach
przedwojennych i pójdzie za nowymi [illegible].
Wydaje się konieczne. Nie może mowy o tym, by in-
dywidualnie mocarstwa, czy też alianci [illegible]
mogli [illegible] narzucać swą wolę. Jeśli jed-
nak nie [illegible] równo pod względem
prawa, to jednak nie są one sobie równe co do
sił. Z tego powodu zasadniczą odpowiedzialność
ciąży [illegible].
Fakt, że Francja [illegible] znajdzie się w szeregu
wielkich mocarstw. Nie wchodzi w rachubę dyk-
tatu wielkich mocarstw. [illegible]
[illegible]
odpowiedzialność za pokój świata.-
Belgia : [illegible]
[illegible].-
Skandynawia : [illegible], które
były w [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].-
Brytania : [illegible]
[illegible]
[illegible].-
[illegible]
Wyspy Brytyjskie : [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].-

Londyn, dnia 30.III.44., czwartek. Kom. ang. poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Kom. ros. z uc. dnia z wieczora donosi, że Rosjanie przekroczyli w dwóch miejscach Prut pod Czerniowcami, mianowicie na płn. od miasta, gdzie sforsowali most, oraz od strony zach., gdzie rzucili do walki formacje czołgów i zmotoryzowanej piechoty. Walki toczą się na przedmieściach Czerniowiec. Rozpaczliwe wysiłki niem. w celu utrzymania miasta.- Dalej na wschód armia gen. Żukowa zdobyła Kołomyję, przecinając w ten sposób połączenie kolejowe między Czerniowcami a Bohem. Rosjanie dotarli już zatym do podnórzy Karpat i znajdują się tylko o 30 mil ang. od Rusi Podkarpackiej. Kom. donosi, iż nieoczekiwane wkroczenie Rosjan do Kołomyi wywołało panikę wśród Niemców. Uciekając, porzucili oni 13 najcięższych czołgów typu "Tiger", 15-cie wyładowanych pociągów, 45 lokomotyw i 450 pojazdów mechanicz., wszystko w stanie zupełnej zdatności do użytku.-
Dalej na wschód Rosjanie zajęli między Bohem a Dniestrem, t.zn. na południe i połud. zach. od Pierwomajska 40 miejscowości. Między miejscowościami zajętymi znajduje się Bałta, położona wschód od Słobódki i na wschód od Dniestru / nie mylić z miejscowością Bałty, po polsku Bielce, położoną na zach. od Dniestru i zajętą kilka dni temu/. Bałta została już kilka dni temu otoczona. W czasie walk ulicznych padło 2000 Niemców.-
Jeszcze dalej na wschód I-sza armia ukraińska, posuwając się w kier. Odesy zajęła 80 miejscowości na zach. brzegu Bohu, m.in. Karlsrue na 60 mil ang. na płn. wschód od Odesy. Przednie formacje ros. znajdują się jeszcze bliżej Odesy.- Radiostacja moskiewska nadała audycję, w której stwierdzając, że armia czerwona znajduje się już tylko o niecałych 50 km. od dawnej granicy czechosłowackiej. Audycja wzywa do organizowania oddz.

[illegible]

Rosja: [illegible] w [illegible] dzień, na [illegible] w dwóch miejscach [illegible] pod [illegible] km. od [illegible], gdzie [illegible] [illegible] do walki [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Jeszcze dalej na wschód 7-ma armia ukraińska, posuwając się w [illegible]. Oddziały zajęły 80 miejscowości na zach. [illegible], m.in. [illegible] na 60 mil [illegible] na płn. wschód od Odessy. [illegible] znajdują się [illegible] bliżej Odessy. Radzieckiego naczelnego dowództwa [illegible], w której stwierdza się, że armia czerwona znajduje się już tylko o [illegible] 60 km. od dawnej granicy [illegible] [illegible], [illegible] ważne do organizowania [illegible].

partyzanckich, oraz niszczenia ważnych dla Niemców linij komunikacyjnych.-
Członkowie Rady Wolnych Niemiec wraz z gen. v.Seydletz zwrócili się przez radio moskiewskie z wezwaniem do Niemców, by porzucili Hitlera. Tylko w ten sposób uratujecie Niemcy od katastrofy.-
Radiostacja moskiewska zwróciła się z audycją do Finlandii, Rumunii i Bułgarii. Zacytowano mianowicie obszerny artykuł, jaki się ukazał w "Izwiestiach". Artykuł stwierdza, iż przykład Węgier wykazuje, że satelici Niemiec narażają się na niebezpieczeństwo, że ich kraje staną się polami bitwy i stracą resztę niepodległości. Zapóźno już teraz na przetargi. Wspomniane kraje rozporządzają wystarczającymi siłami na to, by Niemcom się przeciwstawić. W szczególności Rumunia mogłaby obecnie wystawić 13-cie dywizyj a Bułgaria 20. Niemcy ze swej strony nie mają już dosyć sił, by narzucić swą wolę krajom, które chcą się bronić. Rumunia, Bułgaria i Finlandia mają do wyboru albo zgodzić się na całkowitą okupację swych terenów i przemienienie ich w pola bitew, a w następstwie klęski podzielić los Niemiec, albo też stanąć w obronie swojego bytu.-
Komentator radia bryt. przytacza charakterystyczny artykuł, jaki się ukazał " Hamburger Fremdenblatt". Autor artykułu stwierdza, że najważniejszym zadaniem Niemiec jest obecnie zabezpieczyć się przed inwazją. Gdyby udało się wrogowi wedrzeć się na zach. czy na południe kontynentu i tam ustalić swe pozycje, to tymsamym zostałyby zagrożone same źródła potęgi niem. obrony na wschodzie.-
Komentator zaznacza, iż jego zdaniem cała strategia Niemiec zmierza obecnie do jednego celu,

mianowicie do zredukowania niem. sił na wschodzie do minimum, a rzucenia wszystkich możliwych sił na południe i zachód, by móc tam inwazję sojuszników nietylko powstrzymać, ale doprowadzić do jej zupełnego załamania się.-
Front zach.: Ub.nocy nalot RAF. na terytorium okupowane. Brak jeszcze szczegółów. Wczoraj w ciągu dnia lotn. ameryk. wykonało 15-ty w bież.miesiącu nalot na Niemcy. Był on zwrócony na rej. Brunszwiku. Zachmurzenie silne, mimo tego jednak objekty odnaleziono dzięki specjalnym instrumentom. Poraz pierwszy w tym tygodniu zareagowała obrona niem., mianowicie myśliwce, które zwłaszcza atakowały silnie w czasie drogi powrotnej formacyj ameryk. Eskortujące myśliwce zestrzeliły 39 samolotów w powietrzu, a ponadto pewną ilość na ziemi. Ilość myśliwców zestrzelonych przez bombowce jeszcze nieustalona.
Był to dziewiąty nalot na Brunszwik od 1-go stycznia. W jednym z nalotów RAF. zrzuciła 2000 bomb na wspomnianą miejscowość.-
Wczoraj w ciągu dnia ameryk. "Liberator`y" atakowały rej. Pas de Calais. Obrony niem. nie było. Ze wszystkich tych dziennych operacyj nie powróciło 9 bombowców i 9 myśliwców.-
Szef lotn. USA., gen.Arnold oświadczył wczoraj, że obecne naloty na kontynent nie są tylko przygotowaniem do inwazji, lecz już samą inwazją. Nie jest to walka na jakimś oddalonym przyczółku, ale wprost inwazja na kontynent. Nie można ofenzywy powietrz., prowadzonej obecnie na zachodzie, podciągać pod miano nalotów. Są to prawdziwe bitwy, zgóry planowane, zmierzające do zaskoczenia nieprzyjaciela i zmuszające go do odsłaniania celów, na które nacieramy. Wprowadzanie nieprzyjaciela w błąd stanowi manewr taktyczny, natomiast nasze główne strategiczne cele są ustalone i nieprzyjacielowi

nigdy się nie powiodło odwieść nas od dotarcia do tych celów.-
Lotn. ang. posługuje się obecnie samolotem transportowym, stanowiącym modyfikację bombowca typu "Wellington". Posiada on silniki ameryk. mocy po 2000 KM. i służy poza przewożeniem pasażerów i towarów również i do innych celów, narazie trzymanych w tajemnicy.
Front śródz.: W dniu wczorajszym lotn.sojusz. wykonało 1500 lotów, w czasie których zniszczyło 13 samolotów npl., tracąc 10 własnych. Atakowano głównie objekty kolej., mianowicie dworzec w Veronie, która jest końcową stacją linii kolej. do Niemiec, stację w Mestre pod Wenecją, przez którą przebiegają główne połączenia z Węgrami, Turyn i Bolzano, gdzie wyrządzono ciężkie szkody, Civita-Vecchia na płn. od Rzymu i San Stefano na wybrzeżu Riviery włoskiej, a wreszcie największy nalot wykonano na Medjolan, który w ciągu 12-tu godz. był atakowany dwukrotnie dniem i nocą. Ponadto śred. bombowce atakowały żeglugę pod Livorno, oraz pod Elbą.-
Lotn. wywiad.stwierdziło, że wszystkie główne linje kolej., zaopatrujące Niemców pod przyczółkiem, na odcinku Cassino i na odcinku VIII-ej armii zostały wskutek nalotów przecięte. Szkody mogą być wprawdzie naprawione, ale wskutek intensywności i rozległości ataków lotn. zmuszają one Niemców do niestosunkowego nakładu wysiłków. Dotyczy to zwłaszcza uszkodzeń mostów i wiaduktów. M.in. most na płn. od Rzymu został poraz trzeci uszkodzony. Podpoprzednim nalocie był on unieruchomy przez pełne 6 tygodni. Na odcinku Cassino w dalszym ciągu pojedynek artyleryjski.
Oddz. nowozelandzkie i indyjskie, które przez 9 dni były odcięte na wzgórzu klasztornym

nigdy się nie [illegible] na [illegible]
do tego [illegible].-
Zosia. [illegible] samolotem
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] i do
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] w Weronie, [illegible]
[illegible] w Teatrze pod
[illegible]
[illegible], Tuwym i Bolesław, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] pod [illegible].-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

powróciły do swych baz, nie ponosząc żadnych strat.-
Pod Anzio oddz. ameryk. odparły atak niem.-
Jugosławia : Dztwo sojusz. we Włoszech ujawniło, że po stronie oddz. jugosłowiańskich walczą szturmowe oddz. ameryk. i bryt., t.zw."Comandos". Uczestniczyły one m.in. w obsadzeniu wyspy Hwar.-
Grecja : Powstańcy greccy otoczyli w górach Epiru kolumnę niem.-
Włochy : W Neapolu zawieszono w urzędowaniu 690-ciu funkcjonariuszy włoskich, podejrzanych o sympatie faszystowskie.-
Do Włoch powrócił z Moskwy przywódca komunistów włoskich Ercoli, poczym rozpoczął konferencje z przywódcami stronnictw.-
Alger : Trybunał wojsk. skazał na śmierć franc. pułk. Cristofini za werbowanie do oddz. franc., walczących przeciw wojskom ros. i sojuszniczym. Laval zagroził odwetem w razie wykonania wyroku.-
Sprawy polskie : Ambasador polski w Waszyngtonie wręczył wczoraj sekretarzowi Stanu USA., Hullowi notę rządu polskiego. Hull odbył następnie konferencję z ambasadorem ros.-
W ciągu ostat. miesiąca polski ruch oporu zlikwidował 120-tu agentów Gestapo, oraz wykonał szereg sabotaży, m.in. zaatakował 48 pociągów, niszcząc bądź uszkadzając 186 lokomotyw i 1900 wagonów.-
Ocean Spokojny : Mimo złych warunków atmosferycz. w ciągu ostat. dni lotn. sojusz. kontynuowało działalność, atakując objekty na portugalskiej części wyspy Timor / pożary widoczne na 120 mil/, Rabaul, Kawieng na Nowej Irlandii,port Holandia, w holend. Nowej Gwinei, Bougainville / bombardowana również z morza /, oraz poraz pierwszy wyspę Pakin na płn. zach. od wyspy Ponape we wschod. części Carolinów. Baza w Rabaul nie nadaje się już do użytku dla lotn. japońskiego.-

Węgry : Radio londyńskie w audycji dla Węgier ostrzegło, że każdy Węgier, któryby wziął udział w okrucieństwach SS i Gestapo poniesie za to karę.
Bułgaria : Poseł ros. w Sofii uprzedził rząd bułgarski, że użycie oddz. bułgarskich na terenie Rumunii będzie potraktowane, jako akt wrogi w stosunku do Rosji. Odpowiedź Bułgarii nie jest jeszcze znana.-
Anglia : Izba Gmin większością 117 na 116 uchwaliła wbrew stanowisku rządu, w czasie dyskusji nad budżetem min. oświaty, że w nauczycielstwie płace nauczycielek i nauczycieli za tę samą pracę mają być równe. W związku z tym prem. Churchill zażądał ponownego głosowania, oświadczając, że odrzucenie stanowiska rządu potraktuje jako votum nieufności. W związku z tym prasa podkreśla, że niema mowy o odmówieniu rządowi poparcia, jeśli chodzi o zasadniczą linję jego polityki. Co do wspomnianej kwestji, to opinie pism są podzielone. Jedne stoją na stanowisku, że w danym przypadku chodzi o szczegół natury wewnętrzno-politycz., nie mającej istotnego znaczenia dla zasadniczej linii politycznej, inne zaś bronią tezy, że tego rodzaju rozdział nie da się utrzymać. Wszyscy są zgodni co do zasady równości płac za równą pracę, nie można jednak wprowadzać tej zasady w jednym tylko resorcie, nie rozszerzając jej na pozostałe, ponadto zaś nie można krępować odmiennej decyzji samorządu szkolnego, w którego skład wchodzą również przedstawiciele nauczycielstwa.-

Londyn, dnia 31.III.44r. piątek. Kom. ... połud. Serwis europ.

Front zach.: Ub.nocy bardzo potężna formacja ciężkich bombowców RAF. zaatakowała Norymbergę. 96 samolotów nie powróciło.-
Wczoraj w ciągu dnia RAF. atakowała lotniska w Holandii i Francji, nie napotykając żadnego oporu, samoloty zaś ameryk. atakowały lokomotywy, pozycje bateryj p.lotn. i lotniska w pobliżu Holandii. Zniszczono jeden samolot niem., straty własne jeden samolot.-
Ub.nocy nalot niem. na wsch. i połud. zach.części Anglii, m.in. na Londyn. Ofiary w ludziach, szkody nieznaczne.-
Rosja: Oddz. ros., które zdobyły Czerniowce, zajęły wczoraj Storożyniec nad Seretem. U podnórza Karpat zajęto Delatyn. Na tym odcinku walczy 1-sza brygada czechosłowacka. Wczoraj wieczorem radio Moskwa oznajmiło, że tej brygadzie padnie w udziale zaszczyt, iż pierwsza wkroczy do wyswobodzonych terenów czechosłowackich.-
Stanisławów jest zagrożony przez oddz. ros., które są oddalone o 10 km.od miasta na wschód, a w kier. połud. już je wyminęły. Wielka ilość oddz. węgierskich. które na tym odcinku walczyły, poddała się bez oporu.-
Między Dniestrem a Prutem Rosjanie posunęli się wczoraj o 20 km. w kier.Kiszyniowa. Oddz. rumuńskie walczące na tym odcinku również poddały się bez oporu.-
Węgry: Radiostacja budapeszteńska oznajmiła wczoraj, że wszyscy Żydzi będą obowiązani nosić żółte opaski, oraz zostaną zwolnieni ze stanowisk zarówno w służbie publicznej jak i w prasie, w przemyśle filmowym i teatrach.-
Rumunia: Z Istambułu donoszą, że Niemcy zabronili Rumunom dostępu do źródeł naft. w Ploesti w promieniu 10-ciu km. Żołnierze niemieccy otrzymali rozkaz strzelania bez uprzedzenia do każdego, kogo

w tym promieniu spotkają.-

Bułgaria : Wczoraj w ciągu dnia Sofia przeżyła największy z dotychczasowych nalotów, który został wykonany przez eskadry ameryk.ciężkich bombowców pod eskortą myśliwców długodystansowych z baz we Włoszech. Poprzednio Sofia była już atakowana przez RAF. Zabudowania na dworcu są zupełnie podziurawione bombami, po ostat. zaś nalocie dziennym kłęby dymu sięgały 3000-ch stóp wysokości.-

Anglia : Min.Eden oświadczył wczoraj w Izbie Gmin, iż rząd ang. i rządy sprzymierz. posiadają informacje, że presja hitlerowska w krajach okup. bynajmniej nie zrezygnowała z programu wytępienia. W szczególności rozmiary prześladowań Żydów stają się bez precedensu. Minister ponownie oświadczył, że kara spotka wszystkich winnych, nie wyłączając tych, którzy pośrednio Niemcom dopomagają, jak np. rządy satelitów. Znaleźli się jednak także i wśród tych rządów ludzie, którzy starają się ofiarom prześladowań dopomóc. To postępowanie nie będzie puszczone w niepamięć, aczkolwiek niewiele już czasu pozostało. to ci, którzy starają się bronić zasad humanitarnych, bądź też naprawić krzywdy, których się dopuścili, mogą liczyć na to, że w ostatecznym rozrachunku ich czyny nie ulegną zapomnieniu.-

Front śródz.: Dzisiejszy kom.kwatery gł.sojusz donosi, że lotn.wykonało wczoraj 1500 lotów, atakując m.in. urządzenia port. w Livorno, lotniska w Bośni, żeglugę na Adriatyku, oraz pozycje npl. pod Anzio, a wreszcie Sofię, o czym powyżej wspomniano. Straty własne 12 samolotów, npl. 17.- Na lądzie działalność patroli, pod Cassino odparto dwa ataki niem.-

Francja : Demonstracje studentów przeciw poborowi na pracę do Niemiec. W dniu 4 marca 400 studentów urządziło pochód w dzielnicy Łacińskiej, w czasie którego śpiewali Marsyljankę

w tym pomieszczeniu spotkania.-

Bułgaria : Wczoraj w [illegible] dnia Sofia przeżyła najsilniejszy z dotychczasowych nalotów, który został wykonany przez [illegible] amerykańskich ciężkich bombowców pod osłoną myśliwców [illegible] i trwał [illegible]. [illegible] Sofia była już [illegible] przedtem. Zabudowania na zewnątrz [illegible] ostat. [illegible] dnia [illegible].-

Anglia : Gen. [illegible] w [illegible] ich [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wspomnienia.-

Front Włoski : Dowództwo kom. [illegible] donosi, że lotn. wykonało wczoraj 1500 lotów, atakując m.in. urządzenia portu w Livorno. Lotnictwo w dzień [illegible] oraz [illegible] pod [illegible], a wieczorem [illegible], w tym [illegible]. Straty wynoszą 12 samolotów, [illegible] 17.- [illegible] Cassino [illegible] dwa [illegible] nie [illegible].-

Francja : Demonstracja studentów przeciw [illegible] na pracę do Niemiec. W dniu 1 marca 400 studentów [illegible] w dzielnicy Łacińskiej, w czasie której śpiewali Marsyliankę

wznosili okrzyki,"ani jednego studenta Hitlerowi" i rozrzucili 40.000 ulotek. Policja przybyła dopiero z opóźnieniem i nikogo nie aresztowała.-

Anglia : Izba Gmin uchwaliła wczoraj większością 425 głosów na 23 votum zaufania dla rządu Churchilla. Po ogłoszeniu wyniku urządzono premierowi długą owację. Głosowanie za rządem zaproponowała posłanka, która na poprzed. posiedzeniu przeprowadziła wniosek, by wbrew stanowisku rządu wprowadzić zasadę równych płac dla nauczycieli i nauczycielek. Posłanka oświadczyła, że mimo swego stanowiska w tej sprawie jest bezwzględnie za zasadniczym poparciem rządu. Przywódca partii pracy Greenwood, który poprzednio również głosował w sprawie szkolnej przeciwko rządowi, zajął identyczne stanowisko

31.III.44

wznosili okrzyki, żeby żadnego studenta nie aresztowano
i demonstrowali 40.000 ludzi. Policja przyszła dopie-
ro z opóźnieniem i nikogo nie aresztowano.-

Anglia - Jedna szkoła średnia w Londynie wyrzuciła
125 uczniów na 23 wrześnie za udział w protestach,
że po ogłoszeniu wyroku przygotowano protest do-
póki osoba tragiczna, tak jak ... sprzeciwu, po-
tem, która na pojawił - posiadanie prawa rozwoju
na działanie by wprowadzić ... wspierania
zasad, równych praw dla przeciwności i nauczyciel
Montagu Ośrodkowego, że słowo swego stanowiska
w tej sprawie jest w zmianie nie za zaniedbanie
uczniów trwała. Przedstawiciel partii pracy oraz rzecznik
każdego powiedział, żeby organizacja w sprawie samo-
ręczności przeciwko przemocy, która jest ...